

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno

TYTUŁ OPRACOWANIA:

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno

WYKONANY NA ZLECENIE:

Gmina Sławno
ul. I Pułku Ułanów 11
76-100 Sławno

WYKONAWCA:

FUNDACJA MIASTO
61-517 Poznań
ul. Robocza 42

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Weronika Saukens (kierownik zespołu)

Piotr Górka

Izabela Borucińska

Grudzień 2025

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp.....	5
1.1	Przedmiot opracowania	5
1.2	Podstawy formalno prawne	5
1.3	Cel opracowania	6
1.4	Zakres opracowania	6
2.	INFORMACJE O PLANIE OGÓLNYM GMINY SŁAWNO	8
2.1	Cele i funkcje planu	8
2.2	Ustalenia projektu planu ogólnego	9
2.3	Powiązania z innymi dokumentami	13
3.	CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....	24
3.1	Położenie i charakterystyka obszaru opracowania	24
3.2	Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań.....	25
4.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW MIĘDZYNARODOWYCH, UNIJNYCH I KRAJOWYCH.....	103
4.1	Poziom międzynarodowy	103
4.2	Poziom krajowy	110
4.3	Poziom regionalny	114
5.	ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA ŚRODOWISKO.....	118
5.1	Oddziaływanie na strefy Natura 2000 i obszary chronione	120
5.2	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę	131
5.3	Oddziaływanie na wody.....	155
5.4	Oddziaływanie na gleby i powierzchnie ziemi.....	157
5.5	Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	158
5.6	Oddziaływanie na powietrze i poziom emisji.....	160
5.7	Oddziaływanie na retencję i uszczelnienie terenu	161
5.8	Oddziaływanie na ludzi, zdrowie i jakość życia	161
5.9	Oddziaływanie na krajobraz.....	162
5.10	Oddziaływanie na dobra kultury	165
5.11	Oddziaływanie na zasoby naturalne	166
5.12	Skumulowane oddziaływania	166
5.13	Transgraniczne oddziaływanie	167

6.	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ MINIMALIZUJĄCYCH, ZAPOBIEGAWCZYCH I KOMPENSACYJNYCH.....	169
7.	ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	175
8.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	176
9.	TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK W WIEDZY	180
10.	PROPOZYCJE MONITOROWANIA SKUTKÓW REALIZACJI PLANU	182
11.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	185
12.	ZAŁĄCZNIKI.....	188
13.	WYKAZ TABEL I ILUSTRACJI	189
ZAŁ 1. OŚWIADCZENIE.....		192

1. WSTĘP

1.1 PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Projektu Planu Ogólnego gminy Sławno, w związku z uchwałą Rady Gminy Sławno Nr VI/34/2024 z dnia 12 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Sławno o powierzchni 284,38 km².

1.2 PODSTAWY FORMALNO PRAWNE

Prognoza oddziaływania na środowisko (POŚ) dla projektu planu ogólnego gminy sporządzana jest na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, organ opracowujący projekt planu ma obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której podstawowym elementem jest właśnie prognoza. Obowiązek ten wynika także z wcześniejszych przepisów – art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 647), zaktualizowanych i dostosowanych do wymagań dyrektyw Unii Europejskiej, w szczególności Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Dodatkowo, obowiązek przygotowania prognozy wynika bezpośrednio z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.), która określa zasady opracowywania planu ogólnego gminy – nowego narzędzia planistycznego zawierającego m.in. strefy planistyczne, standardy urbanistyczne, obszary uzupełniania zabudowy oraz obszary zabudowy śródmiejskiej.

Celem prognozy jest identyfikacja i ocena przewidywanych skutków środowiskowych wynikających z przyjęcia planu. Analizuje ona wpływ planowanych funkcji przestrzennych na środowisko przyrodnicze i kulturowe, w tym na zasoby wód, powietrze, gleby, krajobraz, różnorodność biologiczną oraz zdrowie ludzi. Prognoza bada również relacje między ustaleniami planu a obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony środowiska. Jej zakres obejmuje również analizę graficzną projektu (np. rysunku planu), która jest nieodłącznym elementem oceny oddziaływania na środowisko.

Sporządzenie prognozy jest obligatoryjne dla każdego planu ogólnego, chyba że organ planistyczny uzyska zgodę na odstępianie od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Decyzję w tej sprawie podejmuje organ opracowujący projekt dokumentu po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Prognoza, jako dokument integralnie związany z projektem planu, podlega konsultacjom społecznym. Jej ustalenia mogą wpływać na ostateczny kształt planu ogólnego, przyjmowanego

uchwałą Rady Gminy. Ma ona charakter strategiczny i jest jednym z kluczowych narzędzi ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym.

1.3 CEL OPRACOWANIA

Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena wpływu planowanych form zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Analizuje ona relacje między rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami przyrodniczymi, gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Prognoza obejmuje ocenę projektu uchwały w sprawie planu ogólnego oraz załącznika graficznego. Zawiera informacje o celach dokumentu, metodach sporządzania prognozy, przewidywanych metodach analizy skutków, możliwym transgranicznym oddziaływaniu, streszczenie w języku niespecjalistycznym oraz oświadczenie autora.

Prognoza analizuje istniejący stan środowiska, potencjalne zmiany, problemy ochrony środowiska, cele ochrony środowiska oraz przewidywane znaczące oddziaływanie na różne elementy środowiska. Przedstawia także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację negatywnych oddziaływań oraz alternatywne rozwiązania.

1.4 ZAKRES OPRACOWANIA

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono następujące uzgodnienia określające zakres prognozy:

1.4.1 Zakres prognozy oddziaływania na środowisko – stanowisko RDOŚ w Szczecinie

Na podstawie pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 14 stycznia 2025 r., znak: WOPN.411.162.2024.KP, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Sławno powinno uwzględniać szereg szczegółowych wymagań wynikających z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), w szczególności z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2.

Prognoza powinna zawierać diagnozę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, określenie przewidywanych oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń planu, a także propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych skutków oraz rozważenie rozwiązań alternatywnych.

Wymagana jest szczegółowa charakterystyka środowiska abiotycznego i biotycznego, oparta na wizji terenowej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków i siedlisk chronionych na podstawie rozporządzeń Ministra Środowiska. Stwierdzone stanowiska chronionych gatunków oraz siedliska przyrodnicze należy uwzględnić w załącznikach graficznych prognozy.

Szczególną uwagę należy zwrócić na wpływ planu na formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000 (Dolina Grabowej, Janiewickie Bagno, Dolina Wieprzy i Studnicy), rezerваты przyrody („Janiewickie Bagno”, „Sławieńskie Dęby”), obszary chronionego krajobrazu oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Prognoza powinna również uwzględniać dane zawarte w „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego” oraz materiałach do planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

W przypadku wyznaczenia terenów pod lokalizację siłowni wiatrowych, prognoza musi zawierać dodatkowe analizy ornitologiczne i chiropterologiczne, obejmujące m.in. skład gatunkowy ptaków, trasy przelotów, miejsca żerowania, strefy kolizyjne oraz ryzyko oddziaływań skumulowanych. Należy uwzględnić wpływ planowanych inwestycji w promieniu 10 km (lub 20 km w przypadku koncentracji żerowisk migrujących gęsi) oraz przedstawić załączniki graficzne i metodykę badań.

Prognoza musi zawierać również oświadczenie autora lub kierownika zespołu autorów o spełnieniu wymagań określonych w art. 74a ust. 2 ustawy ooś, a także datę sporządzenia, imię, nazwisko i podpis autora lub członków zespołu.

1.4.2 Zakres prognozy oddziaływania na środowisko – stanowisko PPIS w Sławnie

Na podstawie pisma Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sławnie z dnia 14 listopada 2024 r., znak: PS-N-ZNS.9022.3.24.2024, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Sławno powinno odbywać się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112), w szczególności z art. 51 ust. 2 oraz przy zachowaniu warunków określonych w art. 52 ust. 1 i 2.

Zaleca się, aby – o ile to możliwe – prognoza była opracowana według układu zagadnień wskazanego w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Oznacza to konieczność uwzględnienia m.in. diagnozy stanu środowiska, identyfikacji potencjalnych oddziaływań planu, analizy rozwiązań alternatywnych oraz propozycji działań minimalizujących negatywne skutki.

PPIS podkreśla, że informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, co zapewni ich aktualność i rzetelność. Taki sposób przygotowania dokumentu umożliwi właściwą ocenę wpływu ustaleń zawartych w projektowanym planie ogólnym na warunki życia i zdrowia ludzi, co stanowi kluczowy aspekt oceny środowiskowej z punktu widzenia inspekcji sanitarnej.

2. INFORMACJE O PLANIE OGÓLNYM GMINY SŁAWNO

Przedmiotem Prognozy Oddziaływania na Środowisko jest dokument pn: Projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno z maja 2025.

W toku oceny oddziaływania projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno na środowisko kluczowe znaczenie ma fakt, że niemal cała powierzchnia gminy (99,79%) objęta jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że zdecydowana większość rozstrzygnięć funkcjonalno-przestrzennych, w tym lokalizacja terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej czy produkcyjnej, została już wcześniej określona i przeszła właściwą procedurę planistyczną wraz z wymaganą oceną środowiskową.

Plan Ogólny nie tworzy od podstaw nowej struktury funkcjonalno-przestrzennej, lecz ujednolica i systematyzuje dotychczasowe ustalenia, stanowiąc ich formalną integrację w nowym narzędziu planistycznym, jakim jest plan ogólny. Przykładowo, łączna powierzchnia terenów umożliwiających realizację funkcji mieszkaniowej, zgodnie z obowiązującymi MPZP, wynosi 847,59 ha, co stanowi 2,98% powierzchni gminy – i dotyczy głównie już wyznaczonych obszarów, o funkcjach zarówno jednorodzinnych, jak i letniskowych czy pensjonatowych.

W związku z powyższym, analiza oddziaływań środowiskowych powinna koncentrować się przede wszystkim na tych terenach, którym projekt Planu Ogólnego nadaje nowe funkcje – nieprzewidziane wcześniej w obowiązujących MPZP. W pozostałym zakresie, ocena środowiskowa ma charakter potwierdzający i referencyjny względem wcześniejszych decyzji planistycznych.

Takie podejście pozwala rzetelnie identyfikować potencjalne skutki środowiskowe wynikające z projektowanych zmian oraz uniknąć błędnej interpretacji, jakoby cały zakres planu skutkował nowym, pełnoskalowym oddziaływaniem przestrzennym.

2.1 CELE I FUNKCJE PLANU

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno obejmuje teren całej gminy w jej granicach administracyjnych. Na terenie gminy nie znajdują się tereny zamknięte.

Zasadniczym celem sporządzenia planu ogólnego dla obszaru gminy Sławno, jest ustalenie funkcji dla poszczególnych terenów dopuszczalnych do wyznaczenia w dokumentach niższego szczebla oraz ramowe ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, z którymi dokument ten będzie musiał zachować zgodność. Plan ogólny to kluczowy dokument planistyczny, który obejmuje całą gminę i zastępuje dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, co oznacza, że jego postanowienia będą wiążące zarówno przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ).

Zgodnie z art. 13a ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) w planie ogólnym gminy Sławno określono strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne odpowiednie do specyfiki miejsca.

Zamknięty katalog stref planistycznych określony został w art. 13c pzp. Dla poszczególnych stref, co wynika z art. 13e, określono ich profil funkcjonalny oraz wartości maksymalnej nadziemnej intensywnej zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy (dla stref o których mowa w art. 13c ust 2 pkt 1-7 pzp); wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (dla stref planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-10 pzp), nie mniejszego niż wynika to z przepisów wydanych na podstawie art. 13m ust. 2 pzp.

W załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) określona została charakterystyka stref planistycznych, w ramach której ustalono profil funkcjonalny podstawowy i dodatkowy dla każdej strefy – zamknięty katalog rodzajów przeznaczeń terenów, które mogą występować w danej strefie.

Z przytoczonych powyżej przepisów jasno wynika, iż w planie ogólnym nie można ustalić ani też zabronić planowanych do realizacji przedsięwzięć, które zaliczane są do grupy zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko. Wiodące znaczenie przy podziale gminy Sławno na w/w strefy miała istniejąca struktura funkcjonalno-przestrzenna oraz kierunki rozwoju określone w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jak również miejscowe plany obowiązujące na terenie gminy i inne dokumenty programujące rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny.

2.2 USTALENIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

W Planie Ogólnym gminy Sławno ustalono następujące strefy planistyczne:

1. SW – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
2. SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
3. SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,
4. SU – strefy usługowe,
5. SP – strefy gospodarcze,
6. SR – strefy produkcji rolniczej
7. SI – strefy infrastrukturalne,
8. SN – strefy zieleni i rekreacji,
9. SC – strefy cmentarzy,
10. SG – strefy górnictwa,
11. SO – strefy otwarte,
12. SK – strefy komunikacji,

Jak przedstawiono w kolejnej tabeli w projekcie planu dominującą kategorią użytkowania terenu jest strefa otwarta (SO), która zajmuje aż 91,5% całkowitej powierzchni, co odpowiada

ponad 26 tysiącom hektarów. To wskazuje na przeważający udział terenów niezabudowanych, takich jak łąki, pola czy inne otwarte przestrzenie.

Pozostałe strefy mają znacznie mniejszy udział. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) stanowi 2,9%, a strefa komunikacyjna (SK) – 1,3%. Niewielkie, ale istotne znaczenie mają również strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz zabudowy zagrodowej (SZ) – po około 1% każda. Pozostałe strefy, takie jak gospodarcza (SP), rolnicza (SR), usługowa (SU), górnictwa (SG), infrastrukturalna (SI), wielorodzinna (SW) i cmentarze (SC), mają marginalny udział – każda poniżej 1%.

Tabela 1: Powierzchnia poszczególnych typów stref przestrzennych

symbol	nazwa	pow. [ha]	%
SO	strefa otwarta	26014,42	91,5%
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	836,67	2,9%
SK	strefa komunikacyjna	376,75	1,3%
SN	strefa zieleni i rekreacji	293,38	1,0%
SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	279,44	1,0%
SP	strefa gospodarcza	236,60	0,8%
SR	strefa produkcji rolniczej	171,97	0,6%
SU	strefa usługowa	116,71	0,4%
SG	strefa górnictwa	57,34	0,2%
SI	strefa infrastrukturalna	24,38	0,1%
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	23,02	0,1%
SC	strefa cmentarzy	3,90	0,0%

Źródło: Opracowanie własne.

Dla każdej strefy, z wyjątkiem strefy komunikacji i strefy otwartej, określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. dotyczącymi projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych oraz wydawania wypisów i wyrysów. W strefach planistycznych od 1 do 6 obowiązkowo wyznaczono maksymalną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz maksymalny udział powierzchni zabudowy. Dla wybranych stref określono również dodatkowe profile funkcjonalne.

2.2.1 Strefy planistyczne

SW – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej

Wyznaczono nieliczne strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną w oparciu o zapisy obowiązujących MPZP.

SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

Profil podstawowy: Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną zaprojektowano w pierwszej kolejności na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, a także na obszarach uzupełnienia zabudowy oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie. Kierowano się w tym zakresie wskazaniem gminy Sławno.

Przy określeniu czy dana działka powinna znaleźć się w strefie SJ czy SZ, brano pod uwagę wnioski mieszkańców, a także weryfikację działalności rolniczej przedstawioną przez gminę.

SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,

Profil podstawowy: Teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową zagrodową zaprojektowano w pierwszej kolejności na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, a także na obszarach uzupełnienia zabudowy oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie. Kierowano się w tym zakresie wskazaniem gminy Sławno.

Przy określeniu czy dana działka powinna znaleźć się w strefie SJ czy SZ, brano pod uwagę wnioski mieszkańców, a także weryfikację działalności rolniczej przedstawioną przez gminę.

SU – strefy usługowe,

Profil podstawowy: Teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Wyznaczono zgodnie z obecnym przeznaczeniem terenów, a także wnioskami mieszkańców i inwestorów, oraz zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę. Nowe tereny usługowe wyznaczono w szczególności w pobliżu węzłów trasy S6.

SP – strefy gospodarcze,

Profil podstawowy: Teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Wyznaczono zgodnie z obecnym przeznaczeniem terenów, a także wnioskami mieszkańców i inwestorów, oraz zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę. Nowe tereny gospodarcze wyznaczono w szczególności w pobliżu węzłów trasy S6.

SR – strefy produkcji rolniczej

Profil podstawowy: Teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Strefy produkcji rolniczej wyznaczono zgodnie z obecnym, faktycznym przeznaczeniem terenów, zapisami obowiązujących MPZP, a także wnioskami mieszkańców i inwestorów oraz zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę.

SI – strefy infrastrukturalne,

Profil podstawowy: Teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji.

Strefy infrastrukturalne wyznaczono zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę.

SN – strefy zieleni i rekreacji,

Profil podstawowy: Teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Strefy zieleni i rekreacji wyznaczono z obecnym faktycznym przeznaczeniem terenów, zapisami obowiązujących MPZP oraz zapotrzebowaniem zgłaszanym przez gminę.

SC – strefy cmentarzy,

Profil podstawowy: Teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej.

Strefy cmentarzy wyznaczono na terenie następujących istniejących cmentarzy na terenie gminy Sławno.

- Cmentarz komunalny we Wrześnicy
- Cmentarz komunalny w Starym Krakowie
- Cmentarz w Bobrowicach
- Cmentarz w Rzyszczewie
- Cmentarz w Smardzewie
- Cmentarz w Radosławiu
- Cmentarz w Żukowie
- Zabytkowy Cmentarz w Warszku

SG – strefy górnictwa,

Profil podstawowy: Teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej

SO – strefy otwarte,

Profil podstawowy: Teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Większość terenu gminy pokrywają strefy otwarte. W obszarach do tego sprzyjających, wprowadzono profil uzupełniający w postaci elektrowni wiatrowych i / lub słonecznych. Lokalizację tych terenów wybrano na podstawie dotychczasowych zapisów MPZP, wniosków mieszkańców i inwestorów, zapisów Studium, zapotrzebowania zgłaszanego przez gminę, oraz obowiązujących przepisów technicznych.

SK – strefy komunikacji,

Profil podstawowy: Teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej.

Zgodnie z treścią Rozporządzenia w sprawie planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów w Strefie Komunikacyjnej (SK) uwzględnia się istniejące drogi klasy A, S, GP, G oraz można wskazać rezerwy terenowe projektowanych dróg, o ile spełniony jest warunek: „Strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren” Wszystkie pozostałe drogi niekwalifikujące się do powyższego katalogu pozostają w ramach profilu podstawowego pozostałych 12 stref planistycznych.

Strefy komunikacyjne wyznaczono na następujących terenach gminy Sławno:

- Trasa S6 (w budowie) – w granicach linii rozgraniczających wyznaczonych na podstawie decyzji ZRID (pozyskano od GDDKiA)
- Drogi główne
- Drogi zbiorcze
- Linia kolejowa nr 202
- Linia kolejowa nr 418

2.3 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Plan ogólny musi być zgodny z polityką przestrzenną województwa oraz krajową polityką przestrzenną, co zapewnia spójne kształtowanie przestrzeni i umożliwia realizację inwestycji strategicznych. Projekt Planu Ogólnego gminy Sławno uwzględnia również wymiar

przestrzenny Strategii Rozwoju Gminy Sławno na lata 2026 – 2035, zawarty w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy (projekt dokumentu).

Uchwalenie planu ogólnego ureguje zasady zagospodarowania, uwzględniając walory krajobrazowe, ład przestrzenny i ochronę środowiska. Projektowane strefy planistyczne nawiązują do istniejącego przeznaczenia terenu oraz terenów sąsiednich. Wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla terenów pod zabudowę umożliwi przepuszczalność gleb i odprowadzanie wód opadowych do wód gruntowych. Zachowanie terenów zielonych, lasów, gruntów rolnych, łąk i wód jako stref otwartych wolnych od zabudowy jest korzystne dla środowiska.

2.3.1 Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Sławno na lata 2026–2035 w rozdziale 7. „Wymiar przestrzenny strategii rozwoju gminy Sławno” określa kierunki polityki przestrzennej gminy, powiązane z uwarunkowaniami i celami rozwojowymi zawartymi w strategii, w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Docelowy układ elementów składowych przestrzeni, kierunki działań rozwojowych.

Strategia Rozwoju gminy Sławno wyznacza cele rozwojowe i kierunki działań, których realizacja w ramach skoordynowanego docelowego układu elementów składowych przestrzeni, przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy. Cele wyznaczono w trzech wymiarach: społecznym, gospodarczym i środowiskowym rozszerzonych o wymiar instytucjonalny. Docelowy układ elementów składowych gminy, uwzględnia uwarunkowania środowiskowe, kulturowe, techniczne, komunikacyjne i społeczne. Strategia rozwoju gminy Sławno obejmuje cztery główne cele strategiczne:

Strategiczny cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców i zwiększenie odporności demograficznej koncentruje się na tworzeniu warunków sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społecznemu, zdrowotnemu i mieszkaniowemu, które mają przeciwdziałać negatywnym trendom demograficznym.

Strategiczny cel 2: Nowoczesna i zrównoważona gospodarka lokalna oparta na potencjale mieszkańców i zasobach gminy zakłada budowanie silnej, odpornej i innowacyjnej gospodarki, która wykorzystuje lokalne atuty oraz wspiera rozwój przedsiębiorczości i turystyki.

Strategiczny cel 3: Harmonijna i funkcjonalna przestrzeń sprzyjająca zrównoważonemu rozwojowi i integracji społecznej, skuteczniejsza adaptacja do zmian klimatu i ochrona środowiska naturalnego koncentruje się na tworzeniu przestrzeni przyjaznej mieszkańcom i środowisku, odpornej na zmiany klimatyczne oraz wspierającej rozwój społeczny i kulturowy.

Strategiczny cel 4: Inteligentna gmina – sprawne zarządzanie, otwarty samorząd, nowoczesne usługi koncentruje się na budowaniu nowoczesnej, transparentnej i efektywnej administracji lokalnej, która odpowiada na potrzeby mieszkańców i wspiera rozwój gminy w duchu innowacyjności i partycypacji społecznej.

Nie wszystkie kierunki działań, szczególnie w sferze społecznej, oraz te, które dotyczą terenu całej gminy, mogą być przypisane do konkretnych, priorytetowych lokalizacji. Na Modelu

Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej, wskazano te kierunki działań i obszary, które ze względu na swoją specyfikę, mogą być zobrazowane w przestrzeni.

Przy mapowaniu kierunków działań wykorzystano efekty warsztatów z udziałem interesariuszy procesu strategicznego. Przy budowie Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej gminy Sławno, uwzględniono również zapisy kierunkowe opracowane w ramach Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sławno a także zapisy zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Strategii ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sławna.

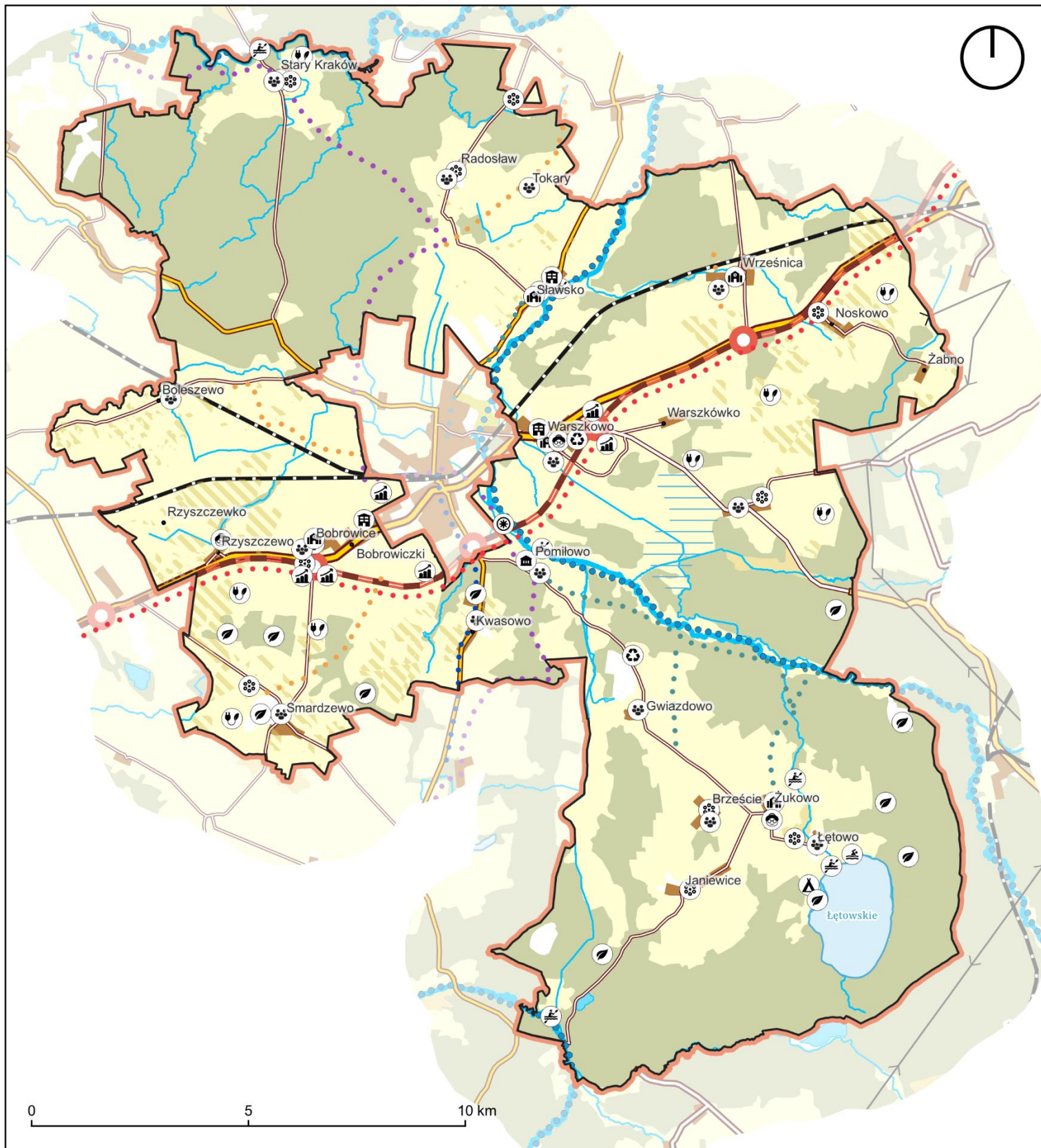
Nie wszystkie kierunki działań, szczególnie w sferze społecznej oraz te dotyczące terenu całej gminy, mogą być przypisane do konkretnych, priorytetowych lokalizacji. Na Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej wskazano te kierunki działań i obszary, które ze względu na swoją specyfikę mogą być zobrazowane w przestrzeni.

Przy mapowaniu kierunków działań wykorzystano efekty warsztatów z udziałem interesariuszy procesu strategicznego. Przy budowie Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej gminy Sławno uwzględniono również zapisy kierunkowe opracowane w ramach Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sławno, a także zapisy zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Strategii ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sławna.

Rysunek 1: MSF-P, Docelowy układ elementów składowych przestrzeni, kierunki działań rozwojowych

(rysunek na następnej stronie)

Źródło: opracowanie własne

Legenda

granica gminy Sławno

zagospodarowanie

zabudowa
 lasy
 rzeki
 zbiorniki wodne

działania rozwojowe

tereny o najlepszych warunkach dla rolnictwa
 rozwój szlaków kajakowych
 trasa rowerowa DW 206
 Trasa Wału Pomorskiego
 trasa rowerowa szlakiem dawnej linii kolejowej z łącznikami
 inne trasy rowerowe
 trasa rowerowa wzdłuż S6

rozwój stref inwestycyjnych
 rozwój mieszkalnictwa dostępnego
 rozwój kąpielisk
 rozwój OZE
 przystanie kajakowe
 centra dla seniorów
 cenne układy urbanistyczne do ochrony konserwatorskiej

rozwój świetlic i klubów dla dzieci
 postulowane użytki ekologiczne
 rozwój gospodarki odpadami
 rozwój strefy turystycznej
 rozwój szkół i oferty edukacyjnej
 rozwój Centrum Promocji Rzeki Wieprzy

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Sławno

Strategia zawiera również ustalenia i rekomendacje dotyczące kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, które wskazują pożądane kierunki działań oraz obejmują sugestie dotyczące najlepszych praktyk, wytyczne do dalszych analiz oraz propozycje działań mogących przyczynić się do osiągnięcia celów strategicznych.

Polityka przestrzenna gminy, ze względu na swoją złożoność i czasochłonność realizacji, ma horyzont czasowy znacznie wykraczający poza okres obowiązywania samej strategii.

Ustalenia i rekomendacje dotyczące kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej odnoszą się zatem do docelowej wizji struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Sławno.

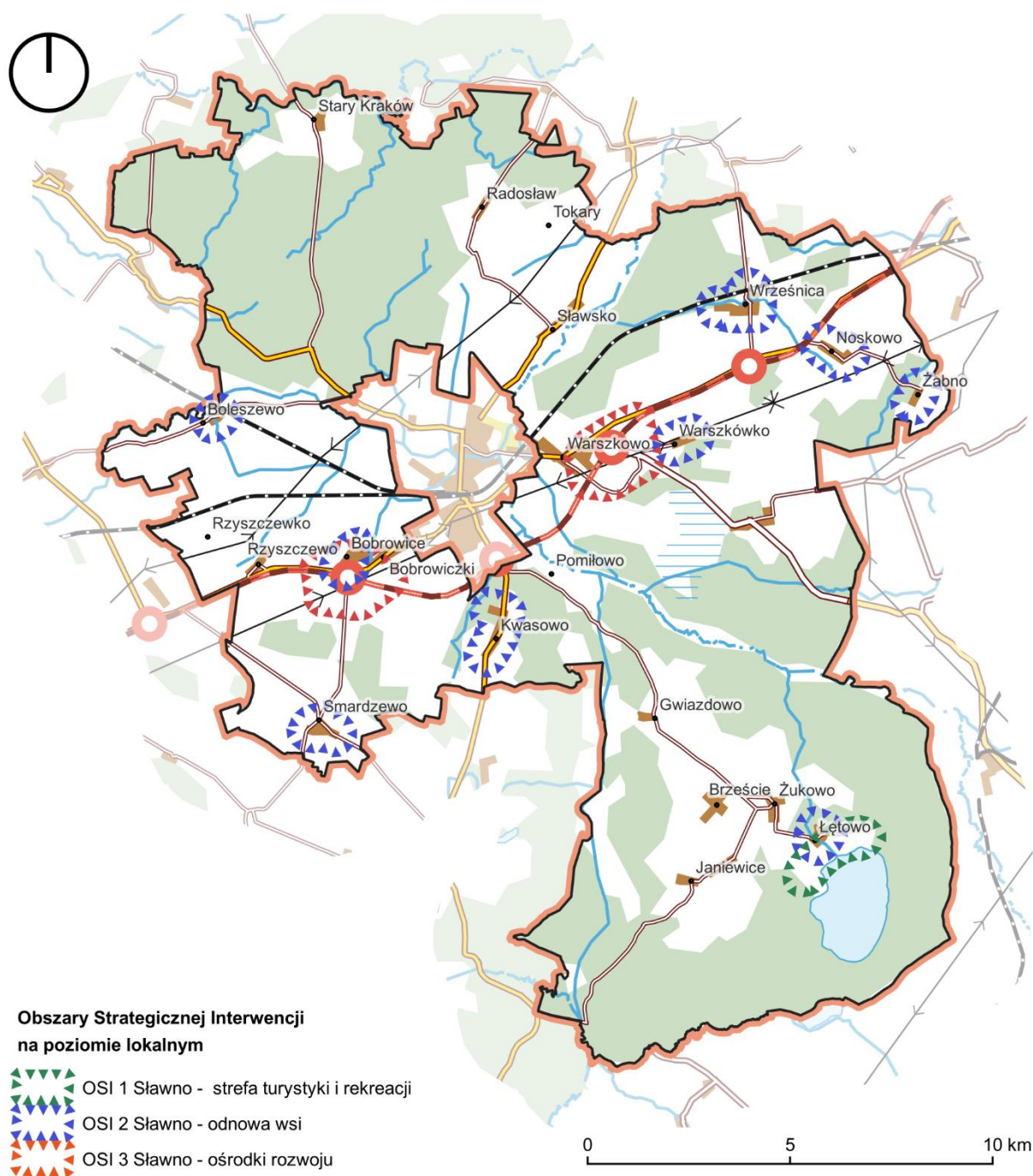
Obszary Strategiczne Interwencji

Gmina Sławno przechodzi dynamiczne zmiany związane z budową i uruchomieniem drogi ekspresowej S6, które stanowią zarówno szanse jak i wyzwania rozwojowe. Jednocześnie jak wykazała delimitacja służąca wyznaczeniu obszaru zerowanego i obszaru rewitalizacji wykonana w 2025 roku, część miejscowości wymaga wzmożonych działań rozwojowych, przeciwdziałających kryzysom w sferze społecznej i innych. Odrębny zestaw wyzwań rozwojowych, jest związanych z zagospodarowaniem turystycznym i rekreacyjnym północnych brzegów jeziora Łętowskiego. Kluczowe jest przeprowadzenie na tych obszarach wnikliwej analizy potencjalnych konfliktów przestrzennych, aby harmonijnie pogodzić różne potrzeby – społeczne, infrastrukturalne, gospodarcze i środowiskowe.

W związku z koncentracją skomplikowanych wyzwań przestrzennych na wskazanych obszarach gminy, w Strategii Rozwoju Gminy Sławno do roku 2035 wskazuje się niżej wymienione obszary strategicznej interwencji mające kluczowe znaczenie dla zrównoważonego rozwoju gminy:

- **OSI 1 Sławno - strefa turystyki i rekreacji**
- **OSI 2 Sławno - odnowa wsi**
- **OSI 3 Sławno - ośrodki rozwoju**

Rysunek 2: Obszary Strategicznej Interwencji na poziomie lokalnym

Źródło: Opracowanie własne

OSI 1 Sławno - strefa turystyki i rekreacji tworzą tereny położone pomiędzy wsią Łętowo a brzegiem Jeziora Łętowskiego.

Rekomendacje:

- Wyznaczenie strefy ciszy i ochrony przyrody wokół jeziora z ograniczeniem ingerencji w ekosystem.

- Lokalizacja infrastruktury turystycznej wyłącznie poza strefami szczególnej wrażliwości przyrodniczej.
- Budowa ekologicznej infrastruktury rekreacyjnej: pomostów, ścieżek edukacyjnych, punktów widokowych.
- Wprowadzenie rozwiązań niskoemisyjnych i energooszczędnych w projektowaniu obiektów turystycznych.
- Zachowanie naturalnych ciągów wodnych, zadrzewień i siedlisk cennych gatunków.
- Ograniczenie ruchu samochodowego poprzez tworzenie parkingów buforowych poza strefą brzegową.
- Wprowadzenie systemu małej retencji i ochrony przed erozją brzegów jeziora.
- Rozwój turystyki pieszej, rowerowej i kajakowej z poszanowaniem walorów krajobrazowych.
- Utworzenie ścieżek edukacyjno-przyrodniczych z tablicami informacyjnymi i punktami obserwacyjnymi.
- Promocja turystyki przyrodniczej, slow tourism i aktywności rodzinnych.
- Organizacja sezonowych wydarzeń plenerowych o charakterze edukacyjnym i kulturalnym.
- Współpraca z lokalnymi rolnikami i rzemieślnikami w celu tworzenia oferty agroturystycznej.
- Wprowadzenie systemu certyfikacji i standardów dla obiektów turystycznych zgodnych z zasadami ekoturystyki.
- Edukacja ekologiczna mieszkańców i turystów w zakresie ochrony jeziora i jego otoczenia.

OSI 2 Sławno - odnowa wsi tworzą tereny wsi, które zostały zdiagnozowane jako część obszaru zdegradowanego w ramach przeprowadzonej delimitacji i zatwierdzone w formie UCHWAŁY NR XV/94/2025 RADY GMINY SŁAWNO z dnia 14 kwietnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Sławno. Wprowadzenie OSI 2, ma na celu podkreślenie znaczenia odnowy wsi, również poza zakresem obszaru rewitalizacji. W skład OSI 2 wchodzi: Boleszewo, Bobrowiczki, Smardzewo, Kwasowo, Łętowo, Warszkówko, Wrześnica, Noskowo i Żabno.

Rekomendacje:

- Rewitalizacja centrów wsi jako lokalnych przestrzeni wspólnych i miejsc integracji społecznej.
- Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych: placów, skwerów, przystanków, otoczenia świetlic i remiz.
- Zachowanie i eksponowanie dziedzictwa kulturowego i architektonicznego wsi.

- Poprawa dostępności komunikacyjnej poprzez remonty dróg lokalnych i ścieżek pieszo-rowerowych.
- Wprowadzenie zielonej infrastruktury: nasadzenia drzew, łąki kwietne, ogrody.
- Adaptacja pustostanów i budynków przemysłowych na cele społeczne, edukacyjne lub usługowe.
- Uporządkowanie przestrzeni zabudowy poprzez aktualizację planów miejscowych i wytycznych urbanistycznych.
- Wprowadzenie elementów małej architektury wiejskiej zgodnej z lokalnym charakterem (ławki, tablice, oświetlenie).
- Wsparcie dla lokalnych inicjatyw społecznych i organizacji pozarządowych działających na rzecz integracji mieszkańców.
- Tworzenie i rozwój centrów aktywności lokalnej w świetlicach wiejskich i szkołach.
- Organizacja programów edukacyjnych i kulturalnych dla dzieci, młodzieży i seniorów.
- Wsparcie dla liderów lokalnych i animatorów społecznych poprzez szkolenia i mikrogranty.
- Rozwój usług społecznych i opiekuńczych, w tym mobilnych form wsparcia dla osób starszych i niesamodzielnych.
- Promocja lokalnej tożsamości i tradycji poprzez festyny, warsztaty, publikacje i działania artystyczne.
- Włączenie mieszkańców w procesy planowania i podejmowania decyzji dotyczących rozwoju ich miejscowości.

OSI 3 Sławno - ośrodki rozwoju tworzą tereny zlokalizowane w obszarze oddziaływania dwóch najważniejszych węzłów nowo budowanej drogi S6 – w pobliżu Bobrowic i Warszkowa. Celem OSI jest właściwe dostosowanie przestrzeni gminy do nowego układu komunikacyjnego, maksymalne wykorzystanie impulsu rozwojowego, jakim jest nowa droga ekspresowa, oraz uporządkowanie zmian przestrzennych związanych z tą interwencją.

Rekomendacje:

- Wyznaczenie funkcjonalnych stref zagospodarowania: produkcyjnej, usługowej, mieszkaniowej
- Lokalizacja stref aktywności gospodarczej w bezpośrednim sąsiedztwie węzłów trasy ekspresowej.
- Oddalenie zabudowy mieszkaniowej od stref przemysłowych i głównych ciągów komunikacyjnych.
- Wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej między strefami o różnych funkcjach.
- Zapewnienie logicznego układu komunikacyjnego z rozdzieleniem ruchu ciężarowego i lokalnego.
- Rezerwa terenów pod przyszłą rozbudowę infrastruktury i funkcji gospodarczych.

- Tworzenie przestrzeni publicznych o wysokiej jakości urbanistycznej.
- Projektowanie terenów inwestycyjnych w układzie modułowym i elastycznym.
- Uwzględnienie ciągów pieszo-rowerowych łączących strefy mieszkaniowe z usługowymi i rekreacyjnymi.
- Wykorzystanie naturalnych elementów krajobrazu jako struktury przestrzennej i ekologicznej.
- Koncentracja funkcji w wyznaczonych centrach lokalnych zamiast rozpraszania zabudowy.
- Wprowadzenie zasad gospodarki cyrkularnej i odporności klimatycznej w planowaniu przestrzennym.
- Opracowanie lokalnych standardów urbanistycznych i architektonicznych.
- Projektowanie przestrzeni dostępnych dla wszystkich grup społecznych.

2.3.2 Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego

W Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 (przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego nr VIII/100/19 z dnia 28 czerwca 2019 r.) wskazano, że identyfikacja i delimitacja OSI na terenie województwa zachodniopomorskiego odbywa się na bazie obszarów funkcjonalnych wskazanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ).

PZPWZ 2030, wraz z okresowym monitoringiem i aktualizacją obszaru Specjalnej Strefy Włączenia, na obszarze gminy Sławno wskazuje **obszar funkcjonalny o znaczeniu ponadregionalnym: Obszar Funkcjonalny Specjalnej Strefy Włączenia**. W tym kontekście, gmina Sławno została uwzględniona w analizie jako gmina wiejska z problemami w zakresie dostępu do usług publicznych, infrastruktury technicznej, potencjału gospodarczego oraz występowania problemów popegeerowskich. Wskazano ją jako obszar wymagający interwencji w ramach działań wspierających rozwój regionu.

Najważniejsze cechy Obszaru Funkcjonalnego Specjalnej Strefy Włączenia:

- w przeważającej mierze obszary pokryte gruntami rolnymi i leśnymi,
- obszary kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych,
- depopulacja - odpływ ludności do terenów o wyższym potencjale rozwojowym (miasta) oraz zmiany demograficzne,
- duży odsetek małych miast w przeszłości obsługujących obszary wiejskie (PGR-y), obecnie zdegradowanych,
- potencjalne miejsce rozwoju gałęzi biogospodarki (baza produkcyjna i surowcowa),
- niewykorzystywany potencjał pojezierzy w rozwoju turystyki,

- słaba dostępność komunikacyjna środkowej części SSW do ośrodków miejskich wszystkich poziomów, poza ośrodkami lokalnymi,
- słaba dostępność do usług publicznych,
- znaczne oddalenie od ośrodka wojewódzkiego.

Wybrane kierunki działań **Obszaru Funkcjonalnego Specjalnej Strefy Włączenia:**

- Działania w kierunku włączenia społecznego na obszarach wiejskich,
- Poprawa dostępności do usług zdrowotnych na obszarach o najgorszej dostępności do dużych miast,
- Wykorzystanie narzędzi ekonomii społecznej szczególnie na obszarach o niskiej aktywności gospodarczej i niskiej atrakcyjności inwestycyjnej,
- Poprawa dostępności do Internetu szerokopasmowego, zapewnienie możliwości telepracy (pracy zdalnej), e-handlu i doradztwa na odległość oraz upowszechnienie techniki informacyjno- komunikacyjnej w przedsiębiorstwach,
- Tworzenie warunków do lokalizacji na obszarach niskiej aktywności ekonomicznej podmiotów gospodarczych, specjalistycznej produkcji rolniczej, działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich,
- Wydłużanie sezonu turystycznego, poprzez rozwój jakościowy oferty turystycznej,
- Wsparcie inwestycji z zakresu infrastruktury turystyki aktywnej i uzdrowiskowej bazującej na endogenicznych potencjałach obszaru, mających charakter prozatrudnieniowy,
- Utrzymanie podmiotów publicznych związanych z ochroną zdrowia (turystyka zdrowotna) oraz obroną narodową w obszarach peryferyjnych, ze względu na ich znaczenie dla lokalnych rynków pracy,
- Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej,
- Zapewnienie warunków rozwoju usług związanych z opieką nad osobami starszymi oraz opieką nad dziećmi,
- Wspieranie rozwoju telepracy, jako formy aktywności zawodowej,
- Promowanie tworzenia gospodarstw ekologicznych,
- Tworzenie rolniczych grup producenckich i lokalnych grup działania, w tym rybackich,
- Rozwój kadr i bazy materialnej doradztwa rolniczego, hodowli roślin i zwierząt oraz oceny odmian,
- Rozwój turystyki oparty na walorach pojezierzy oraz dziedzictwie kulturowym regionu,
- Rozwój dziedzin biogospodarki w oparciu o OZE,
- Wspieranie przedsiębiorczości, samozatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy, w tym w formie telepracy,
- Zwiększenie dostępności cyfrowej,

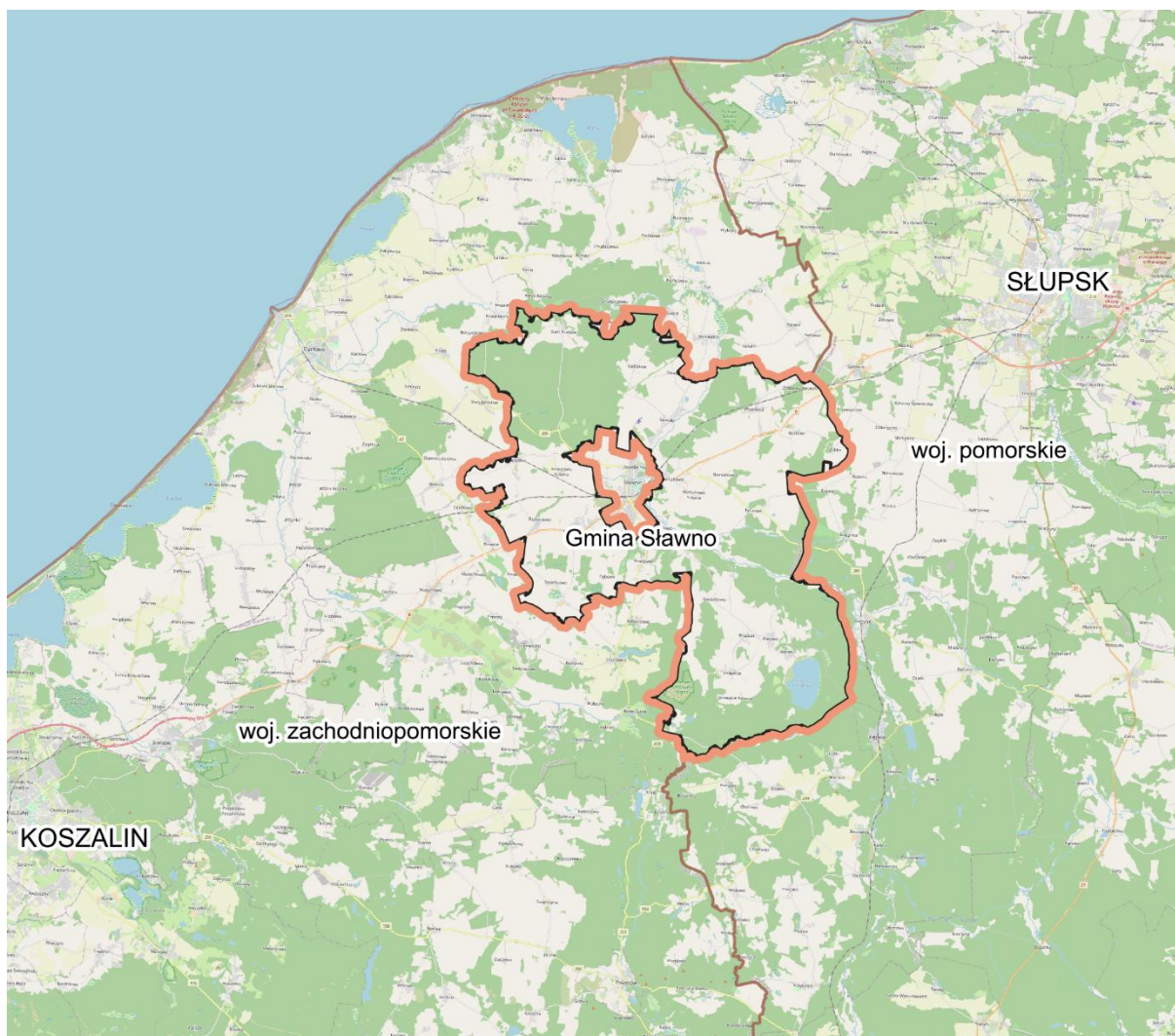
- Poprawa powiązań komunikacyjnych SSW z regionalnymi i subregionalnymi ośrodkami.

3. CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

3.1 POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA

Gmina Sławno znajduje się w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Graniczy z gminami województwa pomorskiego: na wschodzie z gminą Kobylnica, na południowym wschodzie z gminą i miastem Kępice, oraz z gminami województwa zachodniopomorskiego: na północy z gminą Postomino, na zachodzie z gminami Malechowo i Darłowo.

Rysunek 3: Lokalizacja gminy Sławno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK.

Jest to jedna z większych gmin w województwie zachodniopomorskim, zajmująca powierzchnię 283,86 km², co plasuje ją na 24. miejscu spośród 114 gmin. Gmina wiejska Sławno otacza obszar gminy miejskiej Sławno o obszarze 15,78 km² (najmniejsza gmina w województwie zachodniopomorskim). Liczba ludności gminy Sławno wynosi 8,30 tys. Miasto Sławno ma 11,78 tys. mieszkańców. (dane za 2023 r – GUS BDL)

Położenie gminy wokół miasta Sławno, będącego największym ośrodkiem rozwoju, gdzie znajdują się Urząd Gminy oraz Urząd Miasta, sprawia, że gminę Sławno i miasto Sławno łączą liczne powiązania funkcjonalne i przestrzenne.

Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu międzyregionalnym, takie jak droga nr 6. Obecnie na terenie gminy prowadzona jest budowa drogi ekspresowej S6 (E-28). Przez teren gminy przebiega zelektryfikowana linia kolejowa Szczecin – Gdańsk. Dodatkowo, przez gminę prowadzą drogi wojewódzkie nr 205 (Bobolice – Darłowo) i nr 209 (Warszkowo – Bytów).

Gmina Sławno znajduje się na terenie mezoregionu Równina Słupska. Gmina charakteryzuje się bogatymi walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi, z mocno rozwiniętą funkcją rolniczą.

Struktura środowiska przyrodniczego w gminie Sławno jest kształtowana przez elementy abiotyczne, takie jak budowa geologiczna, geomorfologiczna oraz klimat, które stwarzają potencjalne warunki dla rozwoju elementów biotycznych. Główne elementy struktury przyrodniczej to korytarze ekologiczne i obszary o kluczowym znaczeniu dla środowiska. Do głównych komponentów tej struktury należą doliny rzek Wieprzy, Rakówki, Ściegnicy i Moszczenicy, zbocza doliny Wieprzy, obniżenie Jeziora Łętowskiego oraz wysoczyzny: płaska i falista – morenowa i zastoiskowa, zarówno porośnięte lasem, jak i użytkowane rolniczo, a także wysoczyzna morenowa pagórkowata, również porośnięta lasem i użytkowana rolniczo.

Na terenie gminy Sławno dominującym typem użytkowania gruntów są lasy, które zajmują 11894 ha, co stanowi 41,83% powierzchni gminy. Drugim co do wielkości typem użytkowania są grunty orne, obejmujące 10274 ha, stanowiące 36,13% powierzchni. Łąki, zajmujące 2362 ha (8,31%), oraz pastwiska, które obejmują 1318 ha (4,64%), również mają znaczący udział w użytkowaniu gruntów.

3.2 CHARAKTERYSTYKA I STAN POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ICH WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ

3.2.1 Rzeźba terenu

Gmina charakteryzuje się młodoglacjalną rzeźbą terenu. W północno-zachodniej części dominują równiny zastoiskowe i płaska lub lekko falista wysoczyzna morenowa. Teren ten wznosi się na wysokości 20-40 m n.p.m., a w północno-wschodniej części na 30-60 m n.p.m. Obszar ten jest pozbawiony większych zbiorników wodnych, ale w północno-zachodniej części występują podmokłe obniżenia. Rzeźba terenu jest bardziej urozmaicona w miejscach, gdzie wysoczyzny przecinają doliny Wieprzy oraz inne doliny erozyjne.

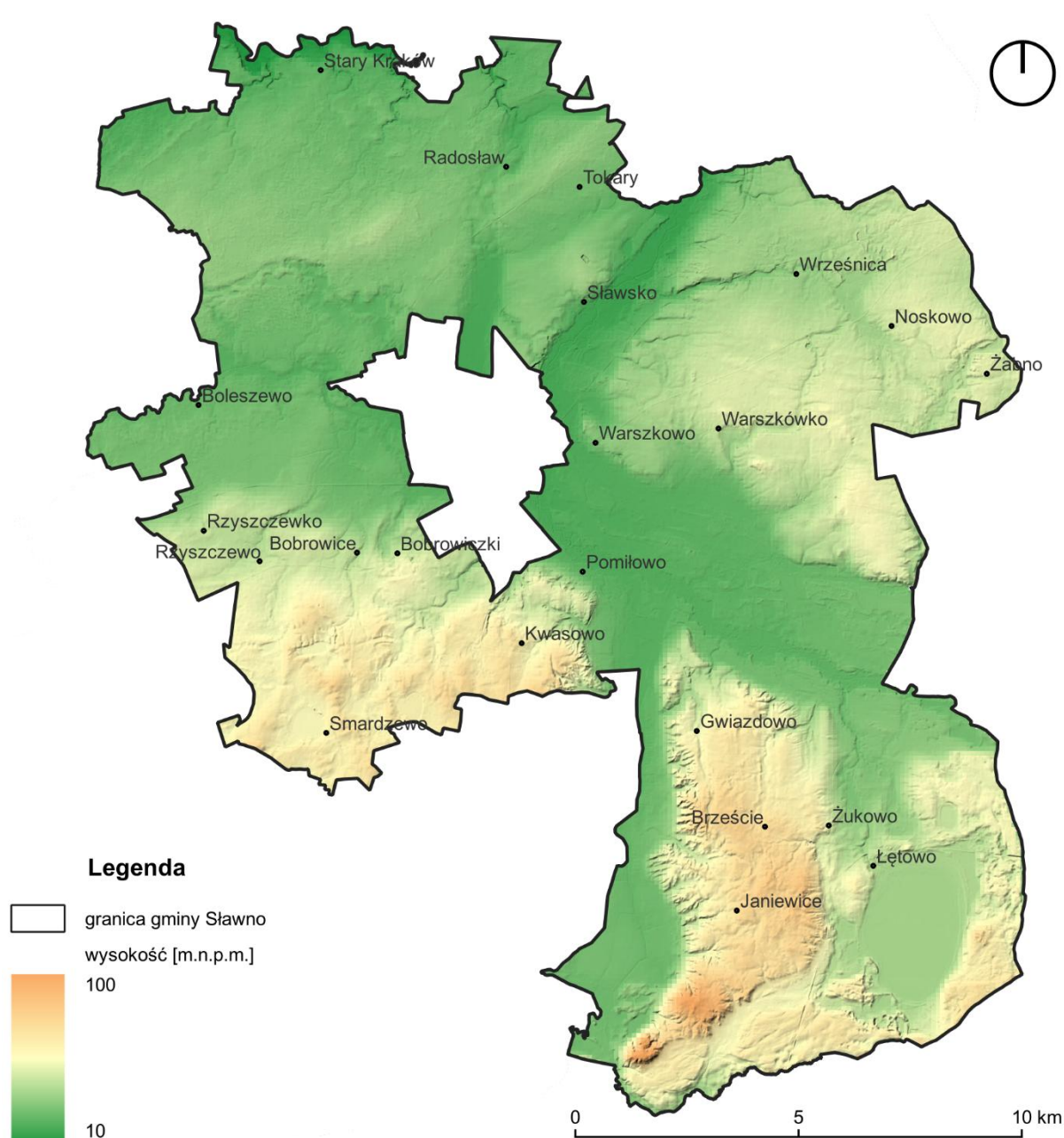
W południowo-wschodniej części gminy teren staje się bardziej zróżnicowany, z falistą i pagórkowatą wysoczyzną oraz dużą rynną subglacialną, odwadnianą przez Reknice. Wysoczyzna falista osiąga wysokość 40-70 m n.p.m., a pagórkowata ponad 100 m n.p.m. Nachylenie stoków wynosi 2-5°, a w najbardziej pagórkowatych miejscach przekracza 5°.

Środkową część gminy zajmuje malownicza dolina rzeki Wieprzy, która wykorzystuje dolinę wód roztopowych i rynną subglacialną. Dolina wód roztopowych ma szerokość ponad 2,5 km i głębokość około 30 m, a jej dno leży na wysokości około 20 m n.p.m. Dolina subglacialna, położona na północ od Sławna, jest węższa i ma dno na wysokości około 15 m n.p.m.

Wysoczyzna morenowa jest w kilku miejscach przecięta rynnami subglacialnymi, którymi odpływały wody roztopowe. W północnej części gminy, poza rynną wykorzystywaną przez Wieprze, znajduje się rynna, w której płynie rzeka Radosławka. W części wschodniej są dwie rynny wykorzystywane przez Wrześniczkę i Ściegnicę. W południowej części gminy znajduje się rynna subglacialna odwadniana przez Reknice, ograniczona wysokimi krawędziami przekraczającymi 30 m.

Najwyższe wzniesienia znajdują się w południowej części gminy, w pasie moreny pagórkowatej na wschód od Jeziora Janiewickiego, osiągając wysokość około 103,5 m n.p.m. Najniżej położone obszary znajdują się na północnych krańcach gminy, w dolinie Wieprzy, na wysokości około 7 m n.p.m. Powierzchnia gminy nachylona jest w kierunku północno-zachodnim.

Rysunek 4: ukształtowanie terenu w gminie Sławno

Źródło: opracowanie własne.

Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, z dominującą płaską wysoczyzną morenową. W północnej części wysoczyzna leży na wysokości 10-20 m n.p.m., a w południowej na 20-30 m n.p.m. Wysoczyzna ma charakter falisty, z pagórkami, obniżeniami i oczkami wytopiskowymi.

Fot. 1: Krajobraz w okolicy wsi Żukowo

Źródło: archiwum własne.

Podłoże budują utwory czwartorzędowe, plejstoceny gliny zwałowe oraz holoceny torfy, namuły i piaski dolinne. Miąższość czwartorzędu wynosi 40-80 m. W głębszym podłożu znajdują się utwory trzeciorzędowe, kredowe lub jurajskie. Wysoczyznę budują twardestyczne i plastyczne gliny, gliny pylaste, ility i gliny piaszczyste. W pagórkach kemowych występują przewarstwienia glin, piasków, mułków i żwirów. Doliny rzeczne i obniżenia wyścielają utwory aluwialno-bagiennicze, mokre torfy i miękkoplastyczne namuły organiczne oraz gliny próchniczne. Miąższość utworów holocenicznych wynosi od 2,5 m do 5,0 m

3.2.2 Warunki geologiczno-gruntowe

Gmina leży w obrębie Niecki Pomorskiej, stanowiącej fragment niecki brzeżnej (synklinorium brzeżnego) –jednostki granicznej pomiędzy prekambryjską platformą wschodnioeuropejską a fałdowymi strukturami Europy Zachodniej i Południowej. Podłoże prekambryjskie znajduje się na głębokości około 3,5 km, przykryte osadami z geosynkinalnego zbiornika morskiego. W paleozoiku obszar ten wielokrotnie przechodził transgresje i regresje morskie, co prowadziło do sedimentacji i denudacji.

Niecka brzeżna powstała w wyniku permskich faz orogenezy waryscyjskiej oraz ruchów górotwórczych w erze mezozoicznej. Ostateczne odizolowanie niecki brzeżnej od innych niecek Polski nastąpiło pod koniec kredy. W paleocenie i eocenie teren był wydźwignięty, a następnie podlegał transgresji morskiej, która nasiliła się w oligocenie dolnym. W miocenie dolnym teren został poddany denudacji, a następnie obniżeniu, co skutkowało zabagnieniem i powstawaniem zbiorników słodkowodnych.

W plejstocenie ukształtowała się podstawowa rzeźba terenu. Łądolód kilkakrotnie nasuwał się na obszar Polski, pozostawiając gliny zwałowe, mułki, iły oraz osady fluwioglacjalne. W wyniku topnienia lodu powstały misy jeziorne i zagłębienia bezodpływowe. W holocenie rozwój roślinności ograniczył erozję, a ocieplenie klimatu zaktywizowało procesy glebotwórcze.

Osady eocenu, oligocenu i miocenu tworzą powierzchnię przedplejstocieńską. Najstarsze utwory to margle i wapienie kredy górnej. Utwory eocenu to iłowce i piaski kwarcowe, oligocenu – mułowce i piaski, a miocenu – piaski kwarcowe i mułki. Osady plejstocieńskie mają miąższość od 2 do 150 m i są reprezentowane przez gliny zwałowe, piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz osady glacyfluwialne.

Powierzchniową warstwę gminy budują utwory plejstocieńskie i holocieńskie. W północnej części dominują gliny zwałowe, w północno-zachodniej – osady zastoiskowe, a w południowo-wschodniej – sandry dolinne. Utwory holocieńskie to żwiry, piaski, namuły fluwialne, gytie, mułki i torfy.

Na terenie gminy Sławno znajdują się zróżnicowane formy geomorfologiczne.

Formy pochodzenia lodowcowego:

- Wysoczyzna morenowa: Płaska i falista, zbudowana z plejstocieńskich glin zwałowych, piasków i żwirów. Znajduje się w zachodniej i północnej części gminy. Wysoczyzna falista przechodzi w pagórkowatą w południowo-środkowej części gminy.

Formy wodnolodowcowe:

- tarasy pradolinne sandrowe: między Wieprzą a Ściegnicą oraz Wieprzą a Grabową, zbudowane z piasków drobnoziarnistych i mułków,
- równiny zastoiskowe: Z piasków, mułków i iłów, pokrywają północno-zachodnią część gminy,
- kemy: W okolicach Starego Krakowa, Warszkowa, Wrześnicy, zbudowane z piasków i mułków,
- tarasy kemowe: Na prawym brzegu doliny Wieprzy, z piasków drobnoziarnistych i mułków,
- rynny subglacjalne: Utworzone przez wody roztopowe, np. dolina Wieprzy, Reknicy, Wrześniczki i Ściegnicy,
- doliny wód roztopowych: Część systemu pradolin pomorskich, np. dolina Wieprzy i Ściegnicy,
- zagłębienia po martwym lodzie: Wypełnione młodymi namułami, torfami lub wodą, występują w równinach zastoiskowych i dolinie Wieprzy,

Formy pochodzenia eolicznego:

- Wydmy: Na powierzchni sandru i tarasie nadzalewowym między Wieprzą a Ściegnicą.

Formy pochodzenia rzecznego:

- dna dolin rzecznych: Najniższy poziom w dolinie Wieprzy,.
- tarasy akumulacyjne zalewowe: W dolinie Wieprzy i Wrześniczki,
- starorzecza: W tarasach zalewowych doliny Wieprzy,
- ostańce erozyjne: Fragmenty wysoczyzny odcięte przez wody roztopowe i rzeki, np. w dolinie Moszczenicy na zachód od Sławna,
- dolinki, parowy: Rozcinają krawędzie wysoczyzny, rynien i dolin rzecznych Wieprzy, Reknicy i Ściegnicy. Charakteryzują się stromymi zboczami i spadkiem ku dolinom.

Formy utworzone przez roślinność:

- Równiny torfowe: W dolinie Wieprzy w jej odcinku równoleżnikowym, na południe od Sławna oraz w licznych zagłębieniach po martwym lodzie i rynnach subglacjalnych (na zachód od Sławna i w rynnach Reknicy).

3.2.3 Zasoby naturalne

Zasoby surowcowe gminy Sławno są związane z budową geologiczną, głównie osadami plejstoceńskimi i holoceniowymi. Prace poszukiwawcze dotyczyły kruszywa naturalnego, surowców ilastych, kredy jeziornej, torfów i węgla brunatnego.

Węgiel brunatny występuje sporadycznie w okolicach Sławna, Sławna, Bobrowiczek i Kwasowa, ale ze względu na niską jakość i małe nagromadzenia nie ma wartości gospodarczej.

Fot. 2: Nieczynne wyrobisko między Sławnem a Sławskiem

Źródło: archiwum własne.

W krajowym rejestrze złóż systemu MIDAS znajduje się złóż „Gwiazdowo – Kwasowo”, zawierające kredę i gytę jeziorną. Zasoby geologiczne wynoszą 1043 tys. ton, a zawartość tlenu wapnia sięga 45%. Kopalina przeznaczona jest do stosowania w rolnictwie jako nawóz mineralny. Złóż zaklasyfikowano do 4 klasy (złóż powszechnych) i klasy B (złóż konfliktowych) ze względu na występowanie chronionych łąk. Towarzyszący torf ma miąższość ponad 3 m, średnią popielność 21% i pH od 5,7 do 7,5.

Tabela 2: Udokumentowane złóż kopalin na terenie gminy Sławno

Nazwa złóż	Kopalina	Nadzór górniczy	Nr dokumentu	ID złóż	powierzchnia
Gwiazdowo-Kwasowo	KREDY	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	1422/93	5919	121805
Gwiazdowo-Kwasowo	KREDY	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	1422/93	5919	57914
Janiewice	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	1642/2016	18019	19937
Gwiazdowo	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	2322/2016	18059	57114
Sławsko II	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	1270/2019	18166	88739
Warszkowo	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	7633/2016	18325	64636
Warszkowo	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	7633/2016	18325	29181
Kwasowo	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górniczy - Poznań	6733/2018	19268	52118

Nazwa złoża	Kopalina	Nadzór górniczy	Nr dokumentu	ID złoża	powierzchnia
Wrzeźnica	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górnictwo - Poznań	6814/2022	20363	89545
Wrzeźnica 1	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górnictwo - Poznań	3780/2022	20636	104419
Gwiazdowo I	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górnictwo - Poznań	6130/2023	21028	52857
Gwiazdowo I	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górnictwo - Poznań	6130/2023	21028	50342
Gwiazdowo II	PIASKI I ŻWIRY	Okręgowy Urząd Górnictwo - Poznań	12308/2023	21202	50318

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) w ramach Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski – MIDAS.

Na złożach Janiewice, Kwasowo, Sławsko, Sławsko II funkcjonują żwirownie lub piaskownie, na podstawie aktualnych koncesji.

Zgodnie z informacjami Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB) na terenie gminy Sławno znajdują się obszary perspektywiczne i prognostyczne występowania torfu rolniczego oraz obszary perspektywiczne występowania piasków i żwirów oraz torfu rolniczego.

Obszary prognostyczne to obszary występowania kopalin eksploatowanych powierzchniowo, oraz wybranych kopalin eksploatowanych głębinowo, w których seria surowcowa ma znane parametry geologiczno-górnictwa, właściwości jakościowe kopaliny i określone zasoby szacunkowe.

Obszary perspektywiczne to obszary występowania skał i naturalnych płynów, które mają cechy kopalin, a geologiczno-górnictwa warunki nie wykluczają możliwości ich eksploatacji. Dla obszarów tych istnieją niepełne dane dotyczące parametrów geologiczno-górnictwa i jakościowych serii surowcowej.

Na południe od Sławna znajdują się perspektywiczne złoża mioceńskich piasków kwarcowych, które jednak nie mają znaczenia gospodarczego.

Większe złoża torfów występują w dolinie Wieprzy i Moszczenicy oraz na dnach rynien subglacjalnych. Są to torfy niskie, typu sfagnowo-drzewnego, o popielności od 8,1% do powyżej 25%. W przeszłości były eksploatowane przez miejscową ludność.

W rejonie Sławna w dolinie Wieprzy wyznaczono obszary perspektywiczne torfów o miąższości od 0,5 do 4,2 m i popielności 10,0-25,0%.

3.2.4 Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Gmina Sławno znajduje się w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, na obszarze dorzecza Odry. Obszar ten należy do zlewni rzeki Wieprzy, która uchodzi do Morza Bałtyckiego. Administracyjnie jest częścią regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, zaliczanego do dorzecza Odry zgodnie z podziałem hydrograficznym kraju.

Powierzchnia wód w gminie Sławno wynosi 708 ha co stanowi 2,49% całkowitej powierzchni gminy. Obszar znajduje się w strefie Przymorza, w zlewni rzeki Wieprzy. Przez ten teren przebiega dział wodny II rzędu zlewni rzek Wieprzy i Grabowej (na południu i w okolicach Smardzewa). Rzeki i doliny wykorzystują stare formy dolinne: rynny, pradoliny i doliny wód roztopowych.

Główną rzeką jest Wieprza, która ma długość 128,3 km. Wpływa na teren gminy od wschodu, płynie w kierunku Sławna, a następnie na północ, gdzie w miejscowości Tyń skręca na zachód do Bałtyku. Na terenie gminy Wieprza ma długość 32,1 km. Wzdłuż Wieprzy występują obszary zagrożenia powodziowego powodzią 100 letnią (1%).

Najważniejsze dopływy Wieprzy to: Ściegnica i Wrześniczka (Prawobrzeżne) i Reknica i Moszczenica (lewobrzeżne).

Moszczenica, druga co do wielkości rzeka w gminie, płynie na zachodzie i wpada do Wieprzy w Sławnie. Ma długość 9,9 km. Reknica płynie na południu gminy, ma 5,5 km długości i przepływa przez bagnistą dolinę. Wrześniczka, o długości 7,2 km, płynie na północnym wschodzie. Ściegnica, o długości 3,2 km, płynie na południe od Tychowa.

Fot. 3: Staw w miejscowości Tokary

Źródło: archiwum własne.

Fot. 4: Wieprza w pobliżu Sławska

Źródło: archiwum własne.

Rysunek 5: Wody powierzchniowe na terenie gminy Sławno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW Wody Polskie.

Mniejsze ciekі to: Tokarka, Jasienica, Karwina i Radosławka. Rzeki są zasilane głównie wodami gruntowymi, mają wyrównany odpływ przez cały rok, a amplituda wahań stanów wód wynosi poniżej 3 m. Zlewnia Wieprzy charakteryzuje się wiosennymi wezbrańiami (marzec-kwiecień) i letnimi niżówkami (czerwiec), a także niżówkami w mroźne zimy (luty).

Fot. 5: Wieprza na północ od Starego Krakowa

Źródło: archiwum własne.

Gmina Sławno ma niewiele jezior – tylko 6 zbiorników przekracza 1 ha powierzchni, głównie w południowej części gminy. Największe to jezioro Łętowskie o powierzchni 402,5 ha, a drugie co do wielkości to Janiewickie – 10 ha. W gminie znajduje się także kilkanaście stawów, m.in. nad Wieprzą, koło Pomiłowa, w dolinie Reknicy i koło Gwiazdowa. Obecnie nie są one użytkowane.

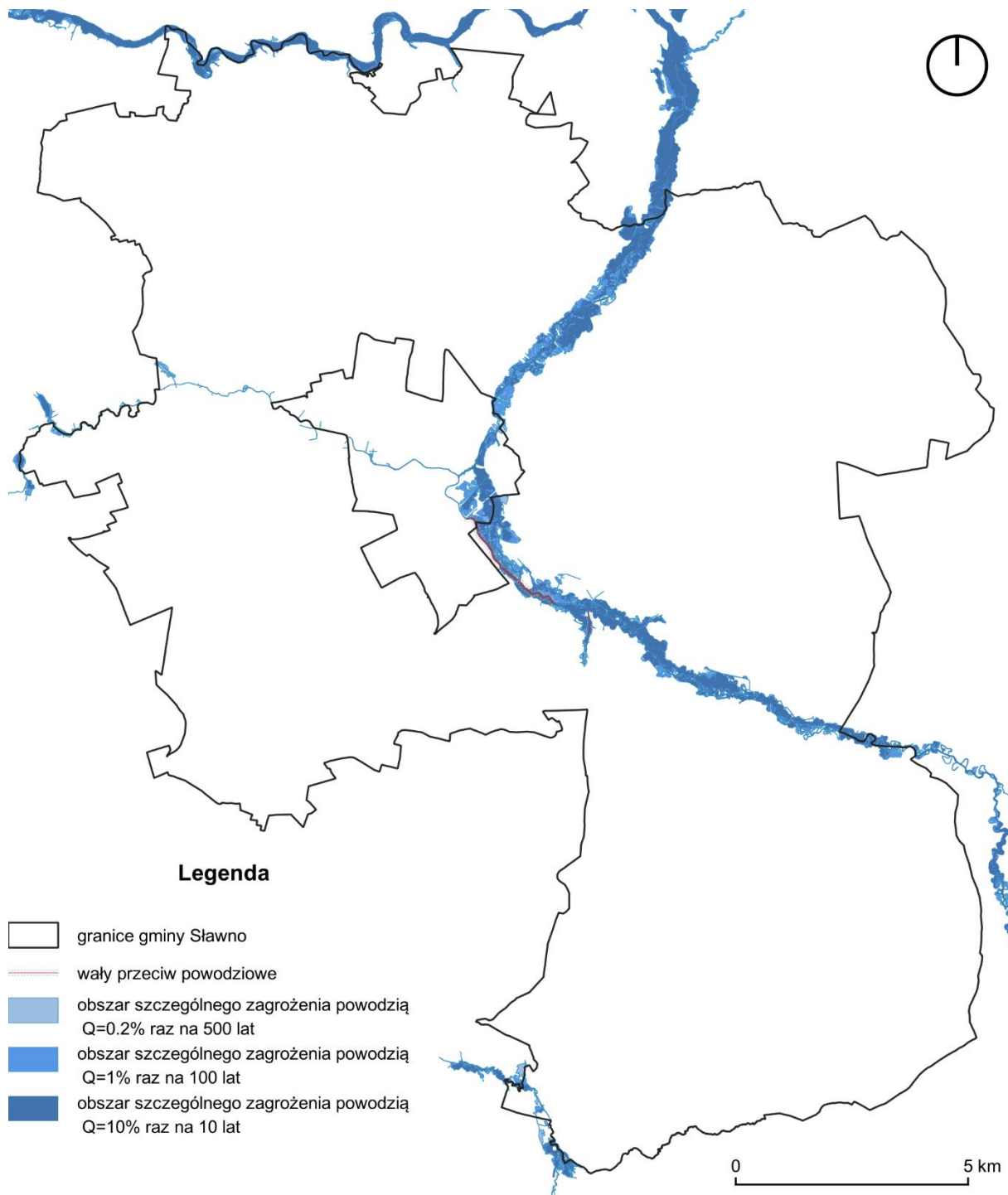
W gminie Sławno hoduje się ryby w stawach hodowlanych oraz w jeziorze Łętowskim. W jeziorze Łętowskim hodowla jest naturalna ze względu na ochronę obszaru i eutrofizację wód, co uniemożliwia przemysłową hodowlę. Stawy hodowlane znajdują się w rejonie Gwiazdowa, Żukowa, Warszkowa, Wrześniczki i Tychowa.

Zbiorniki i ciek wodne pełnią wiele funkcji przyrodniczych, kulturowych i gospodarczych. Przede wszystkim podtrzymują naturalne procesy hydrologiczne i zwiększają retencję wodną, zasilają lub drenują wody podziemne, tworzą bogate biotopy, wspierając różnorodność biologiczną. Tworzą sieć ekologiczną jako obszary węzłowe lub korytarze ekologiczne. Poprawiają lokalny klimat, zwiększając wilgotność powietrza i obniżając temperatury. Tworzą kontrast termiczny z terenami zabudowanymi, ożywiając lokalną cyrkulację powietrza oraz podnoszą walory kompozycyjne i widokowe.

Część obszaru Gminy, położona w dolinie Wieprzy, znajduje się w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią. Tereny te położone pomiędzy linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, są zgodnie z ustawą z 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz.U. z 2024 r., poz. 1087, z późn. zm.) zaliczane do obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią. Na tych obszarach zabrania się wykonywania robót oraz czynności określonych w art. 40 ust.1 pkt 3 i ww. ustawy. Wały przeciwpowodziowe znajdują się na południe od granic gminy miejskiej Sławno, wzdłuż lewego brzegu Wieprzy oraz jej dopływu-

Reknicy. Na pozostałym obszarze gminy zagrożenie powodziowe dotyczy głównie naturalnego dna doliny rzecznej.

Rysunek 6: Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz wały przeciwpowodziowe na terenie gminy Sławno

Źródło: opracowanie na podstawie danych PGW Wody Polskie

Jakość wód

Źródła zanieczyszczeń wód dzielimy, ze względu na zajmowaną przez nie powierzchnię na wielkopowierzchniowe, liniowe, małopowierzchniowe i punktowe, zaś ze względu na pochodzenie na:

- geogeniczne – pojawiające się w wyniku przyrodniczych i geologicznych uwarunkowań,
- antropogeniczne – będące wynikiem działalności i bytowania człowieka,
- poligenetyczne – powstające w wyniku kumulowania się zanieczyszczeń stwarzających zagrożenie dla ludności i uciążliwości techniczne.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie gminy Sławno są pola uprawne, z których wypłukiwane są duże ilości zawiesiny spłukiwanej z niechronionych przed erozją pól uprawnych w okresie roztopów i intensywnych opadów podwyższona zawartość substancji nawozowych spłukiwanych z pól (w szczególności związki azotu, które powodują eutrofizację wód). Zagrożenie stanowią również ścieki bytowe, oraz ścieki opadowe pochodzące z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych takich jak drogi, a także wypłukiwane z takich terenów jak cmentarze.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 960). Badania te obejmują elementy biologiczne, fizykochemiczne i chemiczne (w tym substancje priorytetowe) i są prowadzone przez inspekcję ochrony środowiska. Dodatkowo, monitorowane są elementy hydromorfologiczne w celu oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny, jako jednego z biologicznych elementów jakości wód, jest badany przez zewnętrznych wykonawców, a wyniki przekazywane są do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych zlecane są przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą, wyróżnia się naturalne, jednolite części wód powierzchniowych, dla których określa się stan ekologiczny, oraz silnie zmienione i sztuczne, dla których określa się potencjał ekologiczny. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) opiera się na wynikach klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Klasyfikacja ta polega na interpretacji wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych, specyficznych zanieczyszczeń oraz elementów hydromorfologicznych w odniesieniu do wartości granicznych klas jakości.

Realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu pozyskanie informacji o ich stanie na potrzeby planowania gospodarowania wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych. Klasyfikacja stanu chemicznego polega na określeniu stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń w wodzie i biocie oraz porównaniu tych stężeń z normami jakości środowiska.

Pewne zagrożenie dla jakości wód wywołane jest gospodarką ściekami bytowymi. W gminie występują dysproporcje pomiędzy ilością mieszkańców obsługiwanych przez sieć wodociągową i kanalizacyjną. Wg danych BDL za 2023 rok odsetek budynków mieszkalnych korzystającej z wody dostarczanej siecią wodociągową wynosi 97,7% . Z sieci kanalizacyjnej korzysta zaś około 45,5% mieszkańców gminy.

Wszystkie czynne sieci kanalizacyjne i wodociągowe znajdują się w administrowaniu spółek komunalnych: Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Sławnie oraz Zakład Usług Wodnych Sp. z o.o. w Słupsku. Ilość ścieków przekazana w 2022 r do WiK w Sławnie wyniosła 127202 m³, natomiast do ZUW w Słupsku: 20734 m³.

Zdecydowana większość ścieków odprowadzana jest do oczyszczalni ścieków w Sławnie, a ponadto na terenie gminy istnieją trzy oczyszczalnie zlokalizowane w Noskowie, Łętowie i Starym Krakowie.

Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Noskovo. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, która składa się z następujących elementów: osadnik gnilny trzykomorowy, filtr poziomy/staw korzeniowy, staw stabilizacyjny, studzienka kontrolna, wylot do rowu.

Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Łętowo. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, która w składa się z następujących elementów: komora kraty betonowa, przepompownia, osadnik wstępny, studzienka rozprężna, reaktor biologiczny, studzienki kontrolne, wylot do rowu. Oczyszczalnia w Łętowie obsługuje osiedle domków rekreacyjnych i pole namiotowe.

Oczyszczalnia ścieków w Starym Krakowie Biologiczna oczyszczalnia ścieków. Najnowsza inwestycja na terenie gminy, zakończona w 2024 roku.

Na terenie gminy Sławno znajdują się również przydomowe oczyszczalnie ścieków pozwalające na oczyszczenie ścieków w miejscu ich wytworzenia bez konieczności przesyłu.

Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na terenie gminy Sławno

Na terenie gminy Sławno zidentyfikowano dziewięć jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w tym osiem rzecznych (RW) oraz jedną jeziorną (LW). Są one zlokalizowane w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Występują tu głównie niewielkie cieki o charakterze potoków nizinnych piaszczystych oraz fragmenty rzeki Wieprzy, a także jezioro Łętowskie. Wody te odgrywają istotną rolę w lokalnej gospodarce wodnej i przyrodzie, w tym jako elementy korytarzy ekologicznych i siedlisk chronionych.

W ramach oceny stanu JCWP zastosowano kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. Klasyfikacja obejmuje ocenę stanu ekologicznego (dla naturalnych wód) lub potencjału ekologicznego (dla wód silnie zmienionych) oraz stanu chemicznego. Dane te zostały uzupełnione o ocenę ogólną (łącną) stanu wód.

Z pełnej analizy wynika, że:

Dla trzech JCWP (m.in. Krupianka, Moszczenica, Ramska Struga) nie ustalono dotąd klasy stanu ekologicznego ani chemicznego z uwagi na brak danych z monitoringu biologicznego – co oznacza konieczność dalszej obserwacji.

Stan chemiczny aż pięciu JCWP oceniono jako poniżej dobrego, co wynika m.in. z obecności zanieczyszczeń takich jak benzo(a)piren czy metale ciężkie.

Cztery JCWP, w tym dwa odcinki rzeki Wieprzy oraz Reknica i Studnica, posiadają wyraźnie wskazaną złą ogólną ocenę stanu wód, co oznacza niespełnianie celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Z przeprowadzonych ocen wynika, że większość JCWP na obszarze gminy Sławno została sklasyfikowana jako zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych w obowiązującym okresie planistycznym (2022–2027). Główne źródła ryzyka to:

- presje chemiczne (rozproszone zanieczyszczenia z obszarów rolnych i miejskich),
- presje hydromorfologiczne (budowle piętrzące, zmiany koryt rzecznych),
- niewystarczająca drożność cieków dla migracji ichtiofauny.

Jedyną JCWP ocenioną jako niezagrożona pod względem osiągnięcia celów środowiskowych jest jezioro Łętowskie, pomimo oceny jego stanu jako zły (co wynika z chemii, nie ekologii).

- Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), każdej JCWP przypisano cele środowiskowe, które obejmują osiągnięcie co najmniej:
- dobrego stanu ekologicznego (dla wód naturalnych) lub
- dobrego potencjału ekologicznego (dla wód silnie zmienionych) oraz
- dobrego stanu chemicznego.

W przypadku JCWP objętych obszarami Natura 2000 (np. Dolina Wieprzy i Studnicy), cele te są dodatkowo rozszerzone o wymogi wynikające z planów zadań ochronnych – obejmujące np. przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków, zapobieganie eutrofizacji czy ochrona siedlisk ryb i płazów.

Tabela 3: Charakterystyka i ocena stanu poszczególnych JCWP na terenie gminy Sławno

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu	Ryzyko nieosiąg. celów	Cel środowiskowy
RW6000 15465899	Reknica	Potok nizinny piaszczysty	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny
RW6000 1146791	Wieprza od Moszczenicy do Łękawicy	Rzeka nizinna	dobry	poniżej dobrego	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny
RW6000 1146599	Wieprza od Studnicy do Moszczenicy	Rzeka nizinna	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny
RW6000 1046789	Krupianka	Potok nizinny piaszczysty (SZCW)	brak danych	brak danych	brak danych	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny i chemiczny
RW6000 1046712	Studnica	Potok nizinny piaszczysty	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny
RW6000 104669	Ramska Struga	Potok nizinny piaszczysty	brak danych	brak danych	brak danych	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny
RW6000 1046569	Ściegnica	Potok nizinny piaszczysty	umiarkowany	brak danych	zły	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny
RW6000 1046549	Moszczenica	Potok nizinny piaszczysty	brak danych	brak danych	brak danych	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny
LW20943	Jezioro Łętowskie	Jezioro stratyfikowane na podłożu wapiennym	brak danych	poniżej dobrego	zły	niezagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Hydroportalu PPW Wody Polskie.

Melioracje

Zarządzanie urządzeniami melioracyjnymi na terenie gminy należy do Terenowego Oddziału w Sławnie, który jest częścią Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie. Teren gminy jest częściowo zróżnicowany wysokościowo i pokryty glinami na znacznej powierzchni. Dlatego kluczowe dla właściwego użytkowania gruntów rolnych jest meliorowanie terenów jeszcze nie zmeliorowanych oraz sprawne funkcjonowanie istniejących systemów melioracyjnych.

Fot. 6: Jezioro Łętowskie

Źródło: archiwum własne.

Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych od lat zмага się z brakiem funduszy na odbudowę lub modernizację urządzeń melioracyjnych. Priorytetowo środki finansowe są przeznaczane na konserwację i częściową odbudowę podstawowych urządzeń melioracyjnych, które przeciwdziałają skutkom powodzi. Dalsze ograniczenia w finansowaniu utrzymania podstawowych urządzeń melioracyjnych (rzek, kanałów, wałów przeciwpowodziowych i stacji pomp) mogą prowadzić do znacznego pogorszenia ich stanu technicznego, co z kolei może zwiększać ryzyko powodzi oraz pogarszać stosunki wodne na terenach meliorowanych.

Obszar zmeliorowany urządzeniami szczegółowymi i podstawowymi obejmuje:

- 1816 ha gruntów ornych,
- 2289 ha trwałych użytków zielonych,
- 1757 ha łąk.

Sieć drenarska obejmuje ogółem 3001 ha, w tym 1565 ha stanowią grunty orne. Duże obszary zdrenowane i melioracji szczegółowej znajdują się w dolinie Wieprzy i Ściegnicy, Moszczenicy, Rakówki i Radoławki. Najwięcej terenów zdrenowanych znajduje się w obrębach:

- Boleszewo 694 ha,
- Noskowo – 429 ha,
- Rzyszczewo – 214 ha,
- Sławsko – 200 ha,
- Janiewice – 199 ha.

Wody podziemne

W gminie Sławno nie ma Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Gmina leży w słupsko-chojnickim regionie hydrogeologicznym (IV), w podregionie przymorskim (IV.2). Zwierciadło wody występuje na różnych głębokościach. Najpłycej, na głębokości 0-2 m, znajduje się w dolinach cieków, na tarasach zalewowych i w obniżeniach bezodpływowych na wysoczyźnie. Jest ono swobodne, a jego stan zależy od opadów atmosferycznych i ukształtowania terenu. Jakość wód jest niedostateczna z powodu łatwego przenikania zanieczyszczeń. Na głębokości 2-5 m zwierciadło wody występuje na wysoczyźnie polodowcowej i obszarach sandrowych. Charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem i dużymi wahaniami rocznymi (do 3 m). Jakość wody zależy od warstwy izolującej poziom od powierzchni terenu. Na głębokości 5-10 m zwierciadło wody występuje na obszarach wysoczyzny polodowcowej, często pod napięciem hydrostatycznym, a jakość wody jest dobra. Na tym poziomie bazują głębsze studnie gospodarskie. Najgłębiej, poniżej 10 m, zwierciadło wody występuje na ograniczonych obszarach wysoczyzny polodowcowej (na wschód od Radosławia, na południe od Bobrowiczek). Jest ono pod napięciem hydrostatycznym, a jakość wód jest dobra.

W gminie występują dwa piętra wodonośne o znaczeniu użytkowym: czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Piętro czwartorzędowe stanowi podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę pitną. Warstwy wodonośne to głównie piaski i żwiry z okresu zlodowaceń środkowopolskich i północnopolskich oraz interglacjału eemskiego. W czwartorzędom piętrze wodonośnym wyróżnia się gruntowy poziom wodonośny, międzyglinowe poziomy wodonośne i podglinowy poziom wodonośny. Poziom gruntowy jest najpłytszy, występuje w piaskach i żwirach tarasów dolin rzecznych, sandrów oraz w obniżeniach bezodpływowych na wysoczyźnie polodowcowej. Wody tego poziomu mają swobodne zwierciadło i są narażone na zanieczyszczenia antropogeniczne. Jakość wód odbiega od norm dla wód pitnych z powodu podwyższonych zawartości związków azotu i potasu oraz skażeń bakteriologicznych. Poziom ten ujmowany jest głównie przez studnie gospodarskie. Międzyglinowe poziomy wodonośne występują na różnych głębokościach (od kilkunastu do ponad 100 m) i mają miąższość od kilku do ponad 40 m. Stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę pitną na obszarze gminy. Wody tego poziomu mają zwierciadło naporowe. Poziomy międzyglinowe są w kontakcie hydraulicznym dzięki oknom hydrogeologicznym. Poziom podglinowy występuje sporadycznie i jest reprezentowany przez jedną warstwę wodonośną, która kontaktuje się z utworami trzeciorzędu lub jest podścielona glinami najstarszego zlodowacenia. Poziom ten nie ma dużego znaczenia z uwagi na głębokość zalegania.

Na terenie gminy Sławno znajdują się następujące ujęcia wód z poziomów czwartorzędowych o wydajności $> 25 \text{ m}^3$:

- Wrześnica: $60 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Tychowo: $948 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Kwasowo: $64 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Gwiazdowo: $55 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Janiewice: $35 \text{ m}^3/\text{h}$.

Strefę ochronną ujęcia wody podziemnej ustanawia się w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładu wymagającego wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych. Strefa ochronna stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody.

Strefa ochronna obejmuje:

- 1) teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej,
- 2) wyłącznie teren ochrony bezpośredniej.

Strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej i pośredniej ustanawia wojewoda, w drodze aktu prawa miejscowego, na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody lub z urzędu, jeżeli z przeprowadzonej analizy ryzyka wynika potrzeba jej ustanowienia. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie potrzeby ustanowienia strefy ochronnej, wraz z propozycją granic terenu wskazując zakazy, nakazy, ograniczenia oraz obszary, na których obowiązują (art. 130 ust. 1 ustawy Prawo wodne).

Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia właściwy organ Wód Polskich w drodze decyzji.

Dla wszystkich ujęć wód zlokalizowanych na terenie gminy Sławno ustanowiono strefy ochrony bezpośredniej. Zgodnie z art. 128 ustawy Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 960), na terenie ochrony bezpośredniej należy:

1. odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
2. zagospodarować teren zielenią,
3. odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
4. ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne związane jest z piaszczystymi utworami miocenu i oligocenu. Użytkowe znaczenie ma poziom mioceński, dzielący się na dwa podpoziomy: górny i dolny, rozdzielone serią mułkowo-ilastą. Wody tego poziomu mają zwierciadło napięte, a spływ wód odbywa się głównie w kierunku południowo-zachodnim. Zasilanie piętra trzeciorzędowego odbywa się poprzez przesączanie się wody z poziomów czwartorzędowych w miejscach ich kontaktu hydraulicznego (okna hydrogeologiczne). Poziomy trzeciorzędowe charakteryzują się małą wydajnością.

W dolnej części doliny Ściegnicy znajdują się dwa źródła. Pierwsze z nich jest położone u podnóża zbocza doliny i zasilane z płytkiej warstwy wodonośnej (piaski wodolodowcowe) przykrytej młodymi glinami zwałowymi. Woda z tego źródła odpływa do rowu melioracyjnego. Drugie źródło wypływa ze zbocza doliny i uchodzi bezpośrednio do Ściegnicy, zasilane przez piaski lodowcowe budujące wysoczyznę.

Gminę Sławno pod względem aktualnych zagrożeń wielkoprzestrzennych wód podziemnych można podzielić na dwa typy obszarów, różniące się sposobem zagospodarowania i użytkowania terenu:

- obszary z dominacją terenów zabudowanych, w tym gdzie prowadzona jest działalność produkcyjna,
- obszary z dominacją terenów rolnych, z intensywnym stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów sztucznych.

Ujęcia wód podziemnych będące źródłem zaopatrzenia w wodę pitną znajdują się pod stałą kontrolą Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Jakość wód podziemnych badana jest także w ramach:

- monitoringu krajowego (badania prowadzone przez Państwowy Instytut Geologiczny),
- monitoringu lokalnego (np. wokół składowisk odpadów, obowiązek nałożony na eksploatatorów składowisk).

Na terenie gminy Sławno wody podziemne należą do jednolitej części wód podziemnych o kodzie **GW600010**, obejmującej Zbiornik międzymorenowy Polanów. Zgodnie z najnowszą oceną stanu z 2022 r., JCWPd ta charakteryzuje się **dobrym stanem ogólnym**, zarówno pod względem **chemicznym**, jak i **ilościowym**. Dla obu komponentów określono **cele środowiskowe na poziomie dobrego stanu**, które zostały już osiągnięte – brak jest odstępstw od terminów realizacji. JCWPd GW600010 nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. W ocenie stanu wykorzystano dane z punktów pomiarowych zlokalizowanych m.in. na terenie lub w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Sławno (np. punkty o numerach: 757, 758, 870, 872, 875, 877, 6713, 6843, 8118, 8491), które wykazują stabilną jakość wód podziemnych.

Tabela 4: Kompleksowa ocena stanu JCWPd nr 10 na terenie gminy Sławno Rok 2022

Kod JCWPd	GW600010
Nazwa	JCWPd 10 – Zbiornik międzymorenowy Polanów
Stan ogólny	dobry
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Cel środowiskowy – chemiczny	dobry stan chemiczny
Cel środowiskowy – ilościowy	dobry stan ilościowy
Termin osiągnięcia celu	osiągnięty (brak odstępstw)
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu	niezagrożona
Punkt pomiarowy (najbliższy/gminny)	wody zadawalającej jakości (badanie na terenie gminy Sławno, ID punktu monitoringu – 8118)

Źródło: karty.apgw.gov.pl oraz Raport o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2022 (Załącznik 22. Podsumowanie wyników oceny stanu JCWPd za rok 2022), oraz <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>

Na obszarze JCWPd10 wykonano pomiary jakości wód podziemnych w **11 punktach pomiarowych**, reprezentujących różne warstwy wodonośne oraz warunki hydrogeologiczne. Pomiary obejmowały zarówno warstwy czwartorzędowe, jak i głębsze poziomy neogeńskie oraz kredowe, w ośrodkach porowych i porowo-szczelinowych. Zwierciadło wody w badanych punktach występowało jako **napięte** lub **swobodne**, w zależności od głębokości i rodzaju ośrodka.

Wyniki klasyfikacji jakości z 2022 roku wskazują, że **większość punktów osiągnęła II klasę jakości**, co świadczy o dobrej jakości wód podziemnych w tych lokalizacjach. W jednym przypadku stwierdzono jakość IV klasy, co może wskazywać na lokalne przekroczenia norm wskaźników chemicznych (np. azotany, siarczany). Pomimo tego, ogólna jakość wód podziemnych na terenie JCWPd10 została oceniona jako stabilna i korzystna.

Zgodnie z aktualną oceną stanu, JCWPd10 znajduje się w **dobrym stanie ogólnym**, zarówno **chemicznym**, jak i **ilościowym**. Cele środowiskowe zostały już osiągnięte i utrzymują się nieprzerwanie od co najmniej 2012 roku. Jednocześnie, JCWPd10 nie została zakwalifikowana jako zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, co potwierdzają dane z monitoringu prowadzonego przez Wody Polskie.

Tabela 5: Wyniki pomiarów stanu JCWPd nr 10 na terenie gminy Sławno za rok 2022

numer punktu pomiarowego	gmina	miejsc.	zwierciadło wody	typ ośrodka wodonośnego	użytkowanie terenu	klasa jakości 2022 końcowa
757	Postomino (gm. wiejska)	Staniewice	Zwierciadło napięte	porowy	4. Zabudowa wiejska	II
758	Polanów (gm. miejsko-wiejska)	Polanów	Zwierciadło swobodne	porowy	4. Zabudowa wiejska	II
870	Trzebielino (gm. wiejska)	Trzebielino	Zwierciadło napięte	porowy	9. Łąki i pastwiska	II
872	Postomino (gm. wiejska)	Jezierzano	Zwierciadło napięte	porowo-szczelinowy	4. Zabudowa wiejska	IV
877	Miastko (gm. miejsko-wiejska)	Dolsko	Zwierciadło napięte	porowy	7. Grunty orne	II
6713	Darłowo (gm. wiejska)	Dąbkowice	Zwierciadło swobodne	porowy	12. Tereny otwarte, pozbawione roślinności lub o rzadkim pokryciu roślinnym	V
6843	Miastko (gm. miejsko-wiejska)	Kawcze	Zwierciadło swobodne	porowy	10. Lasy	II
8118	Sławno (gm. wiejska)	Janiewice	Zwierciadło swobodne	porowy	10. Lasy	III
8491	Słupsk (gm. wiejska)	Redęcin	Zwierciadło swobodne	porowy	10. Lasy	IV
9129	Darłowo (gm. wiejska)	Nowy Kraków	Zwierciadło napięte	porowy	10. Lasy	II

Źródło: GIOŚ Monitoring jakości wód podziemnych (2022)

Susze

Susza to zjawisko naturalne, wywołane przez długie okresy bez opadów deszczu lub śniegu. Jest jednym z ekstremalnych zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych i obok powodzi jest jednym z najbardziej dotkliwych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Zjawisko to może prowadzić do zaburzenia stosunków wodnych w obszarze dorzecza. Jednym z jej skutków może być ograniczenie dostępu ludzi do wody pitnej, a także przesuszenie gleb. Podczas trwania suszy z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wydziela się cztery etapy jej rozwoju: suszę atmosferyczną, glebową, hydrologiczną i hydrogeologiczną.

Dnia 3 września 2021 roku, Minister właściwy ds. gospodarki wodnej opublikował rozporządzenie w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy. (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Dz. U. z 2021 r. poz. 1615). PPSS opracowywany został na okres od 2021 do 2027 r. Zgodnie z ustawą Prawo Wodne dokument ten podlega nie rzadziej niż raz na 6 lat aktualizacji. Plan przeciwdziałania skutkom suszy jest głównym dokumentem planistycznym, którego celem jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Główny cel zawiera się już w samej nazwie Planu, jako przeciwdziałanie skutkom suszy. Cel główny PPSS doprecyzowany jest przez 4 cele szczegółowe:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych,
- zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód,
- edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą,
- stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Zgodnie z obowiązującym Planem przeciwdziałania skutkom suszy gmina Sławno położona jest:

- na obszarze silnie zagrożonym suszą atmosferyczną,
- w większości na obszarze słabo zagrożonym suszą rolniczą oraz w mniejszym stopniu na obszarach umiarkowanie i silnie zagrożonym suszą rolniczą (w obrębie m. Tokary i Radosław),
- na obszarze silnie zagrożonym suszą hydrologiczną,
- na obszarze słabo zagrożonym suszą hydrogeologiczną.

W łącznym zestawieniu gmina Sławno klasyfikuje się jako obszar w większości umiarkowanie zagrożonym suszą, za wyjątkiem miejsc zlokalizowanych w obrębie m. Tokary i Radosław, gdzie występuje silne zagrożenie suszą.

Wszelkie działania należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy.

W Planie przeciwdziałania skutkom suszy nie wskazano zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji na terenie gminy Sławno.

3.2.5 Gleby

Gleby na terenie gminy Sławno powstają w wyniku długotrwałych i skomplikowanych procesów, które zależą od różnych czynników, takich jak podłoże skalne, rzeźba terenu, klimat i roślinność. W gminie dominują gleby brunatne oraz bielcowe i pseudobielcowe.

Gleby brunatne właściwe i kwaśne tworzą się na średniej i ciężkiej glinie, zazwyczaj pylastej, oraz na mocnych piaskach gliniastych. Występują one na terenach wysoczyznowych w zachodniej i północno-zachodniej części gminy.

Bielice i pseudobielice tworzą się na lekkiej glinie, lekkiej glinie pylastej oraz na mocnych i lekkich piaskach gliniastych. Zajmują one duże powierzchnie we wschodniej i południowej części gminy.

Najżyźniejsze gleby tych typów, zaliczone do kompleksu pszenego dobrego (kompleks 2), znajdują się w północno-zachodniej części gminy, w okolicach Rzyszcze, Boleszewa, Radosławia, Sławska, Starego Krakowa oraz na wschodzie w okolicach Noskowa. Są one zaliczone do klasy bonitacyjnej IIIb, IVa i IVb.

Na pozostałym obszarze gminy występują gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego (kompleks 4) i żytniego dobrego (kompleks 5), również zaliczone do klasy bonitacyjnej IIIb, IVa i IVb. Największe powierzchnie dobrych gleb znajdują się w okolicach Kwasowa, Noskowa i Warszówka.

Fot. 7: Widok na okolice wsi Janiewice

Źródło: archiwum własne.

Gleby kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego zajmują większe powierzchnie na terenach pomiędzy Boleszewem a Rzyszcze oraz w okolicach Tokar i Radosławia. Typologicznie są

to czarne ziemie o składzie granulometrycznym pyłów zwykłych, wytworzonych na pyłach ilastych.

W dolinach rzecznych, dolinach wód roztopowych oraz rynnach lodowcowych występują gleby organiczne: torfowe, murszowo-torfowe, murszowo-mineralne, murszowe i mady. Są one zaliczone do kompleksów użytków zielonych średnich (kompleks 2z) i słabych oraz bardzo słabych (kompleks 3z). Większość tych gleb ma sztucznie uregulowane stosunki wodne, a największe ich obszary znajdują się w dolinach Radostawki i Reknicy.

Dominującym typem gleb są gleby brunatne właściwe i wyługowane. Gleby bielcowe i pseudobielcowe zajmują mniejszy obszar, głównie w centralnej części gminy.

3.2.6 Szata roślinna, siedliska

Na terenie gminy Sławno największą powierzchnię zajmują niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, których łączna powierzchnia przekracza 1500 ha przy 24 wystąpieniach. Są to siedliska o dużym znaczeniu przestrzennym, choć nie najliczniejsze. Pod względem liczby wystąpień dominują kwaśne buczyny niżowe – aż 189 obiektów o łącznej powierzchni blisko 700 ha, co czyni je zarówno najliczniejszym, jak i jednym z najbardziej rozległych typów siedlisk. Znaczną powierzchnię zajmują również grądy subatlantyckie (ponad 285 ha) oraz śródlądowe kwaśne dąbrowy (ponad 144 ha).

Wśród siedlisk wodnych i torfowiskowych wyróżniają się starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (ponad 419 ha) oraz torfowiska przejściowe i trzęsawiska (ponad 83 ha), występujące odpowiednio w 9 i 43 lokalizacjach. Najrzadziej występujące siedliska to m.in. wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (1 obiekt, 0.128 ha) oraz różne typy torfowisk zdegradowanych, które choć nieliczne, mogą mieć znaczenie dla ochrony przyrody ze względu na potencjał regeneracyjny.

Tabela 6: Typy siedlisk na terenie gminy Sławno

Typ siedliska	Liczba	Sumaryczna powierzchnia [ha]
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	24	1510,71
Kwaśna buczyna niżowa	189	697,82
Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	9	419,99
Grąd Subatlantycki	84	285,22
Sosnowy bór bagienny	50	202,01

Typ siedliska	Liczba	Sumaryczna powierzchnia [ha]
Śródlądowe kwaśne dąbrowy	48	144,29
Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe, jesionowe	72	142,05
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowe ekstensywnie	40	99,46
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	43	83,31
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	18	77,11
Żyzna buczyna niżowa	22	75,72
Bory i lasy bagienne	3	47,97
Brzezina bagienne	16	32,63
Grąd subatlantycki	9	26,97
Łęgi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe	10	19,92
Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion	3	10,84
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	7	9,14
Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	6	8,79
Torfowiska wysokie zdegradowane zdolne do naturalnej regeneracji	4	7,74
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	6	5,51
Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	2	2,33
Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	2	2,32

Typ siedliska	Liczba	Sumaryczna powierzchnia [ha]
Łęgowe lasy dębowo wiązowo jesionowe	3	2,20
Torfowiska wysokie zdegradowane zdolne do regeneracji	2	1,67
Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	1	0,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego 2010.

Flora gminy Sławno jest niezwykle różnorodna i bogata, obejmując 728 gatunków roślin naczyniowych, należących do 101 rodzin. Roślinność wodna i przybrzeżna obejmuje hydrofity zanurzone, takie jak moczarka kanadyjska (*Elodeetum canadensis*) i rdestnica przeszyta (*Potametum perfoliati*), a także hydrofity o liściach pływających, jak rzęsa (*Lemnetum gibbae*), spirodela wielokorzeniowa (*Spirodeletum polyrhizae*) i żabiściek pływający (*Hydrocharitetum morsus-ranae*). Zakorzenione hydrofity o liściach pływających reprezentowane są przez „lilie wodne” (*Nupharo-Nymphaetum albae*) oraz rdestnicę pływającą (*Potametum natantis*).

Roślinność torfowiskowa obejmuje torfowiska przejściowe, które zajmują największe powierzchnie w dolinie Reknicy oraz w okolicach Smardzewa. Torfowiska wysokie, takie jak te w rezerwacie „Janiewickie Bagno”, charakteryzują się obecnością mchów torfowców, rosiczki okrągłolistnej, wełnianki pochwowatej, modrzewnicy zwyczajnej i żurawiny błotnej. Roślinność łąkowa i pastwiskowa na terenie gminy to głównie łąki wilgotne, takie jak zespół rdestowo-ostrożeńiowy (*Angelico-Cirsietum oleracei*), gdzie można spotkać rzadkie storczyki jak kukułka szerokolistna i podkolan biały. Łąki świeże są rzadkie, ale można je znaleźć na poboczach dróg i nasypach, z roślinami takimi jak rajgras wyniosły, kupkówka pospolita, krwawnik pospolity i marchew zwyczajna.

Lasy w gminie Sławno są zróżnicowane. Największe kompleksy leśne skupiają się na północy i południu gminy. Dominują drzewostany sosnowe, szczególnie w południowo-wschodniej części gminy. W innych rejonach występują bory mieszane i bagienne. W kompleksie Starokrakowskich Lasów przeważają buczyny, zarówno żyzne, jak i kwaśne. Na stokach doliny Wieprzy rosną lasy dębowo-grabowe. Olsy tworzą niewielkie enklawy w lasach liściastych, a łągi jesionowo-olszowe są bardziej powszechne na siedliskach z powolnym przepływem wód gruntowych.

Cmentarze i parki dworskie na terenie gminy Sławno to nie tylko miejsca pamięci, ale również cenne obiekty przyrodnicze. Wiele z nich charakteryzuje się bogatym drzewostanem, w którym dominują dęby, jesiony, klony i lipy. Pomimo upływu lat i często trudnych warunków, wiele z tych cmentarzy i parków zachowało swój unikalny charakter i stanowi ważny element krajobrazu kulturowego regionu.

Fot. 8: Skraj lasu w gminie Sławno

Źródło: archiwum własne.

Roślinność błotna, czyli helofity, obejmuje szuwały trawiaste, takie jak szuwar trzcinowy (*Phragmitetum australis*) i szuwar oczeretowy (*Scirpetum lacustris*), oraz szuwały wielkoturzycowe, takie jak turzyca zaostroma (*Caricetum gracilis*) i turzyca błotna (*Caricetum acutiformis*). Gmina Sławno charakteryzuje się zróżnicowanymi siedliskami, od wodnych i błotnych po torfowiskowe i łąkowe, co tworzy unikalną mozaikę roślinności.

Wykaz gatunków roślin rzadkich i zagrożonych wyginięciem, stwierdzonych w gminie Sławno:

- Widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*) - roślina zarodnikowa, często spotykana w lasach iglastych. Ma długie, płozące się pędy i drobne, igiełkowate liście.
- Nerecznica grzebieniasta (*Dryopteris cristata*) - paproć rosnąca na wilgotnych łąkach i torfowiskach. Charakteryzuje się dużymi, pierzastymi liśćmi.
- Modrzewnica zwyczajna (*Andromeda polifolia*) - krzewinka występująca na torfowiskach wysokich. Ma drobne, skórzaste liście i różowe kwiaty.
- Przygiętka biała (*Rhynchospora alba*) - roślina bagienna, charakterystyczna dla torfowisk. Ma białe kwiatostany i rośnie w kępach.
- Bagnica torfowa (*Scheuchzeria palustris*) - roślina torfowiskowa, preferująca wilgotne, kwaśne gleby. Ma długie, wąskie liście i drobne, zielonkawe kwiaty.
- Gnidosz błotny (*Pedicularis palustris*) - roślina półpasożytnicza, rosnąca na wilgotnych łąkach. Ma różowe lub fioletowe kwiaty i pierzaste liście.
- Stokłosa żytnia (*Bromus secalinus*) - trawa, która dawniej była chwastem w uprawach zbóż. Ma długie, wąskie liście i wiechowate kwiatostany.

- Komosa strzałkowata (*Chenopodium bonus-henricus*) - roślina ruderalna, często spotykana na nieużytkach. Ma strzałkowate liście i drobne, zielonkawe kwiaty.
- Bażyna czarna (*Empetrum nigrum*) - krzewinka rosnąca na wrzosowiskach i torfowiskach. Ma drobne, igiełkowate liście i czarne jagody.
- Fiołek przedziwny (*Viola mirabilis*) - fiołek preferujący wilgotne, cieniste miejsca. Ma sercowate liście i fioletowe kwiaty.
- Lenek stoziarn (*Radiola linoides*) - drobna roślina jednoroczna, rosnąca na wilgotnych łąkach. Ma drobne, lancetowate liście i białe kwiaty.
- Krwawnik kichawiec (*Achillea ptarmica*) - roślina wieloletnia, preferująca wilgotne łąki i brzegi wód. Ma pierzaste liście i białe kwiaty zebrane w baldachy.
- Przywrotnik pasterski (*Alchemilla monticola*) - roślina wieloletnia, często spotykana na wilgotnych łąkach. Ma charakterystyczne, dłoniaste liście i drobne, zielonkawe kwiaty.
- Szczwół plamisty (*Conium maculatum*) - trująca roślina dwuletnia, rosnąca na wilgotnych łąkach i przydrożach. Ma pierzaste liście i białe kwiaty zebrane w baldachy.
- Ostróżeczka polna (*Consolida regalis*) - roślina jednoroczna, dawniej pospolity chwast w uprawach zbóż. Ma niebieskie lub fioletowe kwiaty zebrane w grona.
- Kokorycz wątła (*Corydalis intermedia*) - roślina wieloletnia, rosnąca w parkach i lasach liściastych. Ma pierzaste liście i różowe lub fioletowe kwiaty.
- Okrężnica bagienna (*Hottonia palustris*) - roślina wodna, występująca w stawach i rowach melioracyjnych. Ma pierzaste liście i białe lub różowe kwiaty.
- Sit sztywny (*Juncus squarrosus*) - roślina wieloletnia, rosnąca na wilgotnych łąkach i torfowiskach. Ma sztywne, wąskie liście i drobne, brązowe kwiaty.
- Topola czarna (*Populus nigra*) - duże drzewo liściaste, często sadzone w parkach i przy drogach. Ma sercowate liście i czarne pąki.
- Czerniec gronkowy (*Actaea spicata*) - roślina wieloletnia, rosnąca w cienistych lasach liściastych. Ma pierzaste liście i białe kwiaty zebrane w grona.
- Kąkol polny (*Agrostemma githago*) - roślina jednoroczna, dawniej pospolity chwast w uprawach zbóż. Ma różowe kwiaty zebrane w grona.
- Przelot pospolity (*Anthyllis vulneraria*) - roślina wieloletnia, rosnąca na suchych łąkach i przydrożach. Ma pierzaste liście i żółte kwiaty zebrane w główki.
- Chłodek drobny (*Arnoseris minima*) - roślina jednoroczna, preferująca piaszczyste gleby. Ma drobne, lancetowate liście i żółte kwiaty.
- Drżączka średnia (*Briza media*) - trawa wieloletnia, rosnąca na wilgotnych łąkach. Ma delikatne, wiechowate kwiatostany.
- Czermień błotna (*Calla palustris*) - roślina bagienna, występująca na torfowiskach i brzegach wód. Ma sercowate liście i białe kwiaty.

- Dzwonek skupiony (*Campanula glomerata*) - roślina wieloletnia, rosnąca na łąkach i przydrożach. Ma fioletowe kwiaty zebrane w gęste grona.
- Dzwonek rozpierzchły (*Campanula patula*) - roślina jednoroczna, preferująca suche łąki i przydroża. Ma fioletowe kwiaty zebrane w luźne grona.
- Turzyca nitkowata (*Carex lasiocarpa*) - roślina wieloletnia, rosnąca na torfowiskach i wilgotnych łąkach. Ma długie, wąskie liście i kłosowate kwiatostany.
- Turzyca pospolita (*Carex nigra*) - roślina wieloletnia, występująca na wilgotnych łąkach i brzegach wód. Ma długie, wąskie liście i kłosowate kwiatostany.
- Turzyca dzióbkowata (*Carex rostrata*) - roślina wieloletnia, rosnąca na torfowiskach i wilgotnych łąkach. Ma długie, wąskie liście i kłosowate kwiatostany.
- Kminek zwyczajny (*Carum carvi*) - roślina dwuletnia, rosnąca na łąkach i przydrożach. Ma pierzaste liście i białe kwiaty zebrane w baldachy.
- Chaber łąkowy (*Centaurea jacea*) - roślina wieloletnia, rosnąca na łąkach i przydrożach. Ma pierzaste liście i różowe kwiaty zebrane w koszyczki.
- Złocień polny (*Chrysanthemum segetum*) - roślina jednoroczna, dawniej pospolity chwast w uprawach zbóż. Ma żółte kwiaty zebrane w koszyczki.
- Grzebienica pospolita (*Cynosurus cristatus*) - trawa wieloletnia, rosnąca na wilgotnych łąkach. Ma delikatne, wiechowate kwiatostany.
- Wełnianka wąskolistna (*Eriophorum angustifolium*) - roślina wieloletnia, rosnąca na torfowiskach i wilgotnych łąkach. Ma długie, wąskie liście i charakterystyczne, białe, puszyste kwiatostany.
- Wełnianka pochwowata (*Eriophorum vaginatum*) - roślina wieloletnia, występująca na torfowiskach. Ma długie, wąskie liście i białe, puszyste kwiatostany, podobne do wełnianki wąskolistnej.
- Świetlik wyprężony (*Euphrasia stricta*) - roślina półpasożytnicza, rosnąca na wilgotnych łąkach. Ma drobne, lancetowate liście i białe kwiaty z fioletowymi żyłkami.
- Poziwnik polny (*Galeopsis ladanum*) - roślina jednoroczna, preferująca piaszczyste gleby. Ma owłosione łodygi, lancetowate liście i różowe kwiaty.
- Wąkrota zwyczajna (*Hydrocotyle vulgaris*) - roślina wieloletnia, rosnąca na wilgotnych łąkach i brzegach wód. Ma okrągłe liście i drobne, zielonkawe kwiaty.
- Prosićnik gładki (*Hypochoeris glabra*) - roślina jednoroczna, preferująca piaszczyste gleby. Ma lancetowate liście i żółte kwiaty zebrane w koszyczki.
- Firletka poszarpana (*Lychnis flos-cuculi*) - roślina wieloletnia, rosnąca na wilgotnych łąkach. Ma pierzaste liście i różowe kwiaty z poszarpanymi płatkami.
- Żurawina błotna (*Vaccinium oxycoccos*) - krzewinka rosnąca na torfowiskach. Ma drobne, skórzaste liście i czerwone jagody.
- Borówka bagienna (*Vaccinium uliginosum*) - krzewinka rosnąca na torfowiskach. Ma drobne, skórzaste liście i niebieskie jagody.

- Przetacznik lśniący (*Veronica polita*) - roślina jednoroczna, rosnąca na polach uprawnych. Ma drobne, lancetowate liście i niebieskie kwiaty.

Na terenie rezerwatu Janiewicke Bagno stwierdzono stanowiska następujących roślin:

Tabela 7: Stanowiska roślin na terenie rezerwatu Janiewicke Bagno

Gatunek	Liczba wystąpień
Rosiczka okrągłolistna	23
Modrzewnica zwyczajna	17
Malina moroszka	16
Konwalia majowa	10
Przygiętka biała	10
Grązel żółty	9
Bagno zwyczajne	8
Turzyca bagienna	7
Bażyna czarna	6
Wiciokrzew pomorski	6
Wełnianeczka darniowa	5
Widłak jałowcowaty	4
Bagnica torfowa	4
Bobrek trójlistkowy	4
Podkolan biały	3
Storczyk szerokolistny	3
Paprotka zwyczajna	2
Grzybień białe	2
Wrzosiec bagienny	2
Kruszczyk błotny	2
Dzięgiel nadbrzeżny	2
Fiołek przedziwny	1

Gatunek	Liczba wystąpień
Listera jajowata	1
Czerniec gronkowy	1
Marzanka wonna	1
Czosnek niedźwiedzi	1
Rosiczka długolistna	1
Gnieźnik leśny	1
Wawrzynek wilczełyko	1
Narecznica grzebieniasta	1
Storczyk plamisty	1
Gnidosz błotny	1
Lenek stoziarn	1
Centuria zwyczajna	1

Źródło: Plan ochrony rezerwatu przyrody "Janiewickie Bagno" na lata 2004-2024, M. Herbichowa, J. Herbich, W. Zyska, P. Pawlaczyk, R. Stańko, K. Woźniak, B. Utracka-Minko, 2003 r.; Mapa przeglądowa Nadleśnictwa Sławno stan na 01.01.1999 r.

3.2.7 Świat zwierzęcy

Na terenie gminy Sławno rozpoznano 66 gatunków mięczaków, w tym 4 gatunki małży i 62 gatunki ślimaków (42 gatunki lądowe i 20 gatunków wodnych). Wśród nich znajduje się ślimak winniczek (*Helix pomatia*), który jest gatunkiem chronionym prawnie i objętym ochroną częściową. Winniczek jest jednym z większych ślimaków lądowych, charakteryzującym się dużą, kulistą muszlą. Jego ochrona jest istotna ze względu na jego rolę w ekosystemie jako detrytusozerca, pomagający w rozkładzie materii organicznej.

Na obszarze gminy Sławno stwierdzono obecność 12 gatunków ryb oraz 2 gatunków kręgloustych: minoga rzeczno (Lampetra fluviatilis) i minoga strumieniowego (Lampetra planeri). Minogi są prymitywnymi kręgowcami, które przypominają węgorze, ale nie posiadają szczęk. Do cenniejszych gatunków ryb należą cierniczek, lin i karaś srebrzysty. Cierniczek jest małą rybą słodkowodną, często spotykaną w rzekach i jeziorach, natomiast lin i karaś srebrzysty preferują spokojniejsze wody jezior i stawów.

Płazy są najbardziej zagrożoną grupą kręgowców, a wszystkie gatunki są chronione ściśle zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. Na terenie gminy Sławno występują: traszka zwyczajna – spotykana w starorzeczach, zbiornikach wodnych i

śródpolnych oczkach wodnych; ropucha szara – jej najważniejsze godowiska to zbiorniki wodne w różnych częściach gminy; żaba jeziorkowa – preferuje zbiorniki wodne w pobliżu lasów i łąk; żaba trawna – występuje w zbiornikach wodnych i na łąkach; żaba moczarowa – spotykana w nieczynnych stawach rybnych i przydrożnych zbiornikach wodnych; oraz żaba wodna – jej siedliska to różnorodne zbiorniki wodne na terenie gminy.

W gminie odnotowano 4 gatunki gadów, wszystkie podlegają ścisłej ochronie gatunkowej i są zagrożone wyginięciem na obszarze Pomorza Zachodniego: jaszczurka zwinka – występuje na brzegach lasów i wzdłuż polnych dróg; jaszczurka żyworodna – preferuje obrzeża zbiorników wodnych i lasy; padalec zwyczajny – spotykany na leśnych drogach i polnych ścieżkach; oraz żmija zygzakowata – jej siedliska to brzegi lasów i mokradła.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie 125 gatunków ptaków, w tym 114 lęgowych i prawdopodobnie lęgowych oraz 5 gatunków migrujących lub zimujących. Podczas inwentaryzacji w 2006 roku stwierdzono 30 gatunków bardzo rzadkich, 17 gatunków rzadkich i 67 gatunków często spotykanych. Siedem gatunków znajduje się na Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce: bielik – majestatyczny ptak drapieżny, który gniazduje w starych lasach; kania ruda – ptak drapieżny, którego populacja jest zagrożona w skali europejskiej; derkacz – ptak związany z wilgotnymi łąkami, którego liczebność spada; przepiórka – mały ptak polny, którego populacja jest zagrożona przez intensyfikację rolnictwa; orlik krzykliwy – duży ptak drapieżny, preferujący mozaikę lasów i łąk; słonka – ptak związany z wilgotnymi lasami i mokradłami; oraz turkawka – mały gołąb, którego liczebność spada z powodu zmian w rolnictwie i utraty siedlisk.

Podczas przeprowadzonych wizji terenowych przeprowadzanych w dniach 03.02. oraz 17.07.2023 r. przez autorów aktualizacji SUIKZP Gminy Sławno zaobserwowano liczne gatunki ptaków charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego, wzbożanego o zadrzewienia, nieużytki i tereny podmokłe. Występowały m.in.: bocian biały (*Ciconia ciconia*), pliszka siwa, sójka, wróbel, kos, sroka, szczygieł, trznadel, bogatka, modraszka, dzięcioł duży, myszołów (*Buteo buteo*), żuraw zwyczajny (*Grus grus*) i krzyżówka (*Anas platyrhynchos*).

Ze względu na zróżnicowane siedliska (łąki, lasy, pola, ciek wodne), możliwa jest także obecność innych gatunków, m.in.: kania ruda, jastrząb, derkacz, czajka, kukułka, dymówka, mazurek, pustułka, rudzik, świergotek łąkowy, pierwiosnek, kruk, wrona siwa czy kowalik.

Na obszarze projektowanego użytku ekologicznego „Bagnisko graniczne” stwierdzono występowanie żurawia zwyczajnego (*Grus grus*) – jedyne gatunku cennego wskazanego w „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego” (2010) dla tego terenu.

Zdecydowana większość obserwowanych i potencjalnych gatunków objęta jest ochroną gatunkową zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. (Dz.U. 2016 poz. 2183 z późn. zm.).

Ssaki w gminie Sławno są reprezentowane zarówno przez rzadkie, jak i pospolite gatunki. Do najliczniejszych należą dzik, jeleni i sarna, które wyrządzają szkody w uprawach leśnych. W gminie występują również liczne populacje piżmaka, lisa i jenota. Bardzo licznie występującym i ekspansywnym gatunkiem jest norka amerykańska, która jest obca w naszej faunie i stanowi zagrożenie dla rodzimych gatunków. Nielicznie występują zając szarak, borsuk, kuny domowa i leśna oraz łos. Do cenniejszych gatunków ssaków należą: bóbr europejski – spotykany w dolinie

rzeki Grabowej; jeż wschodni – występuje często w północnych i południowych częściach gminy; wiewiórka – obecna w lasach iglastych i liściastych oraz w parkach; wydra – spotykana w okolicach Starego Krakowa, nad rzeką Ściegnicą, Wieprzą i Grabową; oraz zając szarak – jego siedliska to łąki i pola uprawne w różnych częściach gminy.

Tabela 8: Stanowiska zwierząt na terenie gminy Sławno

Gatunek	Liczba wystąpień
Bocian biały	21
Żuraw	17
Gąsiorek	17
Myszołów zwyczajny	14
Błotniak stawowy	13
Łabędź niemy	9
Żmija zygzakowata	9
Szpak	8
Zając szarak	8
Płomykówka	8
Orlik krzykliwy	8
Krzyżówka	7
Świerszczak	7
Wilga	7
Dzięcioł czarny	7
Padalec zwyczajny	7
Strumieniówka	6
Remiz	6
Jaszczurka żyworodna	6
Dzięcioł duży	5
Brzegówka	5

Gatunek	Liczba wystąpień
Rokitniczka	5
Samotnik	5
Sosnówka	5
Perkozek	5
Troć wędrowną	4
Dziwonia	4
Przepiórka	4
Jastrząb gołębiarz	4
Oknówka	4
Lerka	4
Zniczek	4
Słownik szary	4
Wydra	4
Kania ruda	4
Perkoz dwuczuby	4
Kokoszka wodna	4
Żaba trawna	4
Srokosz	4
Traszka zwyczajna	3
Pokrzywnica	3
Wiewiórka	3
Trzcinniczek	3
Dymówka	3
Żaba jeziorkowa	3
Jaszczurka zwinka	3

Gatunek	Liczba wystąpień
Pliszka górska	3
Łyska	2
Gołąb grzywacz	2
Trzciniak	2
Dzięcioł trójpalczasty	2
Słonka	2
Groszkówka pospolita	2
Warzęcha	2
Cyranka	2
Dzik	2
Nurogęś	1
Tygrzyk paskowany	1
Czapla siwa	1
Orzechówka	1
Drożdżik	1
Kuropatwa	1
Zaskroniec zwyczajny	1
Kszyk	1
Puszczyk uralski	1
Muchołówka mała	1
Ślimak winniczek	1
Czajka	1
Zięba	1
Błotniak łąkowy	1
Nawałnik burzowy	1

Gatunek	Liczba wystąpień
Sercówka pospolita	1
Gęgawa	1
Muchołówka żałobna	1
Rogowiec wapienny	1
Łoś	1
Zimorodek	1
Kukułka czubata	1
Cyraneczka	1

Źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Sławno, Operat botaniczny, Z. Sobisz, M. Szadkowska-Izydorek, 2007 r.;

Teren gminy Sławno charakteryzuje się zróżnicowanym krajobrazem – obejmującym mozaikę gruntów rolnych, dolin rzecznych, kompleksów leśnych oraz obszarów podmokłych i oczek wodnych. Takie uwarunkowania sprzyjają dużemu bogactwu gatunkowemu ptaków zarówno lęgowych, jak i migrujących.

W ramach prac terenowych oraz wcześniejszych dokumentacji planistycznych (w tym Studium) stwierdzono występowanie licznych gatunków ptaków typowych dla rolniczego krajobrazu gminy, w tym:

bocian biały (*Ciconia ciconia*), pliszka siwa, sójka, wróbel zwyczajny, kos, sroka, szczygieł, trznadel, bogatka, modraszka, dzięcioł duży, myszołów zwyczajny (*Buteo buteo*), żuraw zwyczajny (*Grus grus*) oraz krzyżówka (*Anas platyrhynchos*).

Z uwagi na obecność dolin rzek Wieprzy i Grabowej, torfowisk, oczek wodnych i dużych połaci lasów, realne jest również występowanie takich gatunków jak:

kania ruda, jastrząb zwyczajny, derkacz, czajka, kukułka, dymówka, mazurek, pustułka, rudzik, świergotek łąkowy, pierwiosnek, kruk, wrona siwa, kowalik i inne.

Na podstawie danych regionalnych („Atlas ptaków Pomorza”, dokumenty Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego) potwierdzono znaczenie dolin rzecznych oraz zbiorników wodnych gminy jako żerowisk i miejsc odpoczynku ptaków migrujących, m.in.:

- łabędź niemy (*Cygnus olor*) – gatunek całoroczny,
- łabędź krzykliwy (*Cygnus cygnus*) – lęgowy, pierwszy lęg udokumentowany w Smardzewie (1992 r.),
- gęgawa,

- czernica,
- głowienka,
- perkozy,
- czapla siwa,
- czapla biała.

Większość wymienionych gatunków znajduje się pod ochroną gatunkową zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. (Dz.U. 2016 poz. 2183 z późn. zm.).

W południowej części gminy, na terenie 4 oddziałów leśnych w leśnictwach Ostrowiec, Łętowo i Żukowo, stwierdzono strefy ochrony, o których mowa w art. 60 ust. 3 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) ustanowione ze względu na gniazdowanie Bielika.

W strefach ochrony obowiązują zakazy wskazane w art. 60 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody, w tym m. in. zakaz przebywania osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą. W związku z powyższym wejście na obszar ustanowionej strefy ochrony możliwe jest jedynie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ w Szczecinie, o którym mowa w art. 60 ust. 7 ww. ustawy.

3.2.8 Krajobraz

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.), walory krajobrazowe obejmują wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe danego obszaru, a także jego rzeźbę terenu oraz naturalne i antropogeniczne elementy przyrody. Na analizowanym terenie dominują obszary o wysokich walorach krajobrazowych, charakteryzujące się atrakcyjną rzeźbą terenu, kompleksami leśnymi, dolinami rzek, mokradłami i pobliskimi jeziorami.

Za tereny o wysokich walorach krajobrazowych uznano przede wszystkim naturalne obszary, takie jak rozlewiska, mokradła, bagna oraz lasy. Wyróżniono również jednostki zabudowy, zarówno w historycznych układach wsi, jak i w zabudowaniach kolonijnych, które harmonijnie wpisują się w krajobraz. W gminie znajdują się budynki o proporcjach i materiałach świadczących o wysokiej kulturze budowlanej ich twórców. Tereny rolne, w tym grunty orne i użytki zielone, również posiadają wysokie lub średnie walory krajobrazowe.

Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania w gminie Sławno obejmuje zarówno elementy krajobrazu przyrodniczego, jak i kulturowego. Warto podkreślić, że istnieje wiele form ochrony krajobrazu, a krajobraz kulturowy zawiera liczne cenne elementy, które przyczyniają się do bogactwa i różnorodności regionu.

Audyt krajobrazowy Województwa Zachodniopomorskiego, zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową, identyfikuje i ocenia krajobrazy, wyznaczając priorytetowe obszary wymagające ochrony. W gminie Sławno wyróżniono cztery krajobrazy priorytetowe. Pierwszym z nich jest krajobraz wiejski między Sławnem a Darłowem. Charakteryzuje się on średniej wielkości polami

uprawnymi, cennymi siedliskami przyrodniczymi oraz mokradłami będącymi siedliskiem chronionych ptaków i płazów. W krajobrazie tym znajdują się liczne zadrzewienia i zakrzewienia, a także wiatraki elektrowni wiatrowych. Ważnym elementem kulturowym jest kościół filialny pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Boleszewie, wraz z historyczną nekropolią i zabytkowym cmentarzem. Kościół ten, zbudowany na przełomie XIV i XV wieku, posiada gotycką wieżę z cegły i kamienia oraz renesansową ambonę, co czyni go cennym zabytkiem architektonicznym.

Kolejnym priorytetowym krajobrazem jest krajobraz wiejski Żukowo - Janiewice - Gwiazdowo - Łętowo - Brzeście. Obszar ten obejmuje średniej wielkości pola uprawne oraz siedliska Natura 2000, takie jak żyzna buczyna niżowa i śródlądowe kwaśne dąbrowy. Charakteryzuje się dużym zagęszczeniem zadrzewień śródpolnych, nadwodnych i przydrożnych. W centrum krajobrazu znajduje się wieś Żukowo z XV-wiecznym kościołem pw. Przemienienia Pańskiego oraz XIX-wiecznym zespołem dworsko-folwarcznym. W południowej części krajobrazu znajduje się średniowieczne grodzisko w Łętowie, które jest świadectwem dawnej historii regionu. Wieś Brzeście, założona w latach 30. XX wieku, zachowała swój historyczny układ przestrzenny w formie wydłużonego ośmioboku z centralnym placem.

Trzecim wyróżnionym krajobrazem jest krajobraz leśny na zachodniej krawędzi doliny Reknicy. Jest to pagórkowaty krajobraz leśny z przewagą siedlisk lasowych, w tym siedlisk Natura 2000, takich jak grądy subatlantyckie i kwaśne buczyny. Znajdują się tu aleje kasztanowe i bukowe oraz postulowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Reknicy”, który ma na celu zachowanie rynny subglacialnej z mozaiką osadów jeziornych i torfowiskowo-bagiennych. W tej jednostce krajobrazowej nie występują charakterystyczne walory kulturowe, jednak w pobliżu znajdują się wsie z zabytkowymi kościołami i pałacami, które wzbogacają krajobraz kulturowy regionu.

Ostatnim priorytetowym krajobrazem jest krajobraz leśny na wschodniej krawędzi doliny Reknicy. Jest to również pagórkowaty krajobraz leśny z przewagą siedlisk lasowych, w tym siedlisk Natura 2000, takich jak torfowiska przejściowe i trzęsawiska. Obszar ten jest miejscem bytowania wielu gatunków ptaków oraz roślin objętych ochroną gatunkową, takich jak rosiczka okrągłolistna i modrzewnica zwyczajna. W tej jednostce krajobrazowej również nie występują charakterystyczne walory kulturowe, jednak jej naturalne piękno i różnorodność przyrodnicza stanowią cenny element krajobrazu gminy Sławno.

3.2.9 Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Północna część gminy Sławno należy do Środkowonadmorskiego Regionu Klimatycznego, a reszta do Regionu Środkowopomorskiego. (wg podziału klimatycznego A. Wosia 1999).

Klimat gminy Sławno jest silnie kształtowany przez wpływy morskie, co skutkuje mniejszymi amplitudami temperatury zarówno w skali dobowej, jak i rocznej, oraz wysoką wilgotnością przez większość roku. Dominują wiatry północno-zachodnie, które przynoszą wilgotne powietrze polarno-morskie, powodując ocieplenie zimą i ochłodzenie latem. Na przedwiośniu i późną jesienią te wiatry często przybierają charakter huraganów. Wiatry południowo-zachodnie również przynoszą wilgotne powietrze, ale cieplejsze. Wiatry ze wschodu, które są

stosunkowo rzadkie, niosą suche powietrze kontynentalne – chłodne z północy i gorące, zwrotnikowe z południa.

Wiatry dominują z kierunków południowych, południowo-zachodnich, zachodnich, północno-zachodnich i północnych, z prędkościami 3,6-4,1 m/s. Oddalenie od morza, rzeźba terenu, tereny podmokłe i roślinność wpływają na zróżnicowanie topoklimatyczne gminy. Obniżenia terenu są narażone na nocne spływy chłodnego powietrza, co sprzyja tworzeniu mgieł, choć lasy mogą łagodzić to zjawisko.

Przymrozki, szczególnie wiosenne, są groźne i zależą od ukształtowania terenu oraz kierunku wiatrów. Najbardziej narażona na nie jest południowa część gminy, zwłaszcza na stokach dowietrznych wysoczyzny Polanowskiej.

Średnia roczna temperatura wynosi około 7,7°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (około 17,1°C), a najzimniejszymi styczeń i luty (około -1,7 do -0,4°C). Najwięcej opadów przypada na lato (lipiec), a najmniej na przedwiośnie. Roczna suma opadów wynosi około 772 mm, z czego 500 mm przypada na okres wegetacyjny, który trwa około 215 dni.

Ogólnie rzecz biorąc, klimat tego obszaru jest łagodny, z niewielkimi amplitudami temperatur między latem a zimą. Każdy obszar ma swój lokalny klimat, na który w głównej mierze wpływa rzeźba terenu. Obniżenia terenowe sprzyjają zaleganiu chłodnego, wilgotnego powietrza, dużym wahaniom dobowych temperatur, mniejszym prędkościom wiatrów oraz występowaniu przymrozków wczesną jesienią. Natomiast tereny wyniesione są bardziej narażone na działanie silnych wiatrów.

Jakość powietrza atmosferycznego

Ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Ocena jakości powietrza prowadzona jest pod kątem ochrony zdrowia i pod kątem ochrony roślin.

Ocena jakości powietrza wykonywana jest na obszarze stref. Dla terenu województwa zachodniopomorskiego obowiązują wymienione niżej strefy:

- aglomeracja szczecińska – obejmuje miasto na prawach powiatu o liczbie ludności 394 482,
- miasto Koszalin – strefa miejska powyżej 100 tysięcy mieszkańców,
- strefa zachodniopomorska – obejmuje pozostały obszar województwa niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców, obejmuje 19 powiatów ziemskich.

W województwie zachodniopomorskim wszystkie strefy stanowią obszary zwykłe, tj. obszary stref nie będące obszarami ochrony uzdrowiskowej.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia, jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;

- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy;
- klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Na terenie gminy Sławno nie znajduje się żadna stacja pomiarowa wchodząca w skład systemu monitoringu jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim prowadzonym przez GIOŚ. Określając stan jakości powietrza na terenie powiatu wałeckiego kierowano się wynikami pomiarów dla strefy zachodniopomorskiej.

Oceny przeprowadza się z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych:

- ze względu na ochronę zdrowia ludzi – dla wszystkich stref,
- ze względu na ochronę roślin – dla strefy zachodniopomorskiej.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Pomiary, na podstawie których wykonywane są oceny, prowadzone są metodą automatyczną i manualną, w oparciu o metodyki referencyjne, a urządzenia podlegają stałemu nadzorowi metrologicznemu Centralnego Laboratorium Badawczego. Oceny wspomagane są modelowaniem matematycznym.

Dla poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu, strefę zachodniopomorską w roku 2024 zaliczono do klasy A. Na podstawie wyników pomiarów stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, strefę zachodniopomorską również zaliczono do klasy A. W 2024 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu a strefę zachodniopomorską zaliczono do klasy A. Dokonując oceny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego II fazy – wartości obowiązującej dla roku 2024 – strefa zachodniopomorska uzyskała klasę A. Natomiast stężenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ strefę zachodniopomorską również zakwalifikowano do klasy A. Dokonując klasyfikacji dodatkowej:

- w przypadku ozonu odnosząc otrzymane wyniki do poziomu celu długoterminowego strefę zachodniopomorską zaliczono do klasy D2;
- w przypadku pyłu PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego I fazy – strefa zachodniopomorska uzyskała klasę A.

Tabela 9: Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (dane za rok 2024)

Nazwa strefy	Symbol klasy dla poszczególnych substancji											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
zachodniopomorska	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A ¹

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport za rok 2024

Ocena pod kątem ochrony roślin prowadzona jest wyłącznie dla strefy zachodniopomorskiej. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów automatycznych prowadzonych w stałych punktach pomiarowych. Jako metodę uzupełniającą na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w województwie wykorzystano modelowanie jakości powietrza oraz obiektywne szacowanie.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2024 roku w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu strefę zachodniopomorską zaliczono do klasy A . W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2, oznaczającej występowanie przekroczeń.

Tabela 10: Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (dane za rok 2024)

Nazwa strefy	Symbol klasy dla poszczególnych substancji		
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆
zachodniopomorska	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport za rok 2024

Duże znaczenie w ogólnej emisji posiadają zarówno emisja powierzchniowa, punktowa jak i liniowa. Jakość powietrza w województwie zachodniopomorskim zależy również od napływów zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski oraz Europy. Emisję do powietrza powoduje eksploatacja zasobów naturalnych węgla brunatnego, gazu ziemnego i soli kamiennej, a także złóż piasków, żwirów i surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Z danych KOBiZE wynika, że największy udział źródeł emisji w poszczególnych zanieczyszczeniach powietrza należy przypisać emisji komunalno-bytowej w zakresie benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM2,5 i PM10. Znaczący udział w emisji tlenków siarki ma emisja punktowa, a tlenków azotu transport drogowy.

26 września 2018 roku Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego podjął Uchwałę nr XXX/540/18 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw.

Uchwałą Antysmogową. W uchwale wymieniono rodzaje instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy w zakresie ich eksploatacji to instalacje, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 266 ze zm.) w szczególności kocioł, kominek lub piec, jeżeli:

- 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
- 2) wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
- 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika.

W powyższych instalacjach zakazuje się stosowania następujących paliw stałych:

- 1) niesortowanych w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1209 ze zm.);
- 2) mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) węgla brunatnego;
- 4) niespełniających wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1209 ze zm.)

W przypadku instalacji dostarczających ciepło do systemu centralnego ogrzewania, dopuszcza się eksploatację instalacji, które spełniają minimalny standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości sprawności cieplnej oraz granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012. W przypadku instalacji wykorzystujących muły i flotokoncentraty węglowe oraz mieszanki produkowane z ich wykorzystaniem oraz węgiel brunatny, dopuszcza się wyłącznie eksploatację, które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w ust. 1 i 2 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

Uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Niemniej jednak ustanowiono terminy przejściowe dla instalacji, których eksploatacja rozpoczęła się przed dniem wejścia jej w życie. W tym przypadku wymagania ujęte dla:

- a) instalacji nie spełniających wymagań odnoszących się do sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012 (tzw. instalacje bezklasowe) obowiązywać będą od dnia 1 stycznia 2024 r.;
- b) instalacji spełniających wymagania odnoszące się do sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012 obowiązywać będą od dnia 1 stycznia 2028 r.;
- c) wymagania wskazane dla instalacji wykorzystujących muły i flotokoncentraty węglowe oraz mieszanki produkowane z ich wykorzystaniem oraz węgiel brunatny, których

eksploatacja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie uchwały, będą obowiązywać od dnia 1 stycznia 2028 r.

Zakaz stosowania paliw stałych o najniższej jakości, określonych w §4 weszła w życie od dnia 1 maja 2019 r.

Stan jakości powietrza w gminie Sławno należy ocenić jako ogólnie korzystny, zwłaszcza w porównaniu z obszarami zurbanizowanymi i przemysłowymi województwa zachodniopomorskiego. Taka sytuacja wynika z szeregu czynników środowiskowych i strukturalnych – przede wszystkim niskiej gęstości zaludnienia, braku rozwiniętego przemysłu oraz rolniczego charakteru przestrzeni, który sprzyja przewietrzaniu i ogranicza obecność punktowych źródeł emisji. Jednocześnie jednak, jak w większości gmin wiejskich, istotnym problemem pozostaje emisja z gospodarstw domowych, tzw. niska emisja, związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń atmosferycznych w gminie zalicza się:

- spalanie paliw stałych w przestarzałych instalacjach grzewczych w domach jednorodzinnych (głównie węgiel, koks, drewno),
- ruch samochodowy, zwłaszcza w pobliżu głównych dróg i terenów bardziej zurbanizowanych,
- działalność małych zakładów usługowych, takich jak warsztaty czy stacje paliw,
- emisje wtórne – pochodzące z pylenia niezabezpieczonych nawierzchni, składowisk i pól uprawnych,
- oraz napływowe zanieczyszczenia spoza granic gminy.

Zgodnie z danymi modelowymi Instytutu Ochrony Środowiska – PIB oraz roczną oceną jakości powietrza dla województwa zachodniopomorskiego za 2024 rok, gmina Sławno nie jest objęta strefą przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń. Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło 13,6 µg/m³, a pyłu PM_{2,5} – 7,7 µg/m³. Obie wartości są znacznie poniżej limitów określonych w przepisach Unii Europejskiej (odpowiednio 40 i 25 µg/m³), a także mieszczą się w zakresie zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), choć w przypadku PM₁₀ zbliżają się do wyznaczonego progu 15 µg/m³. Co istotne, maksymalne dobowe stężenia PM₁₀ nie przekroczyły poziomu 50 µg/m³, który mógłby skutkować przekroczeniem dobowych norm jakości powietrza.

Pewne zaniepokojenie może budzić stężenie benzo(a)pirenu – związku chemicznego uznawanego za silnie rakotwórczy. Choć średnia roczna wartość tego zanieczyszczenia wyniosła 0,27 ng/m³ (czyli poniżej poziomu docelowego 1 ng/m³), to jego maksymalne stężenie lokalne sięgało 1,15 ng/m³. Może to świadczyć o okresowych przekroczeniach – najprawdopodobniej w sezonie zimowym – wynikających z nasilonego spalania węgla oraz odpadów w piecach domowych. Zjawisko to, choć krótkotrwałe, może istotnie wpływać na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców, zwłaszcza dzieci, osób starszych i z chorobami układu oddechowego.

Tabela 11: Statystyki wybranych wyników obiektywnego szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2024 wykonanego przez IOŚ-PIB w gminach w województwie zachodniopomorskim (wyniki dla gminy Sławno)

PM10 średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]			PM10 36 maksimum [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]			PM2,5 średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]			BaP średnia roczna [ng/m^3]		
min	max	śr.	min	max	śr.	min	max	śr.	min	max	śr.
12,5	17	13,6	20,7	27,4	22,1	7	10,5	7,7	0,22	1,15	0,27

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2024. GIOŚ, IOŚ-PIB

Analiza wojewódzka wskazuje, że w skali całego regionu głównym źródłem emisji pyłów zawieszonych (PM10 i PM2,5) oraz benzo(a)pirenu jest sektor komunalno-bytowy – odpowiedzialny za ponad 80% emisji tych zanieczyszczeń. Dotyczy to również gminy Sławno, gdzie znaczna część mieszkań ogrzewana jest indywidualnie, w tym przy użyciu nieefektywnych technologii spalania. Wysoki udział paliw stałych w lokalnym miksie energetycznym sprzyja kumulacji emisji w sezonie zimowym, zwłaszcza przy słabym przewietrzaniu i niskiej emisji kominowej.

Niska emisja ma także wymiar społeczny – problemem pozostaje spalanie odpadów w domowych piecach, często w warunkach braku wiedzy o zagrożeniach lub z powodu trudności finansowych gospodarstw domowych. W społeczeństwie wciąż brakuje świadomości skutków zdrowotnych tego zjawiska, co przekłada się na ograniczoną presję na zmianę nawyków grzewczych.

Poprawa jakości powietrza w gminie Sławno powinna być oparta na konsekwentnej realizacji działań ograniczających emisję ze źródeł rozproszonych. Kluczowe znaczenie mają tu:

- wymiana starych źródeł ciepła na niskoemisyjne,
- rozbudowa sieci gazowej i infrastruktury OZE,
- lokalne programy osłonowe dla mniej zamożnych gospodarstw,
- edukacja ekologiczna i wzmacnianie świadomości mieszkańców.

Niska emisja charakteryzuje się sezonowymi wahaniami. W sezonie grzewczym wzrasta zanieczyszczenie powietrza z powodu spalania węgla w domowych paleniskach, ponieważ większość mieszkań w gminie Sławno jest ogrzewana paliwami stałymi, głównie węglem kamiennym, koksem i drewnem. Najwięcej benzo(a)pirenu uwalnia się do atmosfery podczas spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych. W społeczeństwie wciąż brakuje świadomości zagrożeń z tym związanych, co prowadzi do społecznego przyzwolenia na takie praktyki.

Zagrożenie hałasem

Głównym źródłem hałasu środowiskowego na terenie Gminy Sławno jest transport drogowy, w szczególności związany z ruchem na drogach krajowych i wojewódzkich. Przez obszar gminy

przebiegają: droga krajowa nr 6 (DK6), która docelowo stanie się częścią drogi ekspresowej S6, oraz drogi wojewódzkie nr 205 i 209. Zgodnie z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego” (Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego, uchwała z 21 czerwca 2024 r., Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3294), odcinki te zostały ujęte w strategicznych mapach hałasu jako korytarze komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu przekraczającym 3 mln pojazdów rocznie.

Na podstawie danych ze strategicznych map hałasu GDDKiA (2022) dla dróg krajowych w powiecie sławieńskim, obejmującym m.in. Gminę Sławno, określono powierzchnie terenów, na których występuje narażenie na hałas drogowy przekraczający wartości dopuszczalne, oraz oszacowano liczbę mieszkańców zamieszkujących te obszary.

Tabela 12: Szacunkowa liczba mieszkańców, w zaokrągleniu do najbliższych stu, na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem LN (dane dla powiatu sławieńskiego)

Wskaźnik hałasu	Powierzchnia przekroczeń [km ²]	Liczba narażonych mieszkańców
LDWN (dzień-wieczór-noc)	0,147	300
LN (pora nocna)	0,161	400

Źródło: SMH GDDKiA 2022, zestawienie tabelaryczne – Tabela 15 programu ochrony przed hałasem (s. 39).

Zgodnie z analizą mapy liczby osób dotkniętych znaczną uciążliwością hałasu drogowego (wskaźnik NHA – **Rysunek 20, arkusz 5/18**), oddziaływanie to koncentruje się głównie w obrębie miejscowości **Warszkowo**, położonej w sąsiedztwie drogi krajowej nr 6. To właśnie tam notuje się największe skupienie mieszkańców narażonych na hałas ponadnormatywny.

Należy jednak podkreślić, że sytuacja klimatu akustycznego w Gminie Sławno ulegnie **istotnej poprawie w najbliższych latach** dzięki realizacji nowego przebiegu drogi ekspresowej **S6**, która przejmie większość ruchu tranzytowego i zostanie poprowadzona z dala od terenów zabudowanych. Nowoczesne rozwiązania techniczne, w tym ekrany akustyczne, odpowiednia lokalizacja i nowa geometria trasy, znacznie potencjalnie ograniczą hałas komunikacyjny oddziałujący na obszary mieszkalne.

Zgodnie z wynikami Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021, średnie dobowe natężenie ruchu na DK6 w rejonie Sławna przekracza 11 000 pojazdów/dobę, co klasyfikuje ją jako główne źródło hałasu w gminie.

W analizowanych dokumentach wskazano, że hałas generowany przez ruch pojazdów stanowi jedno z głównych zagrożeń dla klimatu akustycznego województwa. Na obszarze Gminy Sławno zidentyfikowano również potencjalne oddziaływanie hałasu kolejowego – przez gminę przebiegają linie kolejowe nr 202 (Szczecin–Gdańsk) oraz 418, które mogą być źródłem hałasu szczególnie w rejonach zabudowy mieszkaniowej w ich pobliżu.

Dodatkowymi źródłami hałasu są emisje technologiczne (m.in. od urządzeń infrastruktury technicznej), hałas bytowy w obszarach zabudowy zagrodowej oraz hałas związany z działalnością rolniczą, np. pracą maszyn. Choć Gmina Sławno nie została wskazana jako obszar wymagający działań naprawczych w Programie Ochrony Środowiska przed Hałasem dla województwa, obecność dróg krajowych i wojewódzkich wymusza potrzebę uwzględniania klimatu akustycznego w planowaniu przestrzennym i realizacji inwestycji infrastrukturalnych.

3.2.10 Promieniowanie

Przepisy środowiskowe chroniące ludność przed promieniowaniem elektromagnetycznym są określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

Na terenie gminy głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowej oraz linie i stacje elektroenergetyczne. Obecnie przez gminę przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 400 kV oraz 110 kV. Poza tym, na omawianym obszarze nie ma innych obiektów emitujących znaczące poziomy promieniowania elektromagnetycznego. Sieci elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia obecne na tym terenie nie mają istotnego wpływu na stan środowiska ani zdrowie ludzi.

Na terenie gminy Sławno nie prowadzono bezpośrednich pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Zgodnie z dokumentem „Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie zachodniopomorskim” pomiary wykonane w 2023 roku w innych punktach województwa, w tym w miastach i gminach o podobnym charakterze (np. w Jarosławcu, Kołobrzegu, Pyrzycach, Szczecinku czy Nowogardzie), wykazały niskie poziomy pola elektromagnetycznego – w większości przypadków poniżej granicy wykrywalności (0,5 V/m), a średnie wartości mieściły się w przedziale od 0,4 do 0,8 V/m. Najwyższy odnotowany poziom wyniósł 3,34 V/m i również pozostawał znacznie poniżej dopuszczalnego limitu 28 V/m.

Na tej podstawie można przyjąć, że także na obszarze gminy Sławno, w warunkach braku rozbudowanej infrastruktury telekomunikacyjnej i przemysłowej, występujące poziomy PEM są niskie i nie stanowią zagrożenia dla zdrowia mieszkańców. Zaleca się jednak, aby w przyszłości – szczególnie w przypadku planowanych nowych instalacji stacji bazowych – prowadzić lokalne pomiary kontrolne oraz weryfikować zgłoszenia w systemie SI2PEM. Dane te powinny być ujmowane w aktualizacjach dokumentów środowiskowych.

3.2.11 Zdrowie ludzi

Zdrowie mieszkańców gminy pozostaje w ścisłym związku ze stanem środowiska naturalnego. Współczesne zagrożenia środowiskowe, takie jak zanieczyszczenia powietrza, hałas, skażenie gleb, wód oraz obecność substancji niebezpiecznych, mogą wpływać nie tylko na jakość życia, ale także na częstość występowania określonych chorób przewlekłych. W związku z tym w dokumentach planistycznych dotyczących ochrony środowiska istotne jest uwzględnianie kwestii zdrowia publicznego jako celu horyzontalnego.

Na terenie gminy Sławno nie występują silne źródła emisji przemysłowych, jednakże istotnym problemem pozostaje emisja z sektora komunalno-bytowego, szczególnie w okresie grzewczym. Dane z modelowania jakości powietrza wskazują na możliwe lokalne przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu, związane z użytkowaniem indywidualnych pieców opalanych węglem i drewnem. Benzo(a)piren jest związkiem o działaniu kancerogennym, a jego obecność w powietrzu wiąże się ze zwiększonym ryzykiem nowotworów układu oddechowego oraz innych poważnych schorzeń.

Zanieczyszczenie powietrza pyłami zawieszonymi PM₁₀ i PM_{2,5} – mimo że w gminie Sławno ich poziom utrzymuje się poniżej norm dopuszczalnych – może mieć negatywny wpływ na zdrowie dzieci, osób starszych i osób z chorobami układu krążenia oraz układu oddechowego. Badania krajowe i europejskie wskazują na bezpośredni związek między stężeniami pyłów zawieszonych a wzrostem liczby hospitalizacji, absencji chorobowych i przedwczesnych zgonów.

Innym czynnikiem ryzyka środowiskowego jest hałas komunikacyjny. Analizy wykonane na podstawie strategicznych map hałasu wykazały, że około 300 mieszkańców gminy może być narażonych na hałas przekraczający dopuszczalny poziom wskaźnika LDWN (dzień-wieczór-noc), a około 400 osób – na hałas nocny (LN), szczególnie w rejonie drogi krajowej nr 6. Długotrwała ekspozycja na hałas może prowadzić do przewlekłego stresu, zaburzeń snu, nadciśnienia tętniczego, a nawet chorób układu sercowo-naczyniowego.

Jeśli chodzi o pola elektromagnetyczne (PEM), monitoring prowadzony przez WIOŚ w województwie zachodniopomorskim nie wykazał przekroczeń dopuszczalnych poziomów. Na terenie gminy Sławno nie prowadzono dotąd bezpośrednich pomiarów PEM w ramach monitoringu państwowego, ale dane z innych obszarów wiejskich w regionie wskazują, że występujące poziomy są niskie i nie przekraczają norm określonych przepisami. Brak jest także zgłoszeń mieszkańców wskazujących na obawy dotyczące oddziaływania PEM na zdrowie.

Jakość wód pitnych oraz warunki sanitarne w gminie są kontrolowane przez służby sanitarne i wodociągowe, a dotychczas nie odnotowano w dokumentach urzędowych przypadków zbiorowych zatruć ani istotnych przekroczeń mikrobiologicznych parametrów jakości wody. Niemniej jednak, lokalne zanieczyszczenia gleb (np. związane z dzikimi wysypiskami, nielegalnym składowaniem odpadów czy stosowaniem niekontrolowanych nawozów) mogą pośrednio wpływać na stan zdrowia ludności i wymagają systematycznego nadzoru.

3.2.12 Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną

Gmina Sławno obfituje w przyrodniczo cenne tereny. Najbardziej wartościowe obiekty i obszary są chronione prawnie na podstawie przepisów dotyczących ochrony przyrody oraz innych regulacji związanych z ochroną środowiska. Ochrona ta wynika z konwencji międzynarodowych, dyrektyw Unii Europejskiej, a także polskich i międzynarodowych opracowań ekologicznych, takich jak Czerwone Listy (Europejska i Polska), programy ostoi przyrody, w tym ostoi ptaków, oraz programy ESOCh, ECONET i Natura 2000.

Obszary chronione na terenie gminy Sławno:

- rezerwaty przyrody,

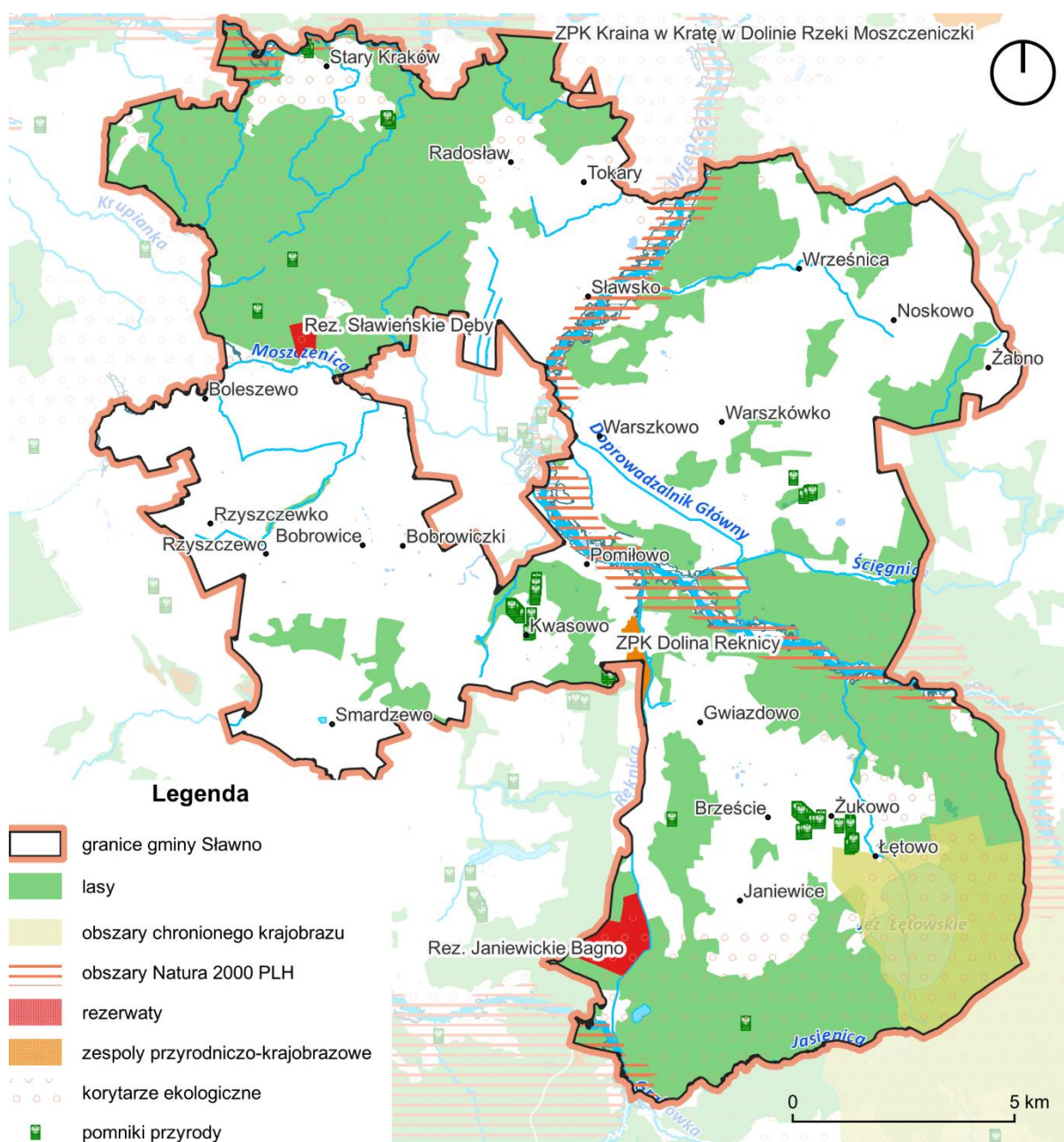
- obszary NATURA 2000,
- obszar chronionego krajobrazu,
- pomniki przyrody,
- zespół przyrodniczo krajobrazowy.

Fot. 9: Obszar Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic

Źródło: archiwum własne.

Rysunek 7: Formy ochrony przyrody na terenie gminy Sławno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ.

Rezerваты

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Na terenie gminy Sławno istnieją dwa rezerваты przyrody: „Janiewickie Bagno” i „Sławieńskie Dęby”.

Tabela 13: Rezerваты na terenie gminy Sławno

nazwa	data utworzenia.	pow. [ha]	rodzaj	cel ochrony
Janiewickie Bagno	1962-06-22	162.2800	torfowiskowy	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu boru bagiennego na torfowisku przejściowym ze stanowiskiem reliktovej maliny moroszek oraz innych typowych roślin boru bagiennego
Sławieńskie Dęby	1988-02-15	34.3100	leśny	Celem ochrony jest zachowanie fragmentu grądu o charakterze naturalnym z licznymi pomnikowymi dębami.

Źródło: opracowanie na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOŚ

Rezerwat „Sławieńskie Dęby” znajduje się w obrębie leśnym Stary Kraków, leśnictwie Warginie na północny wschód od Boleszewa. Zajmuje powierzchnię 34,31 ha, z czego 33,94 ha to grunty leśne, a 0,37 ha to drogi związane z gospodarką leśną.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnych biocenoz żyznych lasów liściastych, w tym fragmentów grądu pomorskiego i żyznej buczyny pomorskiej. W rezerwacie znajdują się pomnikowe okazy dębu szypułkowego, grabu zwyczajnego, wiązu szypułkowego i buka zwyczajnego. W runie można spotkać chronione rośliny, takie jak storczyki, wiciokrzew pomorski i wawrzynek wilczełyko.

W planie ochrony rezerwatu wyróżniono cztery zespoły roślinne:

- Stellario-Carpinetum (grąd gwiazdnicowy),
- Ficario-Ulmetum campestris (łąg wiązowo-jesionowy),
- Circae-Alnetum (łąg jesionowo-olszowy),
- Ribo nigri-Alnetum (ols porzeczkowy).

Dodatkowo występują tam zbiorowiska szuwarowe z klasy Phragmitetea oraz zarośla tarninowe z klasy Rhamno-Prunetea. W rezerwacie stwierdzono obecność 163 gatunków roślin naczyniowych, 58 gatunków porostów, 30 taksonów grzybów oraz 22 gatunków mchów.

Rezerwat został sklasyfikowany jako leśny (L), fitocenotyczny (PFf) z podtypem zbiorowisk leśnych (zl), oraz leśny i borowy (EL) z podtypem lasów nizinnych (lni). Plan ochrony rezerwatu został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 13/2002 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 9 lipca 2002 r.

Rezerwat „Janiewickie Bagno” znajduje się w obrębie leśnym Żukowo, leśnictwie Janiewice. Na zachód od Janiewic. Powierzchnia rezerwatu wynosi 368,37 ha, z czego większość to grunty leśne.

Rezerwat został sklasyfikowany jako torfowiskowy (T), biocenotyczny i fitocenotyczny (PBf) z podtypem biocenoz naturalnych i półnaturalnych (bp), oraz jako rezerwat różnych ekosystemów (EE) z podtypem lasów i torfowisk (lt).

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu boru bagiennego na torfowisku przejściowym, ze stanowiskiem reliktovej maliny moroszki (*Rubus chamaemorus*) oraz innych typowych roślin boru bagiennego. W rezerwacie chronione są torfowiska wysokie typu bałtyckiego, ekosystemy mszarów torfowcowych oraz ekosystem boru bagiennego.

Rezerwat „Janiewickie Bagno” powstał w celu ochrony stanowiska reliktu glacialnego – subarktycznej maliny moroszki, co czyni go jednym z cenniejszych obiektów dla polskiej florystyki. Plan ochrony rezerwatu został ustanowiony Zarządzeniem Nr 33/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 maja 2009 r., a następnie zmieniony Zarządzeniem z dnia 30 stycznia 2017 r.

Rezerwat przyrody „Janiewickie Bagno” został znacząco powiększony w ostatnim czasie. Nowy obszar ochronny objął dodatkowe 206,09 ha, włączone poprzez Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 grudnia 2024 r., które obowiązuje od 10 grudnia 2024 r.

Dzięki temu zabiegowi rezerwat, pierwotnie o powierzchni 162,28 ha, osiągnął znaczącą ekspansję, co stanowi duży krok w kierunku skuteczniejszego zabezpieczenia unikatowych siedlisk torfowiskowych i przyczynia się do wzmocnienia ochrony bioróżnorodności w obszarze gminy Sławno.

Obszary Natura 2000

Obszary NATURA 2000 są częścią Europejskiej Sieci Ekologicznej, programu ochrony przyrody, który ma na celu optymalizację działań na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy. Wyznaczanie tych obszarów ma na celu ochronę cennych i zagrożonych składników różnorodności biologicznej Europy.

Na terenie gminy Sławno znajdują się 3 obszary NATURA 2000:

- „Dolina Grabowej” (kod obszaru PLH320003)
- „Janiewickie Bagno” (kod obszaru PLH320008)
- „Dolina Wieprzy i Studnicy” (kod obszaru PLH220038)

Tabela 14: Obszary NATURA 2000 na terenie gminy Sławno

nazwa	data utworzenia	powierzchnia [ha]	powierzchnia na terenie gminy Sławno	kod
Dolina Grabowej	2021-12-16	8255.3400	114.00	PLH320003
Janiewickie Bagno	2023-11-22	162.2800	162.28	PLH320008
Dolina Wieprzy i Studnicy	2021-08-07	14349.0300	1564.00	PLH220038

Źródło: opracowanie na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOŚ.

PLH220038 „Dolina Wieprzy i Studnicy”, Obszar ten obejmuje doliny rzek Wieprzy i Studnicy, rozciągając się od ich źródeł w okolicach Wałdowa i Miastka aż po miejscowość Staniewice koło Sławna. W skład obszaru wchodzi również duże fragmenty zlewni tych rzek, w tym tereny źródłiskowe. Rzeki Wieprza i Studnica zachowały swój naturalny charakter, z minimalnymi przekształceniami przez człowieka. W otoczeniu dolin znajdują się wzniesienia morenowe, sięgające ponad 200 m n.p.m. Przełomowe odcinki tych rzek mają podgórski charakter, a szczególnie głęboko wcięta jest rynną rzeki Wieprzy od źródeł do Bożanki. W zlewni Wieprzy znajdują się rozległe mokradła, torfowiska wysokie i bory bagienne, w tym rezerwat Torfowisko Potoczek. W dolinach rzek można znaleźć starorzeczka oraz jeziora mezotroficzne i dystroficzne, niektóre otoczone torfowiskami mechowiskowymi, podmokłymi terenami oraz świeżymi łąkami. Występuje tu również jezioro lobeliowe, Jezioro Byczyńskie. Na terenach bezodpływowych znajdują się liczne małe mszary i oczka dystroficzne. Cały obszar charakteryzuje się wysoką lesistością. Strome zbocza Pradoliny Pomorskiej i liczne wąwozy są porośnięte grądami oraz kwaśnymi i żyznymi buczynami. W obszarach źródłiskowych występują olsy źródłiskowe i podgórskie łąki.

Celem ochrony jest zachowanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, w tym m.in. siedlisk nadrzecznych, borów bagiennych i grądów, a także ochrony populacji minoga rzeczno, minoga strumieniowego, głowacza białopłetwego, troci wędrownej, łososa oraz bóbr europejskiego. Obszar pełni również istotną funkcję jako korytarz migracyjny dla wielu gatunków wodnych i związanych ze środowiskami wilgotnymi.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038 zawiera diagnozę stanu zachowania siedlisk i gatunków, identyfikację zagrożeń oraz zestaw działań służących poprawie lub utrzymaniu stanu ich ochrony. Do najważniejszych zagrożeń wskazano: przekształcenia hydrologiczne (melioracje, regulacje rzek), presję rolniczą (zarastanie łąk, nawożenie, wypas), zabudowę w dolinach rzecznych oraz fragmentację siedlisk. Wśród działań ochronnych zaplanowano m.in.: ograniczenie prac hydrotechnicznych w obrębie rzek i cieków, zachowanie naturalnego charakteru dolin, ekstensywną gospodarkę rolną, wykaszanie łąk, a także edukację i monitoring stanu siedlisk.

Tabela 15: Elementy ochrony, zagrożenia i działania ochronne w obszarze Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy (PLH220038)

Element ochrony	Zagrożenia	Działania ochronne
3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (Ranunculion fluitantis)	Regulacje rzek, zanieczyszczenia, zmiany reżimu wodnego	Zachowanie naturalnego biegu rzek, renaturyzacja, ograniczenie presji hydrotechnicznej
6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion caeruleae)	Zaniechanie użytkowania, eutrofizacja, sukcesja wtórna	Ekstensywne koszenie, ograniczenie nawożenia, przywracanie użytkowania rolniczego
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Zarastanie, odwodnienie, melioracje	Zahamowanie sukcesji, renaturyzacja stosunków wodnych, usuwanie krzewów
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe (młaki, turzycowiska, mechowiska)	Osuszanie, eutrofizacja, sukcesja wtórna	Zatrzymanie odpływu wody, monitoring roślinności, eliminacja gatunków inwazyjnych
9180 Grąd subatlantycki (Galio-Carpinetum)	Intensywna gospodarka leśna, przekształcenia siedlisk	Dostosowanie prac leśnych, pozostawianie martwego drewna, ochrona runa leśnego
91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Zmiana reżimu wodnego, wycinka, regulacje rzek	Ochrona siedlisk nadrzecznych, ograniczenie prac leśnych, monitoring hydrologiczny
Bóbr europejski (Castor fiber)	Zmienność poziomów wód, presja z działalności ludzkiej	Ochrona siedlisk, ograniczenie antropopresji w dolinach rzecznych
Głowacz białopłetwy (Cottus gobio)	Prace hydrotechniczne, zmiany reżimu wodnego	Monitoring stanu populacji, ograniczenie regulacji rzek
Głowacz białopłetwy (Cottus gobio)	Zanieczyszczenie wód, bariery w ciekach, przekształcenia siedlisk	Zachowanie naturalnego charakteru rzek, ochrona jakości wód, likwidacja przeszkód migracyjnych
Koza (Cobitis taenia)	Bariery migracyjne, pogorszenie jakości wód, regulacje cieków	Likwidacja barier migracyjnych, dostosowanie gospodarki rybackiej, ochrona ciągłości korytarzy rzecznych

Element ochrony	Zagrożenia	Działania ochronne
Łosoś (<i>Salmo salar</i>)	Utrudnienia migracji, zabudowa dolin rzecznych	Likwidacja przeszkód migracyjnych, monitoring jakości wód
Łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>)	Utrata ciągłości ekologicznej rzek, obce gatunki ryb	Budowa przepławek, zapobieganie introdukcji gatunków obcych, monitoring jakości wód
Minóg rzeczny (<i>Lampetra fluviatilis</i>)	Zanieczyszczenie wód, bariery migracyjne	Usuwanie barier migracyjnych, poprawa jakości wód
Minóg rzeczny (<i>Lampetra fluviatilis</i>)	Bariery migracyjne, pogorszenie stanu wód	Budowa przepławek, ochrona tarlisk, renaturyzacja cieków
Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>)	Regulacje cieków, utrata siedlisk tarliskowych	Renaturyzacja cieków, ochrona siedlisk rozrodu
Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>)	Utrata siedlisk, regulacje rzek	Renaturyzacja siedlisk, ograniczenie prac hydrotechnicznych
Siedliska przyrodnicze	Melioracje, zabudowa dolin, sukcesja wtórna	Zachowanie naturalnego charakteru dolin, wykaszanie łąk, ograniczenie melioracji
Troć wędrowna (<i>Salmo trutta m. trutta</i>)	Fragmentacja korytarzy rzecznych, zanieczyszczenia	Odtwarzanie korytarzy migracyjnych, ochrona przed zanieczyszczeniami
Troć wędrowna (<i>Salmo trutta m. trutta</i>)	Regulacje rzek, zanieczyszczenie wód	Zachowanie drożności korytarzy wodnych, poprawa stanu ekologicznego rzek
Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	Fragmentacja siedlisk, utrata naturalnych brzegów rzek, zanieczyszczenie wód, presja turystyczna	Zachowanie strefy wolnej od zabudowy (min. 50 m od rzek), ochrona ciągłości ekologicznej rzek, ograniczenie antropopresji w dolinach rzecznych
Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	Fragmentacja siedlisk, zanieczyszczenie wód, antropopresja	Zachowanie naturalnych brzegów rzek, ograniczenie zabudowy w strefach przybrzeżnych

Źródło: Plan zadań ochronnych RDOŚ-32-WOP.070.58.2013.KG, Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 2098.

Fot. 10: Dolina Wieprzy

Źródło: archiwum własne.

PLH320008 „Janiewickie Bagno”. Obszar ten obejmuje torfowisko kopułowe typu bałtyckiego, które jest unikatowo położone na styku dwóch głęboko wciętych dolin rzek Reknicy i Grabowej. Kopuła torfowiska tworzy lokalny wododział w strefie kontaktu moreny dennej i sandru. Złoże torfowe w obrębie kopuły, mimo że przecięte kanałem odwadniającym, zachowało się niemal w całości i jest otoczone pokładami torfu niskiego.

Na wierzcholinie kopuły znajdują się fragmenty otwartego torfowiska w stadium zastoju wzrostu, a na jej zboczach występują różnorodne postaci boru bagiennego i brzeziny bagiennej. Strefa okrajka jest sztucznie odwadniana. Torfowisko jest siedliskiem licznej populacji maliny moroszki (*Rubus chamaemorus*), która jest najbardziej na zachód wysuniętym stanowiskiem tego gatunku w Polsce, poza granicą zwartego zasięgu.

Zbocza i częściowo dno dolin rzek Reknicy i Grabowej są porośnięte lasami. Obszar ten, według danych z lutego 2017 roku, ma powierzchnię 162,20 ha i jest zarządzany przez Nadleśnictwo. Całkowicie pokrywa się z rezerwatem „Janiewickie Bagno”, którego powierzchnia ewidencyjna na dzień 1 stycznia 2019 roku wynosiła 162,28 ha. Rezerwat przyrody „Janiewickie Bagno” został znacząco powiększony w ostatnim czasie. Od 10 grudnia 2024 roku obszar ochronny objął dodatkowe 206,09 ha. Obecnie obszar rezerwatu Janiewickie Bagno jest większy od obszaru Natura 2000 Janiewickie Bagno. Obszar w całości położony jest na terenie gminy Sławno.

Dla obszaru Natura 2000 Janiewickie Bagno (PLH320008) nie opracowano odrębnego Planu Zadań Ochronnych. Tę rolę pełni plany ochrony rezerwatu Janiewickie Bagno. Który zawiera szczegółową diagnozę stanu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz identyfikację zagrożeń wpływających na ich kondycję. Dokument wskazuje, że główne zagrożenia dla funkcjonowania torfowisk i bagiennych ekosystemów wynikają przede wszystkim ze zmiany stosunków

wodnych, w tym przesuszenia torfowisk, odpływu wód opadowych oraz braku skutecznych barier retencyjnych. Istotnym czynnikiem negatywnie wpływającym na siedliska jest również ekspansja trzęślicy modrej (*Molinia caerulea*), która prowadzi do degradacji torfowisk i zaburzenia równowagi florystycznej. Problemem pozostaje także postępująca sukcesja drzew i krzewów prowadząca do przekształcania siedlisk torfowiskowych w bory wilgotne i brzeziny.

W odpowiedzi na te zagrożenia zaplanowano szereg działań ochronnych, których celem jest poprawa stanu siedlisk oraz zapobieganie ich dalszej degradacji. Obejmują one przede wszystkim: utrzymanie wysokiego poziomu wód gruntowych, budowę i konserwację zastawek ograniczających odpływ wód opadowych, monitoring rozprzestrzeniania się *Molinia caerulea*, a także ograniczenie sukcesji drzew na obszarach najcenniejszych przyrodniczo. W przypadku siedlisk zdegradowanych zaplanowano również uzupełnienie wiedzy o ich rozmieszczeniu i stanie, co stanowi warunek skutecznej ochrony.

Tabela 16: Siedliska przyrodnicze, zagrożenia i działania ochronne w obszarze Natura 2000 Janiewickie Bagno (PLH320008)

Element ochrony	Zagrożenia	Działania ochronne
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	Osuszanie siedlisk, ekspansja trzęślicy modrej, sukcesja drzew, zmiana stosunków wodnych	Utrzymanie wysokiego poziomu wód, konserwacja i budowa zastawek, monitoring siedliska i ekspansji <i>Molinia caerulea</i>
7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do regeneracji	Brak danych o rozmieszczeniu, możliwe odwodnienie, zanik torfowiska	Uzupełnienie stanu wiedzy, rozpoznanie zasobów i stanu ochrony siedliska
91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi</i>-Pinetum)	Przesuszenie torfu, ekspansja trzęślicy modrej, przekształcenia w brzeziny i bory wilgotne	Zatrzymanie odpływu wód opadowych, ograniczenie sukcesji, monitoring siedliska

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 stycznia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Janiewickie Bagno”, (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r., poz. 609).

PLH320003 „Dolina Grabowej”. Obszar Dolina Grabowej rozciąga się od źródeł rzeki aż po pradolinę i jej południowy skraj w okolicy Sulechówka. Obszar źródłiskowy charakteryzuje się dobrze zachowaną, półnaturalną mozaiką torfowisk, wilgotnych i świeżych łąk, jezior, oczek śródpolnych oraz lasów, w których dominują grądy i buczyny. Rzeka płynie przez dolinę o bardzo urozmaiconej rzeźbie krajobrazu morenowego.

Na zboczach doliny i w jej sąsiedztwie znajdują się płaty buczyn, w tym starodrzewi, a przy rzece dobrze wykształcone płaty grądów i wilgotnych łąk. Boczna dolina Wielenki, również porośnięta buczynami i grądami, jest głęboko wcięta w niemal "górski" krajobraz.

Obszar ten cechują intensywne zjawiska źródłiskowe, z licznymi niewapiennymi źródłami, torfowiskami źródłiskowymi i mechowiskowymi oraz łąkami z licznymi populacjami storczyków, które rozwijają się na wysiękach wód źródłiskowych. Na krawędzi pradoliny, w północnej części obszaru, występują również źródłiska z trawertynami. Rzeka Grabowa, zachowana w stanie zbliżonym do naturalnego, ma charakter pstrągowy.

Dla obszaru Natura 2000 **Dolina Grabowej (PLH320003)** nie został dotychczas uchwalony Plan Zadań Ochronnych (PZO) ani plan ochrony w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. W związku z tym, podstawowe wytyczne dotyczące gospodarowania i ochrony przyrody na tym terenie wynikają z zapisów zawartych w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sławno na lata 2019–2028, a konkretnie w jego części dotyczącej Programu Ochrony Przyrody. Dokument ten zawiera zalecenia dotyczące postępowania na siedliskach chronionych, w tym lasach bagiennych, grądach i borach. Do głównych zasad należą m.in. zachowanie zrównoważonego charakteru użytkowania lasu, utrzymanie stanu siedlisk uprzywilejowanych (wzorcowych), a także podejmowanie działań zmierzających do poprawy stanu siedlisk zdegradowanych – np. przez odtwarzanie struktury warstwowej drzewostanów, ograniczanie sukcesji oraz rezygnację z użytkowania gospodarczego na najuboższych siedliskach. Część działań, takich jak usuwanie nadmiaru gatunków ekspansywnych czy zabiegi sanitarne, traktowana jest jako forma ochrony czynnej. Zapisy te, choć nie mają rangi formalnego planu ochrony, pełnią istotną rolę pomocniczą w realizacji celów ochrony przyrody dla obszaru Natura 2000 Dolina Grabowej, do czasu opracowania i uchwalenia dokumentu PZO.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic” został utworzony Uchwałą Nr X/42/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Słupsku z dnia 8 grudnia 1981 r.

Obszar ten znajduje się na terenie województw pomorskiego (5610 ha) i zachodniopomorskiego (1367 ha), łącznie obejmując 6977 ha. Jest to teren wyróżniający się krajobrazem o zróżnicowanych ekosystemach, cenny ze względu na możliwości turystyczne, rekreacyjne oraz funkcję korytarzy ekologicznych.

Obszar charakteryzuje się krajobrazem o dużym zróżnicowaniu ekosystemów – obejmuje rozległe kompleksy leśne, doliny rzeczne, przełomy i zakola rzeki Wieprzy, a także dwa duże jeziora wytopiskowe: Łętowskie i Obłęskie. Tereny te stanowią istotne miejsca lęgowe dla licznych gatunków ptaków chronionych, m.in.: bielika, rybołowa, błotniaka stawowego, bąka i perkoza dwuczubego.

Celem ochrony tego obszaru jest zachowanie istniejących walorów krajobrazowych i przyrodniczych, w szczególności poprzez ochronę ekosystemów wodno-błotnych, leśnych i rolniczych oraz utrzymanie ich równowagi ekologicznej. Obszar pełni także funkcję korytarza ekologicznego, a jego duża lesistość (ponad 76%) oraz zróżnicowanie siedlisk sprzyjają występowaniu bogatej flory i fauny. Dodatkowo obszar ten posiada potencjał do prowadzenia zrównoważonej turystyki i edukacji przyrodniczej.

Powierzchnia na terenie gminy Sławno: 1367 ha.

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic” (PL.ZIPOP.1393.OCHK.15) obowiązują szczególne przepisy zawarte w **Uchwale Nr**

XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego. Zgodnie z zapisem w akcie ustanawiającym ochronę krajobrazu, wprowadzono następujące zakazy:

- **Zabrania się** zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk, schronień, miejsc rozrodu i tarlisk, złożonej ikry – z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb i działań w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej lub łowieckiej.
- **Zakaz realizacji przedsięwzięć** mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w rozumieniu ustawy OOS), chyba że ocena oddziaływania wykaże brak negatywnego wpływu na ochronę krajobrazu.
- **Zabrania się likwidacji i niszczenia** zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych – chyba że wynika to z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej, bezpieczeństwa ruchu lub prac związanych z urządzeniami wodnymi.
- **Zakaz wydobywania** skał (w tym torfu), kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów, bursztynu do celów gospodarczych.
- **Zakaz wykonywania prac ziemnych** trwale zmieniających rzeźbę terenu – chyba że są związane z ochroną przeciwpowodziową, przeciwsztormową lub urządzeniami wodnymi.
- **Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych**, chyba że służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce wodnej, leśnej, rolnej bądź rybackiej.
- **Zakaz likwidacji** naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
- **Zakaz budowy nowych obiektów budowlanych** w pasie 100 m od brzegu rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów wspierających gospodarowanie rolnicze, leśne lub rybackie.

Te zakazy wynikają bezpośrednio z pełnej treści uchwał ustanawiających OChK w 2009 i 2010 roku, stosownie do art. 24 Ustawy o ochronie przyrody.

Zespoły przyrodniczo krajobrazowe

Uchwała Nr LXXI/537/2024 Rady Gminy Sławno z dnia 26 kwietnia 2024 r. ustanawia zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Dolina Reknicy". Obszar ten obejmuje 53,63 ha i znajduje się w gminie Sławno, w obrębach geodezyjnych Gwiazdowo i Kwasowo. "Dolina Reknicy" to teren charakteryzujący się silnie zabagnionym krajobrazem, przez który przepływa struga Reknica, lewobrzeżny dopływ Wieprzy. Obszar ten obejmuje wilgotne łąki, trzcinowiska oraz zarośla wierzbowe, które tworzą cenny krajobraz przyrodniczy.

Tabela 17: Zespół przyrodniczo krajobrazowy Dolina Reknicy

nazwa	data utworzenia	powierzchnia [ha]	cel ochrony
Dolina Reknicy	2024-05-22	53.6300	Szczegółowym celem ochrony Zespołu są jego walory widokowe i estetyczne wraz z zachowaniem danych zbiorowisk roślinnych i flory oraz awifauny

Źródło: opracowanie na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOŚ.

Głównym celem ochrony jest zachowanie walorów widokowych i estetycznych obszaru, a także ochrona istniejących zbiorowisk roślinnych, flory oraz awifauny. Na terenie zespołu stwierdzono występowanie licznych cennych zbiorowisk roślinnych oraz 188 gatunków roślin naczyniowych, w tym gatunków chronionych. Ponadto, obszar ten jest siedliskiem dla 43 gatunków ptaków, z których większość podlega ochronie prawnej. Walory chronione obejmują cenne zbiorowiska roślinne, w tym gatunki chronione jak bobrek trójlistkowy i kukutka szerokolistna, oraz 43 gatunki ptaków, w tym dzięcioła czarnego i orlika krzykliwego, które wymagają ochrony czynnej. Krajobraz obszaru cechują walory widokowe i estetyczne, w tym silnie zabagnione tereny, wilgotne łąki i trzcinowiska.

Na terenie zespołu obowiązują zakazy m.in. niszczenia obszaru, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, uszkodzania gleby, zmiany stosunków wodnych oraz umieszczania tablic reklamowych.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Sławno znajduje się wiele interesujących pomników przyrody, które obejmują zarówno pojedyncze drzewa, jak i grupy drzew oraz głązy narzutowe. Wśród nich wyróżniają się sosny wejmutki (*Pinus strobus*) o imponujących obwodach pni wynoszących 270 cm, 220 cm i 330 cm, które można znaleźć w Kwasowie, w pobliżu ośrodka edukacyjnego "Zielona Szkoła". Dęby bezszypułkowe (*Quercus petraea*) również stanowią ważny element przyrodniczy gminy, z obwodami pni sięgającymi 734 cm, 600 cm, 450 cm, 430 cm i 370 cm, rosnące w Żukowie i Kwasowie, przy drogach gminnych oraz na terenie ośrodka edukacyjnego.

Daglezje zielone (*Pseudotsuga menziesii*) o obwodach pni 320 cm, 340 cm, 330 cm i 260 cm również można podziwiać w Kwasowie, w pobliżu "Zielonej Szkoły". Warto również wspomnieć o grupach lip drobnolistnych (*Tilia cordata*), w tym czterech drzewach o obwodach 416 cm, 364 cm, 327 cm i 270 cm, które rosną na cmentarzu przykościelnym w Kwasowie.

Głązy narzutowe, będące świadectwem przeszłości lodowcowej, również stanowią ważne pomniki przyrody. W Janiewiczach znajduje się głąz o obwodzie 910 cm, a w Tychowie głąz o obwodzie 1080 cm. Inne interesujące drzewa to wiąz pospolity o obwodzie 255 cm, buk pospolity oraz choina kanadyjska o obwodzie 220 cm, które można znaleźć w Kwasowie i Żukowie.

Fot. 11: Pomnikowy dąb w Gwiazdówku

Źródło: archiwum własne.

Te pomniki przyrody są nie tylko ważnymi elementami krajobrazu gminy Sławno, ale pełnią również istotną rolę edukacyjną, przyciągając miłośników natury i turystów, którzy mogą podziwiać ich piękno i znaczenie ekologiczne.

Tabela 18: Pomniki przyrody na terenie gminy Sławno

lp.	opis pomnika	lokalizacja
1	Stary Kraków 14	Leśnictwo Krakowiany, oddz. 159c
2	Stary Kraków 14	Stary Kraków oddz. 159c; między domem a rzeką
3	Stary Kraków 14	Stary Kraków oddz. 159d
4	sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i>) o obwodzie pnia 270 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 234/4, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno - naprzeciw budynku ośrodka edukacyjnego w głąb lasu od strony drogi dojazdowej
5	sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i>) o obwodzie pnia 220 cm (mierzonym na wysokości 130 cm)	Działka nr 234/4, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno - naprzeciw budynku ośrodka edukacyjnego w głąb lasy od strony drogi dojazdowej.

lp.	opis pomnika	lokalizacja
6	Park za cmentarzem	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
7	Park za cmentarzem	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
8	Park za cmentarzem	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
9	Park za cmentarzem	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
10	Park za cmentarzem	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
11	Park za cmentarzem	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
12	Park za cmentarzem	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
13	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
14	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
15	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
16	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
17	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
18	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
19	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
20	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
21	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
22	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
23	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
24	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
25	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
26	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
27	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j

lp.	opis pomnika	lokalizacja
28	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
29	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
30	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
31	Park leśny	Park leśny I, oddz. 185j
32	Park	Tychowo park PGR
33	Park	Tychowo park podworski
34	Park	Tychowo park podworski
35	grupa 5 drzew: 4 lipy drobnolistne o obw. 416, 364, 327 i 270 cm oraz 1 wiąz pospolity o obw. 255 cm	Kwasowo, cmentarz przykościelny Gmina Sławno
36	grupa 4 buków pospolitych; 1: zrośnięty z dębem	Leśnictwo Krakowiany, oddz. 202c
37	grupa 2 drzew: buk pospolity i dąb szypułkowy; w terenie stwierdzono tylko dąb, brak buka	Leśnictwo Krakowiany oddz. 202c
38	grupa 2 drzew - 1 buk i 1 dąb	Leśnictwo Krakowiany, oddz. 202c
39	grupa 2 buków pospolitych	Leśnictwo Krakowiany, oddz. 202c; park leśny
40	Głaz o obwodzie 910 cm oraz wysokości 100 cm,	Działce nr 355/1, obręb ewidencyjny Janiewice, gm. Sławno- w niedalekiej odległości od istniejącego głazu z napisem XXX Wyzwolenia.
41	Głaz narzutowy o obw. 10,8 m, wys. 1,2 m	Tychowo pola uprawne PGR w odl 1400 m. od gospodarstwa
42	Drzewo z gatunku sosna wejmutka (Pinus strobus) o obwodzie pnia 330 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 234/3, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno - na trasie ścieżki edukacyjnej - niedaleko pokazowego zbiornika retencyjnego.
43	Drzewo z gatunku dąb bezszypułkowy (Quercus petraea) o obwodzie pnia 734 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 287, obręb ewidencyjny Żukowo, gm. Sławno. Usytuowane przy gruntowej drodze gminnej, która prowadzi na tzw. Karwinkę.

lp.	opis pomnika	lokalizacja
44	Drzewo z gatunku dąb bezszypułkowy (Quercus petraea) o obwodzie pnia 600 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 194/1, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno, stanowiącej własność osoby fizycznej. Przy wjeździe starą drogę na boisko od DW 205.
45	Drzewo z gatunku dąb bezszypułkowy (Quercus petraea) o obwodzie pnia 450 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 228, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno, stanowiąca własność Gminy Sławno. Przy wjeździe starą drogę na boiska DW 205.
46	Drzewo z gatunku dąb bezszypułkowy (Quercus petraea) o obwodzie pnia 430 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 228, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno, stanowiącej własność Gminy Sławno. Przy wjeździe stara droga na boisko gminne od DW 205 (przy dawnej żelni)
47	Drzewo z gatunku dąb bezszypułkowy (Quercus petraea) o obwodzie pnia 370 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 234/3, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno na terenie ośrodka edukacyjnego "Zielona Szkoła" w bezpośrednim sąsiedztwie boiska do siatkówki.
48	Drzewo z gatunku daglezcja zielona Pseudotsuga menziessii o obwodzie pnia 320 cm (mierzonym na wysokości 130 cm)	Działka nr 239/2, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno. Po prawej stronie drogi jadąc od strony ośrodka Zielona Szkoła na skraju starego lasu.
49	Drzewo z gatunku daglezcja zielona (Pseudotsuga menziesii) o obwodzie pnia 340 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 239/2, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno. Po prawej stronie drogi jadąc od strony ośrodka Zielona Szkoła na skraju starego lasu.
50	Drzewo gatunku lipa drobnolistna o nazwie własnej "Lipa Barbara" posiadające obwód pnia 365 cm (mierzony na wysokości 130 cm), r	Działce nr 217/3, obręb ewidencyjny Janiewice, gm. Sławno - przy drodze leśnej
51	dąb szypułkowy w miejscowości Pątnowo",	Stary Kraków, dz. 295
52	dąb szypułkowy w miejscowości Pątnowo",	Stary Kraków, dz. 314/4
53	daglezcja zielona (Pseudotsuga menziesii) o obwodzie pnia 330 cm (mierzonym na wysokości 130 cm)	Działka nr 234/4, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno - naprzeciw budynku ośrodka edukacyjnego od strony drogi dojazdowej.

lp.	opis pomnika	lokalizacja
54	dagleżja zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i>) o obwodzie pnia 260 cm (mierzonym na wysokości 130 cm),	Działka nr 234/4, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno - naprzeciw budynku ośrodka Zielona szkoła od strony drogi dojazdowej
55	choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i>) o obwodzie pnia 220 cm (mierzonym na wysokości 130 cm)	Działka nr 234/4, obręb ewidencyjny Kwasowo, gm. Sławno - naprzeciw budynku ośrodka edukacyjnego w głąb lasu za drogą dojazdową.
56	aleja lipowa; w terenie pomierzono 53 drzewa, oprócz lip (22 szt) stwierdzono także kasztanowce (22), buki (5) oraz graby (4)	Droga gminna za pałacem w kierunku lasu
57	aleja 35 lip drobnolistnych, w terenie pomierzono 56 drzew- problem z identyfikacją; 14: nadpalona; 44: pozostałość po drzewie	Droga Janiewice - Łętowo
58	aleja 35 drzew: 22 kasztanowce, 7 buków, 3 dęby, 2 klony, 1 lipa; w terenie brak 2 kasztanowców	Żukowo między polami, dojazd droga obok posesji 37
59	Aleja	Lokalizację pomnika określa mapa stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały Nr LXXI/536/2024 Rady Gminy Sławno z dnia 26 kwietnia 2024 r.
60	1 pień obcięty	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
61	-	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
62	-	Żukowo park za cmentarzem, (park II) oddz. 185f,x
63	-	Żukowo park za cmentarzem
64	-	Tychowo park podworski
65	-	Tychowo park podworski

Źródło: opracowanie na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOŚ

Lasy ochronne

Lasy ochronne to kategoria lasów szczególnie chronionych ze względu na pełnione funkcje lub stopień zagrożenia, przewidziana w ustawie o lasach z 28 września 1991 r. (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 567). Według ustawy, za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które:

- chronią glebę przed zmywaniem lub wyjąłowieniem, powstrzymują usuwanie ziemi, obrywanie się skał lub lawin,
- chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów,
- ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków,
- są trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu,
- stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej,
- mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa,
- są położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk, w strefie górnej granicy lasów.

Na terenie gminy Sławno znajdują się lasy stanowiące własność Skarbu Państwa uznane w Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Sławno za ochronne o różnych kategoriach ochronności: ochrony wód, ochrony gleb, ostoje zwierząt oraz drzewostany nasienne. W lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

- dbałość o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
- preferowanie naturalnego odnowienia lasu,
- ograniczanie regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów leśnych,
- ograniczanie trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych.

Łączna powierzchnia lasów ochronnych na terenie gminy Sławno wynosi 562 ha, co stanowi 5% powierzchni lasów.

Tabela 19: Kategorie ochronności lasów ochronnych na terenie gminy Sławno

kategoria ochronności	powierzchnia [ha]	odsetek pow. lasów ochronnych
ochrona wód	295	52,49%
ostoje zwierząt	175	31,14%
drzewostany nasienne	84	14,95%
ochrona gleb	8	1,42%

Źródło: Bank Danych o Lasach – dostęp 13.11.2024, oraz Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Sławno Obręby: Stary Kraków, Nowy Kraków, Żukowo Sporządzony na okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2028 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Ponadto na terenie gminy Sławno znajdują się dwa rezerваты opisane w punkcie 2.5.3. niniejszego opracowania. Łączna powierzchnia rezerwatów wynosi 167 ha, co stanowi 1,5 % powierzchni lasów na terenie gminy.

3.2.13 Dziedzictwo kulturowe

Gmina Sławno jest bogata w zabytki archeologiczne, nieruchome oraz wpisane do ewidencji, które odzwierciedlają różnorodne okresy historyczne i typy obiektów. Wśród zabytków archeologicznych dominują średniowieczne grodziska i cmentarzyska z epoki brązu. Zabytki nieruchome obejmują głównie kościoły, parki i cmentarze, z których wiele pochodzi z XIX wieku. W ewidencji zabytków najwięcej obiektów to domy mieszkalne, budynki gospodarcze oraz stodoły, również głównie z XIX wieku. Parki i cmentarze są istotnym elementem dziedzictwa kulturowego regionu, podkreślając jego historyczne i architektoniczne bogactwo.

Fot. 12: Kościół parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Starym Krakowie

Źródło: archiwum własne.

Gmina Sławno jest bogata w zabytki archeologiczne, które obejmują różne okresy historyczne. Na terenie gminy znajduje się łącznie 8 udokumentowanych stanowisk zabytków archeologicznych. W Janiewiczach (st. 8), Starym Krakowie (st. 6) Łętowie (st. 9) oraz Sławsku (st. 5) znajdują się średniowieczne grodziska, świadczące o dawnych osadach obronnych. Stary Kraków (st. 9) kryje cmentarzysko z epoki brązu, co wskazuje na długą historię osadnictwa w tym regionie. Wrzeńnica posiada kilka stanowisk, w tym średniowieczne grodzisko (st. 7) oraz dwa cmentarzyska (st. 16 i st. 17).

Tabela 20: Zabytki archeologiczne wg rejestru zabytków archeologicznych woj. zachodniopomorskiego

lp.	NAZWA	CHRONOLOGIA	FUNKCJA	WYKAZ_DOKUMENTOW
1	Janiewice, st. 8	średniowiecze	grodzisko	724 z 1969-06-25
2	Stary Kraków, st. 6	średniowiecze	grodzisko	736 z 1969-06-25
3	Stary Kraków, st. 9	epoka brązu	cmentarzysko	737 z 1969-06-25
4	Sławsko, st. 5	średniowiecze	grodzisko	735 z 1969-06-25
5	Wrześnica, st. 16	niemożliwa do uzyskania	cmentarzysko	A-a-107 z 1987-03-12
6	Wrześnica, st. 17	niemożliwa do uzyskania	cmentarzysko	A-a-108 z 1987-03-12
7	Wrześnica, st. 7	średniowiecze	grodzisko	738 z 1969-06-25
8	Łętowo, st. 9	średniowiecze	grodzisko	728 z 1969-06-25

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Fot. 13: Zabytkowy kościół w Kwasowie

Źródło: archiwum własne.

Gmina Sławno posiada wiele zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, które odzwierciedlają bogatą historię regionu. W Boleszewie znajduje się kościół ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki filialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa z 1500 roku oraz drzewostan o nieznanym dacie. Kwasowo może się poszczycić kościołem ewangelickim, obecnie rzymskokatolickim filialnym pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny z XVI wieku oraz drzewostanem na cmentarzu. W Noskowie znajdują się pałac i park z końca XIX wieku. Rzyszczewo posiada kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny z przełomu XIV i XV wieku. W Starym Krakowie znajduje się kościół parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej z początku XV wieku. Sławsko ma kościół filialny pw. Świętej Trójcy z przełomu XIV i XV wieku. W Tychowie znajduje się kościół filialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski z połowy XIV wieku oraz drzewostan na cmentarzu kościelnym. Wrześnica posiada kościół pw. Matki Boskiej Pocieszenia z drugiej połowy XIX wieku, przykościelny cmentarz ewangelicki oraz mur kamienny, oba o nieznanym dacie. W Żukowie znajduje się kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego z XV wieku.

Tabela 21: Lista zabytków ujęta w rejestrze zabytków nieruchomych woj. zachodniopomorskiego

lp.	MIEJSCOWOŚĆ	NAZWA	CHRONOLOGIA	WYKAZ DOKUMENTÓW
1	Boleszewo	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki filialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa	1500 r.	407 z 1964-04-28, A-711 z 2010-10-04, brak numeru z 2011-01-27
2	Boleszewo	drzewostan	data nieznana	407 z 1964-04-28, A-711 z 2010-10-04, brak numeru z 2011-01-27
3	Kwasowo	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki filialny pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny	XVI w.	406 z 1964-04-28, A-712 z 2010-10-04
4	Kwasowo	drzewostan na cmentarzu		406 z 1964-04-28, A-712 z 2010-10-04, A-712 z 2010-10-04
5	Noskowo	pałac	koniec XIX w.	A-241 z 1987-03-12, A-1038 z 2012-01-13
6	Noskowo	park	koniec XIX w.	A-241 z 1987-03-12, A-1038 z 2012-01-13
7	Rzyszczewo	kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia	przełom XIV/XV w.	31 z 1954-07-12, A-713 z 2010-10-04

lp.	MIEJSCOWOŚĆ	NAZWA	CHRONOLOGIA	WYKAZ DOKUMENTÓW
		Najświętszej Marii Panny		
8	Stary Kraków	kościół parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej	pocz. XV w.	399 z 1964-04-26, A-716 z 2010-10-04
9	Sławsko	kościół filialny pw. Świętej Trójcy	przełom XIV/XV w.	396 z 1964-04-25, A-715 z 2010-10-04
10	Tychowo	kościół filialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski	poł. XIV w.	403 z 1964-04-27, A-717 z 2010-10-04
11	Tychowo	drzewostan na cmentarzu kościelnym		403 z 1964-04-27, A-717 z 2010-10-04, A-717 z 2010-10-04
12	Wrześnica	kościół pw. Matki Boskiej Pocieszenia	2. poł. XIX w.	A-1186 z 2013-07-08
13	Wrześnica	przykościelny cmentarz ewangelicki	data nieznana	A-1186 z 2013-07-08
14	Wrześnica	mur kamienny	data nieznana	A-1186 z 2013-07-08
15	Żukowo	kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego	XV w.	206 z 1959-09-22, A-718 z 2010-10-04

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa.

W gminie Sławno znajdują się liczne zabytki wpisane do ewidencji, które obejmują różnorodne typy obiektów i okresy historyczne. Najwięcej zabytków pochodzi z XIX wieku, co wskazuje na intensywny rozwój budownictwa w tym okresie. Dominują obiekty mieszkalne, takie jak domy (chałupy) i budynki inwentarskie, a także stodoły.

Wśród parków można wymienić park pałacowy w Noskowie z drugiej połowy XIX wieku, park dworski w Rzyszczewie z końca XIX wieku, park dworski w Smardzewie z drugiej połowy XIX wieku oraz park leśny w Żukowie z końca XVIII i drugiej połowy XVIII wieku. W Wrześnicy znajduje się park przy leśniczówce z lat 1870-1880.

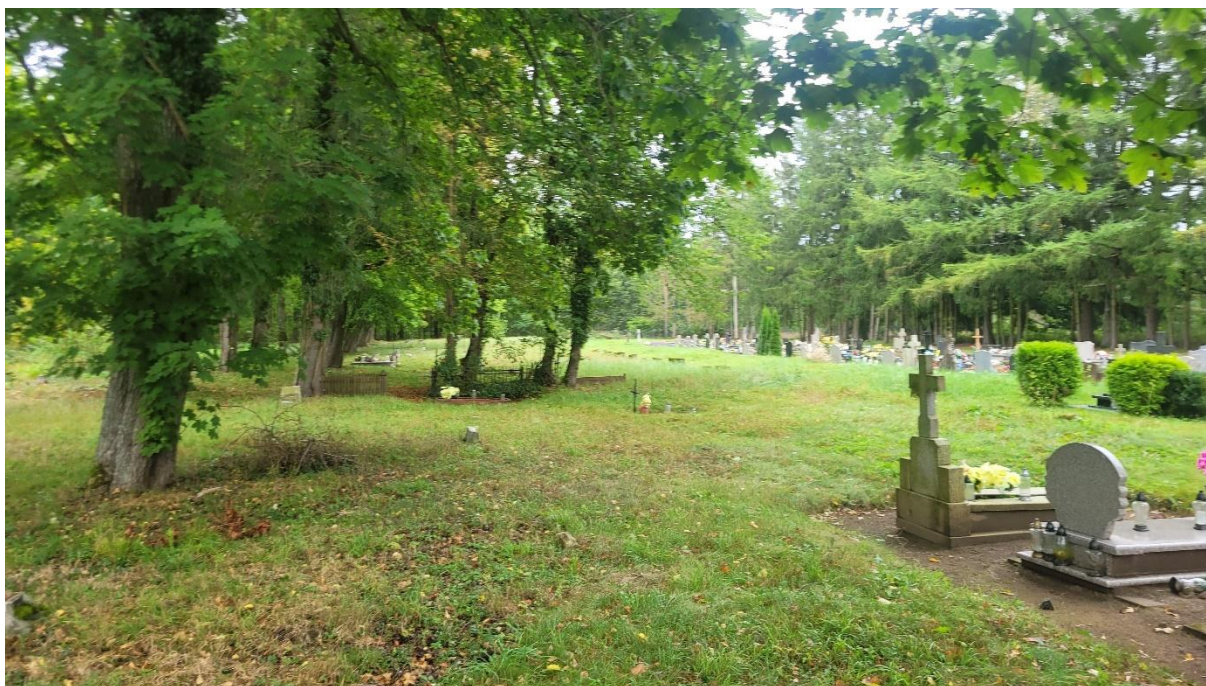
Fot. 14: Tradycyjna zabudowa Sławska

Źródło: archiwum własne.

Cmentarze są również licznie reprezentowane. W Radoławiu znajduje się cmentarz ewangelicki z drugiej połowy XIX wieku, w Rzysszczewie cmentarz ewangelicki z drugiej połowy XIX wieku oraz cmentarz ewangelicki przykościelny z początku XIX wieku. W Sławsku znajduje się cmentarz ewangelicki przykościelny z XIX wieku, a w Smardzewie cmentarz ewangelicki z drugiej połowy XIX wieku. W Starym Krakowie można znaleźć cmentarz ewangelicki przykościelny z XIX wieku oraz cmentarz ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki, z drugiej połowy XIX wieku. W Tokarach znajduje się cmentarz ewangelicki z początku XX wieku, a w Tychowie cmentarz ewangelicki przykościelny z XIV-XV wieku oraz cmentarz ewangelicki z drugiej połowy XIX wieku. Wrześnica posiada cmentarz ewangelicki z przełomu XIX i XX wieku, cmentarz komunalny z 1950 roku oraz cmentarz ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki przykościelny, z początku XIX wieku. W Bobrowicach znajduje się cmentarz ewangelicki z końca XVIII wieku. W Noskowie znajduje się cmentarz ewangelicki z drugiej połowy XIX wieku.

Fot. 15: Cmentarz w Starym Krakowie

Źródło: archiwum własne.

Podsumowując, najwięcej zabytków w gminie Sławno pochodzi z XIX wieku, a dominują wśród nich obiekty mieszkalne, gospodarcze oraz sakralne. Parki i cmentarze są również istotnym elementem dziedzictwa kulturowego tego regionu.

3.2.14 Gospodarka odpadami

Odpady komunalne zebrane z terenu Gminy Sławno są zagospodarowywane w Instalacji Komunalnej w Gwiazdowie, znajdującej się na terenie gminy Sławno. Składowisko prowadzone jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sławnie. Od dnia 1 stycznia 2016 r. po przeprowadzeniu koniecznej modernizacji, składowisko w Gwiazdowie pełni funkcję Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych.”

Na terenie Gminy Sławno prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Odpady segregowane są u źródła, w systemie pojemnikowym. Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sławno, właściciele nieruchomości na podstawie umowy bezpłatnego użyczenia korzystają z pojemników oznaczonych odpowiednimi kolorami, przeznaczonych do zbierania odpadów w sposób selektywny oraz pozostałości po segregacji.

Odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych realizuje Spółdzielnia Socjalna „Komunalka”. Umowa na odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych została zawarta w trybie zamówienia in-house, natomiast z nieruchomości niezamieszkałych na podstawie postępowania przetargowego. W PSZOK mieszkańcy mogą nieodpłatnie oddać różne frakcje odpadów, takie jak papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, odpady budowlane, zużyte opony, odpady zielone, odpady wielkogabarytowe, sprzęt elektryczny i elektroniczny

oraz baterie i akumulatory. W 2023 r. łączna masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i recyklingu wyniosła 393,1031 ton.

Tabela 22: Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w gminie Sławno

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Odsetek odpadów zebranych selektywnie	26,6%	31,2%	31,1%	35,7%	31,9%	32,8%
Limit ustawowy	-	-	20%	25%	35%	45%

Źródło: opracowanie na podstawie danych BDL, GUS, <https://stat.gov.pl>

W latach 2019–2024 w gminie Sławno odnotowano stopniowy wzrost udziału odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów komunalnych. Wskaźnik ten wzrósł z 26,6% w 2019 roku do 32,8% w 2024 roku. Najwyższy poziom osiągnięto w roku 2022 – 35,7%, jednak w kolejnych latach nastąpiło lekkie obniżenie tego udziału. Zmiany te wpisują się w krajowy trend powolnego, ale niestabilnego postępu w zakresie selektywnej zbiórki.

Wartości te należy porównać z ustawowymi poziomami odzysku i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, określonymi w przepisach krajowych zgodnie z dyrektywami UE. Od 2021 roku obowiązują konkretne limity minimalne, które wzrosły z 20% (2021) do 45% (2024) oraz 55% w roku 2025.

3.2.15 Zapobieganie poważnym awariom

Zapobieganie poważnym awariom stanowi istotny element systemu ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego. W Polsce obowiązujące zasady w tym zakresie określone są w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2023 r., poz. 1094, z późn. zm.), która wdraża postanowienia dyrektywy Seveso III (2012/18/UE) w sprawie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. Celem tych regulacji jest ograniczenie ryzyka wystąpienia awarii oraz minimalizacja ich skutków dla ludzi, środowiska i mienia.

Na terenie gminy Sławno nie funkcjonują zakłady przemysłowe sklasyfikowane jako zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR/ZDR). Brak jest również obiektów objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska i Komendanta Wojewódzkiego PSP. Charakter gminy – rolniczo-leśny, z rozproszoną zabudową i niewielką liczbą obiektów przemysłowych – ogranicza występowanie klasycznych zagrożeń typowych dla terenów zurbanizowanych czy uprzemysłowionych.

Nie oznacza to jednak całkowitego braku potencjalnych źródeł zagrożeń awaryjnych. Na obszarze gminy istnieje szereg lokalnych punktów, które mogą wiązać się z ryzykiem emisji substancji niebezpiecznych do środowiska. Do najważniejszych z nich należą: stacje paliw oraz

instalacje LPG, punkty składowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, a także transport materiałów niebezpiecznych drogami krajowymi i wojewódzkimi, w tym drogą krajową nr 6 przebiegającą w sąsiedztwie gminy. Dodatkowo, zagrożenia mogą wynikać z niewłaściwego przechowywania substancji chemicznych w gospodarstwach rolnych czy punktach usługowych.

W związku z powyższym, zapobieganie awariom powinno obejmować działania systemowe i edukacyjne, skoncentrowane na identyfikacji i monitorowaniu lokalnych zagrożeń. Istotna jest współpraca z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej, służbami zarządzania kryzysowego oraz Inspekcją Ochrony Środowiska. Kluczowe znaczenie ma również prowadzenie aktualnych planów zarządzania kryzysowego, organizowanie szkoleń i ćwiczeń z udziałem służb ratunkowych, a także edukacja mieszkańców – szczególnie właścicieli gospodarstw i punktów magazynowania materiałów niebezpiecznych – w zakresie bezpiecznego użytkowania i przechowywania chemikaliów oraz reagowania na sytuacje awaryjne.

Pomimo braku zakładów o dużym ryzyku, zagrożenia środowiskowe związane z możliwymi awariami powinny być stale analizowane i uwzględniane w polityce planistycznej i przestrzennej gminy. Zaleca się identyfikację i bieżącą aktualizację ewidencji lokalnych źródeł ryzyka, kontrolę warunków magazynowania niebezpiecznych substancji oraz uwzględnianie aspektów awaryjnych przy wydawaniu decyzji środowiskowych, pozwoleń wodnoprawnych i lokalizacyjnych. Podejmowanie takich działań nie tylko zwiększa bezpieczeństwo mieszkańców, ale również ogranicza potencjalne straty środowiskowe i ekonomiczne w przypadku wystąpienia incydentów.

3.2.16 OZE

Gmina Sławno, położona w niewielkiej odległości od morza (6-12 km), dzięki zróżnicowanemu ukształtowaniu terenu i niewielkiemu zagospodarowaniu, sprzyja lokalizacji farm elektrowni wiatrowych na terenach rolnych, które nie są objęte ochroną prawną i nie powodują uciążliwości dla otoczenia. Elektrownie wiatrowe powstały w obrębie Tychowa i Noskowa oraz na innych terenach rolniczych wyznaczonych w studium. W wyniku analiz w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, pod elektrownie wiatrowe przeznaczono tereny w rejonie wsi Boleszewo, Smardzewo, Warszkówko, Rzyszczewo, Bobrowice, Bobrowiczki i Noskowo. Obecnie na terenie gminy Sławno znajduje się 20 turbin wiatrowych o wysokości ok 145 m.

Badania geologiczne nie wykazały zasobów gazu lub ropy, a budowa geologiczna gminy nie pozwala na wykorzystanie wód geotermalnych. Gmina planuje rozwój energetyki słonecznej, wskazując obszary pod elektrownie słoneczne o mocy powyżej 500 kW w obrębach Bobrowiczki i Sławsko. Tereny wyznaczone pod rozwój fotowoltaiki znajdują się również m.in. w Starym Krakowie, Tychowie i Noskowie.

Tabela 23: Instalacje OZE na terenie gminy Sławno

Miejscowość lokalizacja instalacji*	Moc elektryczna [MW]	Rodzaj OZE
Pomiłowo	0,150	wodne
Tychowo, Noskowo	50,000	wiatrowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych URE za marzec 2025 r.

3.2.17 Istniejące problemy środowiskowe

Ogólny stan środowiska w gminie Sławno można ocenić jako dobry. Dzięki dominującej funkcji rolniczej i leśnej, większość obszaru gminy charakteryzuje się niskim poziomem antropopresji, a gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób zrównoważony. Zarówno tereny rolnicze, jak i leśne są użytkowane zgodnie z zasadami ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Niemniej jednak, na terenie gminy występują konkretne zagrożenia środowiskowe, które wymagają skutecznego przeciwdziałania i monitorowania.

Jednym z głównych problemów jest emisja zanieczyszczeń do powietrza, wynikająca z indywidualnych, niskoemisyjnych źródeł ciepła, często wykorzystujących paliwa stałe. Zjawisko to, zwłaszcza w sezonie grzewczym, przyczynia się do pogorszenia jakości powietrza. Rozwiązaniem jest sukcesywne wdrażanie ekologicznych źródeł ciepła, w tym pomp ciepła, kotłów gazowych, czy instalacji fotowoltaicznych z systemami grzewczymi.

Kolejnym istotnym problemem jest niedostateczna infrastruktura kanalizacyjna, szczególnie na terenach wiejskich. Brak systemowego odprowadzania ścieków prowadzi do ich zrzutu bezpośrednio do gruntu lub naturalnych odbiorników, co zwiększa ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Kluczowym działaniem w tym zakresie jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków, obejmujących wszystkie sołectwa.

Hałas drogowy, zwłaszcza wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, stanowi zagrożenie dla mieszkańców terenów przyległych do tras. Szczególnie uciążliwy jest hałas generowany przez ruch tranzytowy. Skuteczną metodą jego ograniczenia jest stosowanie ekranów akustycznych, zieleni izolacyjnej, zmiana przebiegu tras poza obszary zabudowane oraz modernizacja układu drogowego w ramach budowy trasy S6 i obwodnicy Sławna.

Zagrożeniem dla krajobrazu i środowiska wokół Jeziora Łętowskiego jest niekontrolowany rozwój turystyki i zabudowy letniskowej. Presja inwestycyjna w tym obszarze może prowadzić do degradacji walorów przyrodniczych i krajobrazowych. W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom, konieczne jest przeprowadzenie analizy chłonności środowiska, określenie pojemności turystycznej i wyznaczenie stref ograniczonego dostępu do zabudowy. Istotne jest również ukierunkowanie ruchu turystycznego na wyznaczone ścieżki i obszary rekreacyjne.

Rozwój instalacji OZE, takich jak farmy wiatrowe czy fotowoltaiczne, może powodować konflikty przestrzenne i środowiskowe, szczególnie w rejonach o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Dla ochrony tych obszarów wskazane jest wykluczenie ich z lokalizacji tego typu inwestycji.

Na terenach rolniczych zagrożenie stanowi intensyfikacja produkcji rolnej, w szczególności nadmierne nawożenie i stosowanie chemicznych środków ochrony roślin. Spływy powierzchniowe mogą prowadzić do eutrofizacji cieków i oczek wodnych. Rozwiązaniem jest wdrażanie zasad rolnictwa zrównoważonego oraz kontrola jakości wód.

W „Audytach krajobrazowych województwa zachodniopomorskiego” wskazano na dodatkowe zagrożenia dla krajobrazów priorytetowych, takie jak erozja gleb, osuszanie torfowisk, fragmentacja siedlisk, a także niekontrolowana urbanizacja i techniczna infrastruktura ingerująca w naturalne układy przestrzenne. Dla dziedzictwa kulturowego szczególnie niebezpieczne są degradacje historycznych układów osadniczych i architektonicznych.

W zakresie fizjonomii krajobrazu problem stanowi chaos przestrzenny, przypadkowa zabudowa, dominujące obiekty wysokościowe, a także zanikanie elementów regionalnej tożsamości kulturowej. Walory sanitarne pogarsza hałas komunikacyjny, odory przemysłowe oraz zanieczyszczenia gleby, powietrza i wód.

Dla zapewnienia ładu przestrzennego i zachowania wartości krajobrazowych niezbędne jest prowadzenie polityki przestrzennej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Wycinki drzew powinny być prowadzone z zachowaniem ostrożności, a zabudowa mieszkaniowa planowana w sposób zapobiegający presji inwestycyjnej na obszary przyrodniczo cenne.

Podsumowując, środowisko gminy Sławno pozostaje w relatywnie dobrym stanie, jednak wymaga stałego monitorowania oraz wdrażania kompleksowych działań zapobiegawczych. Modernizacja systemów grzewczych i kanalizacyjnych, właściwe zagospodarowanie turystyczne, ochrona krajobrazów oraz racjonalna gospodarka rolna i przestrzenna stanowią klucz do zachowania i poprawy jakości środowiska na obszarze gminy.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW MIĘDZYNARODOWYCH, UNIJNYCH I KRAJOWYCH

4.1 POZIOM MIĘDZYNARODOWY

4.1.1 Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Dokument: Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development)¹ przyjęty w 2015 roku przez wszystkie 193 państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) to program działań o globalnym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie całego globu.

Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Agenda 2030 ma charakter uniwersalny i horyzontalny – obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju (SDGs) oraz powiązanych z nimi 169 zadań, które oddają trzy wymiary zrównoważonego rozwoju – gospodarczy, społeczny i środowiskowy.

W ramach Agendy 2030 zakłada się m.in.

- Zapewnienie wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu (cel 3.)
- Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi (cel 6.)
- Zapewnienie wszystkim dostępu do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie (cel 7.)
- Podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom (cel 13.)
- Ochronę oceanów, mórz i zasobów morskich oraz wykorzystywanie ich w sposób zrównoważony (cel 14.)
- Ochronę, przywrócenie oraz promowanie zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważonego gospodarowania lasami, zwalczanie pustoszczenia, powstrzymywanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej (cel 15.)

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy,

¹ Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015: Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (General Assembly, Distr.: General 21 October 2015)

wyznaczenie stref pod rozwój OZE, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy.

4.1.2 Europejski Zielony Ład

Europejski Zielony Ład², przyjęty został 11 grudnia 2019 roku jako pakiet inicjatyw politycznych, którego celem jest skierowanie UE na drogę transformacji ekologicznej, a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2050.

Komisja Europejska przyjęła pakiet wniosków ustawodawczych mających dostosować unijną politykę klimatyczną, energetyczną, transportową i podatkową na potrzeby realizacji celu, jakim jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 roku o co najmniej 55% w porównaniu z poziomem z 1990 roku, w tym w szczególności:

- Osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2030 i 2050
- Dostarczanie czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii
- Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym
- Ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności
- Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska
- Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby
- Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy, wyznaczenie stref pod rozwój OZE, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy.

4.1.3 Unijny program działań w zakresie środowiska do 2030 r. (8. EAP)

Przyjęty w kwietniu 2022 roku 8. program działań w zakresie środowiska³ wyznacza ramy polityki i działań środowiskowych do 2030 r. Program ma na celu przyspieszenie transformacji ekologicznej w kierunku neutralnej dla klimatu, zrównoważonej, nie toksycznej, zasobooszczędnej, bazującej na energii ze źródeł odnawialnych, odpornej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym w sposób sprawiedliwy, równy i sprzyjający włączeniu społecznemu, a także ochronę, odbudowę i poprawę stanu środowiska, między innymi poprzez powstrzymanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej. Wspiera on i wzmacnia zintegrowane podejście do polityki i wdrażania, opierając się na Europejskim Zielonym Ładzie.

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Europejski Zielony Ład (Bruksela, dnia 11.12.2019 r.; COM(2019) 640 final)

³ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. (Dz.U.UE.L.2022.114.22)

Długoterminowym (do 2050) celem programu jest zapewnienie dobrej jakości życia dla ludzi, z uwzględnieniem poziomów krytycznych dla planety w gospodarce dobrobytu, w której nic się nie marnuje, wzrost ma charakter regeneracyjny, osiągnięto neutralność klimatyczną w Unii, a nierówności znacznie zmniejszono.

8. EAP stanowi podstawę osiągnięcia celów środowiskowych i klimatycznych określonych w Agendzie 2030 ONZ i jej celach zrównoważonego rozwoju, a także celów, do osiągnięcia których dąży się na mocy wielostronnych umów środowiskowych i porozumień klimatycznych.

Program wskazuje następujących sześć priorytetowych celów tematycznych dla UE i krajów członkowskich do roku 2030:

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz jednocześnie wzmocnienie ich pochłaniania przez naturalne pochłaniacze w Unii, aby osiągnąć unijny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r.;
- stałe postępy we wzmacnianiu i uwzględnianiu zdolności przystosowawczych, w tym na podstawie podejść ekosystemowych, wzmacnianiu odporności i adaptacji oraz ograniczaniu podatności środowiska, społeczeństwa i wszystkich sektorów gospodarki na zmianę klimatu, a jednocześnie skuteczniejsze zapobieganie klęskom żywiołowym związanym z klimatem i pogodą oraz zwiększanie gotowości na nie;
- dążenie do gospodarki dobrobytu, która oddaje planecie więcej niż z niej czerpie, oraz przyspieszenie przejścia na nietoksyczną gospodarkę o obiegu zamkniętym, w której wzrost ma charakter regeneracyjny, zasoby wykorzystuje się w sposób efektywny i zrównoważony oraz stosuje się hierarchię postępowania z odpadami;
- dążenie do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym w odniesieniu do szkodliwych substancji chemicznych, aby uzyskać nietoksyczne środowisko, w tym powietrze, wodę, glebę, również w odniesieniu do zanieczyszczenia świetlnego i zanieczyszczenia hałasem, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu ludzi, zwierząt i ekosystemów przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem;
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej w środowisku lądowym i morskim oraz różnorodności biologicznej wód śródlądowych na obszarach chronionych i poza nimi poprzez, między innymi, zatrzymanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej oraz poprawę stanu ekosystemów i ich funkcji oraz świadczonych przez nie usług, a także poprzez poprawę stanu środowiska, zwłaszcza powietrza, wody i gleby, jak również poprzez zwalczanie pustynnienia i degradacji gleby;
- promowanie środowiskowych aspektów zrównoważoności i znaczne ograniczenie największych presji środowiskowych i klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją unijną, w szczególności w obszarze energii, przemysłu, budownictwa i infrastruktury, mobilności, turystyki, handlu międzynarodowego i systemu żywnościowego.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy,

wyznaczenie stref pod rozwój OZE, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy.

4.1.4 Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030

Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r.⁴ określona nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia” została opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.

Strategia ta stanowiąc kluczowy element Europejskiego Zielonego Ładu jest wszechstronnym, ambitnym i długoterminowym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Głównym celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań.

Celem strategii jest zapewnienie, aby do 2030 r. europejska różnorodność biologiczna, obejmująca geny, gatunki i ekosystemy, weszła na ścieżkę regeneracji z korzyścią dla przyrody, ludzi i klimatu. W tym celu ustanowione zostały kompleksowe ramy zobowiązań i działań z myślą o walce z głównymi przyczynami utraty różnorodności biologicznej, które korespondować mają z założeniami unijnej strategii „od pola do stołu” – poprzez wzajemne uzupełnianie się i doprowadzenie do zbliżenia do siebie przyrody, rolników, przedsiębiorstw i konsumentów.

W strategii na rzecz bioróżnorodności określono szereg celów i zobowiązań, które mają zostać zrealizowane najpóźniej do 2030 r. i które dotyczą czterech głównych obszarów.

Tabela 24: Założenia strategii na rzecz bioróżnorodności

Obszar	Zobowiązanie
Spójna sieć obszarów chronionych	objęcie ochroną prawną co najmniej 30% unijnych obszarów lądowych i 30% unijnych obszarów morskich i wprowadzenia korytarzy ekologicznych w ramy realnej transeuropejskiej sieci Natura
	objęcie ochroną ścisłą co najmniej 30% obszarów chronionych w UE, w tym wszystkie lasy pierwotne i starodrzewy
	zapewnienie skutecznego zarządzania wszystkimi obszarami chronionymi, umożliwiając określenie jasnych celów i środków ochrony oraz ich odpowiednie monitorowanie
Unijny plan odbudowy	zaproponowanie prawnie wiążących celów UE w zakresie odbudowy zasobów przyrodniczych, które to cele będą objęte oceną skutków

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030: Przywracanie przyrody do naszego życia (Bruksela, dnia 20.05.2020, COM(2020) 380 final)

Obszar	Zobowiązanie
zasobów przyrodniczych	przywrócenie istotnych obszarów zdegradowanych i bogatych w węgiel ekosystemów
	zapewnienie, aby ochrona lub stan siedlisk i gatunków nie wykazywały oznak pogorszenia, a także, aby co najmniej 30% siedlisk lub gatunków o nieodpowiednim stanie zachowania osiągnęło właściwy stan lub wykazywało co najmniej pozytywną tendencję
	odwrócenie spadku liczebności owadów zapylających
	ograniczenie o 50% stosowania pestycydów chemicznych i związanego z tym ryzyka, a także ograniczenie o 50% stosowania bardziej niebezpiecznych pestycydów
	objęcie co najmniej 25% gruntów rolnych rolnictwem ekologicznym i znaczące podwyższenie poziomu stosowania praktyk agroekologicznych
	rekultywacja znacznych obszarów z zanieczyszczoną glebą
	zasadzenie, z poszanowaniem zasad ekologicznych, 3 mld drzew z myślą o różnorodności biologicznej
	przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu
	ograniczenie o 50% liczby gatunków z „czerwonej księgi”, którym zagrażają inwazyjne gatunki obce
	ograniczenie o 50% utraty składników odżywczych, co doprowadzi do ograniczenia stosowania nawozów o co najmniej 20%
	wspieranie miast mających co najmniej 20 tys. mieszkańców we wdrażaniu ambitnych planów zazieleniania obszarów miejskich
	wyeliminowanie lub zminimalizowanie negatywnych skutków działalności poławowej i wydobywczej na wrażliwe gatunki i siedliska
	wyeliminowanie przyłowy gatunków morskich lub jego ograniczenie do poziomu umożliwiającego ich odbudowę i zachowanie
Umożliwienie zmiany transformacyjnej	wprowadzenie nowych unijnych ram zarządzania różnorodnością biologiczną
	przyspieszenie wdrażania i egzekwowania prawodawstwa UE w dziedzinie ochrony środowiska
	opieranie się na angażującym podejściu do ochrony różnorodności biologicznej, ukierunkowanie inwestycji na ekologiczną odbudowę gospodarki i stosowanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody,

Obszar	Zobowiązanie
	poprawa wiedzy, edukacji i umiejętności z myślą o ochronie i odbudowie różnorodności biologicznej
Ambitny światowy program na rzecz różnorodności biologicznej	współpracę z partnerami o podobnych poglądach w ramach koalicji o wysokim poziomie ambicji na rzecz różnorodności biologicznej
	wykorzystywanie działań zewnętrznych do wspierania ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentu strategii na rzecz bioróżnorodności

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy, na terenach cennych przyrodniczo, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy.

4.1.5 Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu

W dniu 24 lutego 2021 roku Komisja Europejska przyjęła nową Strategię w zakresie przystosowania do zmiany klimatu ⁵ pn. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu” określającą drogę przygotowania się na nieuniknione skutki zmiany klimatu i uzyskania odporności na zmianę klimatu do 2050 roku.

Celem strategii jest urzeczywistnienie wizji UE odpornej na zmianę klimatu do 2050 roku dzięki inteligentniejszemu, bardziej systematycznemu i szybszemu przystosowaniu się do zmiany klimatu oraz intensyfikacji działań międzynarodowych – zgodnie z założeniem, że należy przesunąć uwagę ze zrozumienia problemu na konieczność opracowania rozwiązań i przejść od planowania do wdrożenia.

Strategia przyjmuje cztery główne założenia opisane w tabeli na kolejnej stronie.

⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu (Bruksela, dnia 24.02.2021 r.; COM(2021) 82 final)

Tabela 25: Założenia strategii w zakresie przystosowania do zmiany klimatu

Założenie	Opis
Inteligentniejsze przystosowanie się do zmiany klimatu: pogłębienie wiedzy i zarządzanie niepewnością	Przesuwanie granic wiedzy na temat przystosowania się do zmiany klimatu
	Zapewnienie danych dotyczących ryzyka i strat związanych ze zmianą klimatu oraz wyższa jakość takich danych
	Przekształcenie platformy przystosowania się do zmiany klimatu (Climate-ADAPT) w autorytatywną europejską platformę ds. przystosowania się do zmiany klimatu
Działania adaptacyjne o charakterze bardziej systemowym: wspieranie rozwoju polityki na wszystkich szczeblach i we wszystkich sektorach	Udoskonalenie strategii i planów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu
	Wspieranie lokalnej, indywidualnej i sprawiedliwej odporności
	Uwzględnienie kwestii odporności na zmianę klimatu w ramach krajowej polityki budżetowej
	Propagowanie przystosowania się do zmiany klimatu za pomocą rozwiązań opartych na zasobach przyrody
Szybsze przystosowanie się do zmiany klimatu: ogólne przyspieszenie przystosowania się do zmiany klimatu	Przyspieszenie wprowadzania rozwiązań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu
	Zmniejszanie zagrożenia związanego ze zmianą klimatu
	Usunięcie luki w ochronie przed skutkami klimatu
	Zapewnienie dostępu do wody słodkiej i stabilności zaopatrzenia w wodę słodką
Intensyfikacja międzynarodowych działań na rzecz odporności na zmianę klimatu	Zwiększenie wsparcia na rzecz międzynarodowej odporności i gotowości na zmianę klimatu
	Zwiększenie międzynarodowego finansowania na rzecz budowania odporności na zmianę klimatu
	Wzmocnienie globalnego zaangażowania i wymiany wiedzy w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentu strategii w zakresie przystosowania do zmiany klimatu

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy, na terenach cennych przyrodniczo oraz objętych zagrożeniem powodziowym, a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej,

przyrodniczej i krajobrazowej gminy, w tym wyższe niż wymagane przepisami wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

4.1.6 Europejska Konwencja Krajobrazowa

Europejska Konwencja Krajobrazowa, przyjęta we Florencji 20 października 2000 r. i ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., stanowi pierwszy międzynarodowy dokument poświęcony w całości zagadnieniom krajobrazu. Jej celem jest promowanie ochrony, gospodarowania oraz planowania krajobrazu, a także wspieranie współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie. Zgodnie z definicją zawartą w konwencji, krajobraz to „obszar postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i oddziaływania czynników przyrodniczych i/lub ludzkich”, co oznacza, że przedmiotem ochrony są zarówno krajobrazy o wysokich walorach estetycznych, jak i tereny zwyczajne, zdegradowane, wiejskie czy miejskie.

Konwencja nakłada na państwa sygnatariuszy obowiązek wdrażania polityki krajobrazowej na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Wymaga identyfikacji i oceny krajobrazów, tworzenia narzędzi służących ich ochronie i planowaniu, integracji kwestii krajobrazowych z innymi politykami publicznymi (w tym przestrzenną, środowiskową, społeczną i gospodarczą), a także edukacji krajobrazowej i aktywnego udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację postanowień konwencji poprzez wyznaczenie stref otwartych i terenów o ograniczonej możliwości zabudowy, uwzględnienie obszarów o wysokich walorach widokowych oraz harmonijne wkomponowanie nowych inwestycji w istniejące struktury krajobrazowe. Dokument uwzględnia także wyniki audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego, w którym wskazano cztery krajobrazy priorytetowe na terenie gminy. Poprzez odpowiedni dobór stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych oraz zachowanie wartości przyrodniczo-kulturowych krajobrazu, plan wpisuje się w cele i kierunki działań Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, wspierając tym samym zrównoważony rozwój i lokalną tożsamość przestrzenną.

4.2 POZIOM KRAJOWY

4.2.1 Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)⁶ (SOR) została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. jako aktualizacja średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020.

⁶ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260)

SOR jest kluczowym dokumentem na poziomie kraju w obszarze średnio- i długofalowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Głównym celem dokumentu jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”.

W nowym modelu duże znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego mają uwarunkowania infrastrukturalne i środowiskowe. W ramach obszaru wpływającego na osiągnięcie celów Strategii: Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, została przeprowadzona szczegółowa analiza i zaproponowane wskaźniki realizacji. Celem jest wzrost efektywności środowiskowego potencjału rozwoju, pozwalający na użytkowanie go dla zaspokojenia aktualnych potrzeb rozwojowych i wzrostu jakości życia oraz zachowania zasobów rozwojowych dla przyszłych pokoleń. Wymaga to wiedzy, innowacyjnego podejścia w rozwiązywaniu problemów oraz takiego gospodarowania zasobami nieodnawialnymi, aby można je było utrzymywać w optymalnym stanie.

Zakłada się działania w następujących obszarach:

- Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego
- Ochrona gleb przed degradacją
- Zarządzanie zasobami geologicznymi
- Gospodarka odpadami
- Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych

Oczekiwane rezultaty działań obejmują:

- Stopniowe zmniejszenie emisji zanieczyszczeń
- Zwiększenie ilości retencjonowanej wody do 15-20%
- Poprawę stanu jednolitych części wód
- Poprawę jakości zarządzania obszarami Natura 2000
- Zmniejszenie konfliktogenności ochrony zasobów przyrodniczych
- Wykorzystanie surowcowe odpadów komunalnych

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy na terenach cennych przyrodniczo oraz objętych zagrożeniem powodziowym, wyznaczenie stref pod rozwój OZE a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające

specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy, w tym wyższe niż wymagane przepisami wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

4.2.2 Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)

16 lipca 2019 roku przyjęta została Polityka Ekologiczna Państwa 2030⁷, która jest jedną z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w kraju, a także jedną ze strategii, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju.

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, dlatego też główny cel PEP2030, tj. „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi.

Cele horyzontalne PEP2030 to:

- Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.
- Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele szczegółowe PEP2030 sformułowano następująco:

- Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
- Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.
- Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

Cele szczegółowe będą realizowane poprzez kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,

⁷ Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M.P. 2019 poz. 794)

- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT,
- Przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- Adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy na terenach cennych przyrodniczo oraz objętych zagrożeniem powodziowym, wyznaczenie stref pod rozwój OZE a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy, w tym wyższe niż wymagane przepisami wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

4.2.3 Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) został przyjęty w dniu 29 października 2013 roku.

Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W ramach SPA2020 wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Mają temu służyć następujące cele szczegółowe:

- Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska
- Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich
- Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu
- Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu
- Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację powyższych postanowień w poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, w tym stref z zakazem zabudowy na terenach cennych przyrodniczo oraz objętych zagrożeniem powodziowym, wyznaczenie stref pod rozwój OZE a także przez odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, odpowiadające

specyfice przestrzennej, przyrodniczej i krajobrazowej gminy, w tym wyższe niż wymagane przepisami wskaźniki dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

4.3 Poziom regionalny

4.3.1 Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (PGW Odra), przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 11 października 2022 r. (Dz. U. poz. 2189), jest dokumentem planistycznym drugiego cyklu planistycznego wynikającym z Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE. Celem planu jest ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi w dorzeczu Odry.

PGW Odra diagnozuje stan wód, identyfikuje zagrożenia oraz określa działania niezbędne do ograniczenia presji hydromorfologicznej, zanieczyszczeń obszarowych, punktowych oraz skutków zmian klimatu. W szczególności dokument kładzie nacisk na przeciwdziałanie zanieczyszczeniom rolniczym i komunalnym, poprawę retencji wodnej w krajobrazie oraz zachowanie naturalnych funkcji ekosystemów wodnych i przywodnych. Szczególną rolę przypisuje się również ochronie wód podziemnych, w tym zapobieganiu ich nadmiernemu poborowi oraz degradacji jakościowej.

Plan określa tzw. Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Podziemnych, dla których przewidziano konkretne działania naprawcze, środki zaradcze oraz terminy osiągnięcia celów środowiskowych. Na terenie gminy Sławno znajdują się jednolite części wód zlewni rzeki Wieprzy oraz Grabowej, które objęte są obowiązkiem monitoringu oraz wdrażania działań naprawczych, w tym w zakresie ograniczania odpływu zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych i bytowych.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację celów PGW Odra poprzez ochronę terenów przywodnych, ograniczenie presji inwestycyjnej w dolinach rzecznych, wyznaczenie stref buforowych i nienaruszalnych wzdłuż cieków, wspieranie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury oraz ograniczanie rozpraszania zabudowy na obszarach szczególnie narażonych na zagrożenia hydrologiczne. Plan wspiera również retencję krajobrazową poprzez zachowanie istniejących cieków, rowów, oczek wodnych i terenów podmokłych, co jest zgodne z priorytetami gospodarowania wodami w dorzeczu Odry.

4.3.2 Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego 2030

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego 2030 (z perspektywą do 2040 r.) jest dokumentem strategicznym określającym cele, kierunki działań oraz narzędzia polityki środowiskowej na poziomie regionalnym. Program oparty jest na diagnozie stanu środowiska województwa oraz analizie zagrożeń i wyzwań, w tym wynikających ze zmian

klimatu, urbanizacji, presji inwestycyjnej, zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby oraz utraty bioróżnorodności.

Celem głównym Programu jest poprawa jakości środowiska i zwiększenie odporności regionu na zmiany klimatu, przy równoczesnym wspieraniu zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Dokument wyznacza sześć celów szczegółowych:

- (1) poprawę jakości powietrza,
- (2) ochronę zasobów wodnych,
- (3) racjonalne gospodarowanie zasobami i odpadami,
- (4) ochronę przyrody i krajobrazu,
- (5) działania na rzecz klimatu oraz
- (6) poprawę jakości środowiska życia człowieka.

Cele te są realizowane poprzez konkretne zadania, których koordynację przewiduje się na poziomie samorządu województwa przy współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego.

Program podkreśla znaczenie planowania przestrzennego jako narzędzia wspierającego ochronę środowiska, w szczególności poprzez ograniczanie rozpraszania zabudowy, zachowanie ciągłości ekologicznej, wspieranie błękitno-zielonej infrastruktury oraz wdrażanie rozwiązań opartych na przyrodzie (nature-based solutions). Wskazuje też na konieczność integracji polityki środowiskowej z innymi sektorami, m.in. energetyką, transportem, rolnictwem i turystyką.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację celów Programu poprzez uwzględnienie działań na rzecz zachowania jakości powietrza i zasobów wodnych, ochronę i rozwój terenów cennych przyrodniczo oraz zapobieganie negatywnym skutkom zmian klimatu. Plan wspiera także zachowanie ciągłości systemów przyrodniczych, ochronę krajobrazu oraz minimalizację presji inwestycyjnej na tereny wrażliwe ekologicznie, zgodnie z priorytetami regionalnej polityki ochrony środowiska.

4.3.3 Program ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej

Program ochrony powietrza oraz plan działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej, przyjęty uchwałą nr XXIX/426/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 września 2021 r., został opracowany na podstawie art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2025 r., poz. 647) w celu poprawy jakości powietrza w regionie, w szczególności na obszarach, gdzie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń. Program diagnozuje główne źródła emisji zanieczyszczeń, określa poziomy substancji w powietrzu, wskazuje obszary problemowe oraz definiuje zestaw działań naprawczych wraz z harmonogramem ich realizacji.

W województwie zachodniopomorskim głównym problemem jest przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu, których źródłem są przede wszystkim tzw. emisje niskie, związane z indywidualnym ogrzewaniem budynków

(piece na paliwa stałe) oraz transportem drogowym. Dokument wskazuje działania naprawcze, takie jak: modernizacja źródeł ciepła, rozwój sieci ciepłowniczych, promowanie odnawialnych źródeł energii, poprawa efektywności energetycznej budynków, ograniczenie ruchu pojazdów spalinowych, rozwój transportu publicznego oraz działania edukacyjne.

Plan działań krótkoterminowych zawiera środki zapobiegawcze, które mają być podejmowane w okresach wysokich stężeń zanieczyszczeń, w tym czasowe ograniczenia aktywności na zewnątrz, informowanie mieszkańców o ryzyku zdrowotnym czy ograniczanie emisji z niektórych instalacji.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację celów programu ochrony powietrza poprzez ograniczanie rozwoju funkcji mieszkaniowej w obszarach o niskiej dostępności do sieci ciepłowniczej, wskazanie preferencji dla rozwoju rozwiązań opartych na OZE, zachowanie zwartej struktury osadniczej sprzyjającej efektywnemu wykorzystaniu energii oraz promowanie działań minimalizujących emisje z indywidualnych źródeł ciepła. Ponadto plan uwzględnia potrzebę ograniczania presji transportowej poprzez rozwój dostępności rowerowej, preferencje dla komunikacji zbiorowej oraz wyznaczanie stref ograniczonego ruchu i terenów buforowych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

4.3.4 Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 (SRWZ 2030) jest kluczowym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w perspektywie długoterminowej. Dokument wskazuje na konieczność podejmowania działań zrównoważonych, integrujących cele gospodarcze, społeczne i środowiskowe, w oparciu o wartości takie jak solidarność, bezpieczeństwo, odporność oraz zielona transformacja i przeciwdziałanie zmianie klimatu.

W kontekście ochrony środowiska i polityki przestrzennej strategia podkreśla potrzebę zachowania i wzmocnienia zasobów przyrodniczych regionu, ograniczania presji inwestycyjnej na tereny o wysokich walorach środowiskowych oraz rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury. Istotne miejsce zajmują działania na rzecz poprawy jakości powietrza, efektywności energetycznej, zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, ochrony wód i racjonalnego gospodarowania nimi, a także odbudowy potencjału retencyjnego krajobrazu.

SRWZ 2030 zakłada również podnoszenie odporności regionu na zmiany klimatu oraz ekstremalne zjawiska pogodowe, a także promowanie ładu przestrzennego opartego na współpracy jednostek samorządu terytorialnego i wykorzystaniu lokalnych potencjałów środowiskowych. Duży nacisk położono na zachowanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej regionu, z uwzględnieniem roli gmin wiejskich i miejsko-wiejskich w zarządzaniu przestrzenią.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację założeń Strategii poprzez ochronę wartości środowiskowych i krajobrazowych w strukturze przestrzennej gminy, wspieranie rozwoju zgodnego z zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a także dostosowanie funkcji i kierunków zagospodarowania terenów do celów regionalnych.

Uwzględnia on również potrzebę zachowania ciągłości przyrodniczej, poprawy retencji wodnej, ograniczenia rozpraszania zabudowy oraz zróżnicowania funkcjonalnego w zależności od uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych.

4.3.5 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (PZPWZ) stanowi dokument planistyczny rangi wojewódzkiej, określający kierunki zagospodarowania przestrzennego regionu oraz identyfikujący i organizujący obszary funkcjonalne. Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030, identyfikacja i delimitacja Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) odbywa się m.in. w oparciu o struktury przestrzenne wskazane w PZPWZ.

Na terenie gminy Sławno, Plan wskazuje dwa istotne obszary funkcjonalne. Pierwszym z nich jest Obszar Funkcjonalny Specjalnej Strefy Włączenia (SSW) – obejmujący tereny wiejskie dotknięte negatywnymi zjawiskami społeczno-gospodarczymi, depopulacją, słabą dostępnością komunikacyjną i deficytami w dostępie do usług publicznych. Jednocześnie SSW wskazuje potencjały rozwojowe związane z biogospodarką, dziedzictwem kulturowym, rolnictwem ekologicznym i turystyką. Drugim jest Obszar Funkcjonalny Sławna, który obejmuje miasto Sławno, gminę Sławno oraz okoliczne gminy i powiat sławieński. Jednostki te współpracują w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) finansowanych z programu „Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021–2027”.

PZPWZ wskazuje na potrzebę aktywnego przeciwdziałania peryferyzacji i marginalizacji obszarów wiejskich, w tym poprzez poprawę dostępności cyfrowej, tworzenie warunków dla lokalnej przedsiębiorczości, promowanie rolnictwa ekologicznego, rozwój usług społecznych i wsparcie dla telepracy. Duży nacisk położono na wykorzystanie potencjału pojezierzy i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki oraz na rozwój sektora biogospodarki w oparciu o lokalne zasoby.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Sławno zakłada realizację kierunków wskazanych w PZPWZ poprzez m.in.: ograniczanie rozpraszania zabudowy na obszarach wiejskich, wskazanie terenów preferowanych dla lokalizacji działalności pozarolniczej oraz usług społecznych, zachowanie ciągłości terenów rolnych i leśnych, wyznaczenie korytarzy ekologicznych i obszarów cennych przyrodniczo, a także umożliwienie rozwoju funkcji turystycznych w oparciu o walory krajobrazowe i kulturowe gminy. Poprzez ustalenia funkcjonalno-przestrzenne, plan tworzy warunki dla poprawy jakości życia mieszkańców oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej gminy w zgodzie z celami polityki przestrzennej regionu.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO NA ŚRODOWISKO

Poniższa tabela obrazuje syntetyczną ocenę potencjalnego wpływu Planu Ogólnego Gminy Sławno na poszczególne elementy środowiska. Kolor zielony oznacza potencjalny wpływ pozytywny, kolor czerwony – potencjalny wpływ negatywny, kolor biały – neutralny. Rodzaj wpływu: B: Bezpośrednie, P: Pośrednie, S: Stałe, CH: Chwilowe, W: Wtórne.

Tabela 26: Ocena wpływu projektu planu ogólnego na elementy środowiska

Element środowiska	Rodzaj	Charakter	Czas	Uzasadnienie
Oddziaływanie na strefy Natura 2000 i obszary chronione	N/P	P	D	Plan ogólny nie przewiduje nowych inwestycji ingerujących w obszary chronione. Zachowane są strefy buforowe i istniejące ograniczenia wynikające z MPZP. Duży udział terenów otwartych wzmacnia ochronę przyrody.
Różnorodność biologiczna, fauna, flora	N	P/W	D	Większość funkcji mieszkaniowych określona już w MPZP. Nowe oddziaływania minimalne, możliwe lokalnie przy zabudowie lotniskowej.
Wody (powierzchniowe i podziemne)	P	P	Ś/D	Plan zachowuje powierzchnie biologicznie czynne i ogranicza presję inwestycyjną w rejonach hydrologicznie wrażliwych.
Gleby	N	B	D	Większość terenów pod zabudowę już istnieje w MPZP. Brak nowych znacznych przekształceń gruntów rolnych.
Powietrze	N	P	S/D	Potencjalne emisje z indywidualnych źródeł ciepła w sezonie grzewczym – jednak nie wynikają z nowego planu.

Element środowiska	Rodzaj	Charakter	Czas	Uzasadnienie
Emisje	P	P	D	Plan sprzyja rozwojowi OZE i ograniczeniu emisji komunikacyjnych.
Retencja i uszczelnienie terenu	P	B/S	D	Zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, ograniczona ekspansja zabudowy.
Zdrowie ludzi i jakość życia	P	P	D	Plan wspiera rozwój przestrzeni rekreacyjnych i uporządkowanie układu przestrzennego.
Krajobraz	P	P/W	D	Plan respektuje istniejący krajobraz i wprowadza ograniczenia zabudowy na terenach cennych.
Dobra kultury	P	P	D	Zachowanie zabytków i historycznych układów przestrzennych.
Zasoby naturalne	P	S	D	Plan chroni tereny rolnicze, leśne i wodne, nie przewiduje ich przekształceń.
Oddziaływanie na strefy Natura 2000 i obszary chronione	N/P	P	D	Plan ogólny nie przewiduje nowych inwestycji ingerujących w obszary chronione. Zachowane są strefy buforowe i istniejące ograniczenia wynikające z MPZP. Duży udział terenów otwartych wzmacnia ochronę przyrody.

Źródło: Opracowania własne. Legenda: Rodzaj oddziaływania: P – pozytywne, N – neutralne lub negatywne, N/P – neutralne/pozytywne. Charakter oddziaływania: B – bezpośrednie, P – pośrednie, W – wtórne, S – skumulowane. Czas oddziaływania: K – krótkoterminowe, Ś – średnioterminowe, D – długoterminowe, S/D – sezonowo/długoterminowe

5.1 ODDZIAŁYWANIE NA STREFY NATURA 2000 I OBSZARY CHRONIONE

Projekt planu Ogólnego gminy Sławno w ograniczonym zakresie oddziałuje na tereny Natura 2000. Poniżej zestawiono projektowane strefy planistyczne umożliwiające zabudowę, zlokalizowane na obszarze Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy. Wykazano strefy o powierzchni powyżej 0,5ha. Większość planowanych stref przestrzennych na tym obszarze była ujęta w obowiązujących MPZP, lub sankcjonuje istniejący sposób zagospodarowania terenu. Przeważająca większość terenu na których znajdują się obszary Natura 2000, są zgodnie z projektem planu ustanowione jako strefa otwarta z zakazem zabudowy.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Dolina Wieprzy i Studnicy” (PLH220038) ustanowiony został Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Wieprzy i Studnicy (PLH220038) (Dz. U. z 2021 r., poz. 1348). Na jego terenie obowiązuje plan zadań ochronnych, który został ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038.

Natomiast Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Janiewickie Bagno” (PLH320008) ustanowiony został Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Janiewickie Bagno (PLH320008) (Dz. U. z 2023 r., poz. 2403). Na jego terenie nie obowiązuje plan zadań ochronnych, jednak obowiązuje plan ochrony dla rezerwatu przyrody, który został ustanowiony Zarządzeniem nr 33/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Janiewickie Bagno".

Z kolei, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Grabowej” (PLH320003) ustanowiony został Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Grabowej (PLH320003) (Dz. U. z 2021 r., poz. 2206). Na jego terenie nie ustanowiono planu zadań ochronnych.

Kluczową zasadą obowiązującą na tych terenach jest jednak unikanie działań mogących znacząco negatywnie wpływać na gatunki i siedliska, dla których obszary te zostały wyznaczone. Plan ogólny uwzględnia te wymagania i respektuje je w sposób zrównoważony, wspierając ochronę przyrody przy jednoczesnym planowaniu rozwoju przestrzennego. Z analizy planów zadań ochronnych oraz standardowych formularzy danych wynika, że założenia planu ogólnego nie wpłyną na cele ochrony oraz integralność tych obszarów. Po analizie stref przestrzennych zaplanowanych w ramach planu stwierdzono, że realizowane zadania nie stanowią zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony ww. obszarów Natura 2000.

W przypadku obszarów Natura 2000 mogą one być chronione w różny sposób – gospodarka człowieka nie musi być w ogóle ograniczana, a niekiedy nawet dla zachowania ekosystemów półnaturalnych, wspiera się pewne jej formy. Ochrona musi być po prostu skuteczna, co jest weryfikowane w ramach obowiązkowego monitoringu. Zgodnie z zapisami art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody na obszarach Natura 2000 są zabronione działania, które mogą w istotny

sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób mogą wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Realizacja założeń Planu odbywać się będzie zgodnie z ww. przepisami. Przestrzegane będą obowiązujące na tym obszarze zakazy oraz uwzględniane istniejące i potencjalne zagrożenia oraz cele ochrony. Wobec powyższego nie stwierdza się, aby przewidziane do realizacji założenia Planu ogólnego znacząco oddziaływały na obszary Natura 2000 występujące na terenie gminy.

Należy również podkreślić, że teren gminy Sławno jest pokryty obowiązującymi Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego w 99,79%. Zatem ustalenia w zakresie wpływu wyznaczonych obszarów na środowisko było już rozpatrywane na etapie prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Nie stwierdzono wtedy negatywnego wpływu przedmiotowych opracowań na środowisko. Należy zatem stwierdzić, iż w przypadku Planu ogólnego gminy Sławno również nie planuje się negatywnego wpływu na środowisko w tym obszary chronione oraz Obszary Natura 2000.

Tabela 27: Strefy przestrzenne umożliwiające zabudowę, na obszarze Natura 2000 "Dolina Wieprzy i Studnicy"

symbol	uwagi	profil dodatkowy	max IZ	max UPZ	max HZ	min PBC	pow [ha]
46SR	istniejące gospodarstwo rybackie	teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0,6	40	8,0	30	5,16
47SR		teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0,1	10	10,0	30	1,84
21SK	droga ekspresowa S6 w budowie	teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej					5,63
27SR		teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0,6	40	8,0	30	3,59
48SR		teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0,1	10	10,0	30	3,25

symbol	uwagi	profil dodatkowy	max IZ	max UPZ	max HZ	min PBC	pow [ha]
65SJ	istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zgodność z MPZP		0,4	20	10,0	50	3,29
1SN	planowany teren rekreacyjny	teren usług sportu i rekreacji, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej				60	1,46
121SZ	Istniejąca zabudowa zagrodowa. zgodność z MPZP		0,3	20	10,0	50	2,92
80SJ	istniejąca zabudowa, zgodność z MPZP		0,4	20	8,5	50	2,61
71SJ	istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zgodność z MPZP		0,4	20	9,0	50	1,75
116SZ	istniejąca zabudowa zagrodowa. zgodność z MPZP		0,3	20	10,0	50	1,52
64SJ	istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zgodność z MPZP		0,4	20	9,0	50	1,15

symbol	uwagi	profil dodatkowy	max IZ	max UPZ	max HZ	min PBC	pow [ha]
69SJ	istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zgodność z MPZP		0,4	20	9,0	50	1,09
67SJ	istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zgodność z MPZP		0,4	20	9,0	50	0,98
81SJ	istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zgodność z MPZP		0,4	20	8,5	50	0,82
239SZ	Istniejąca zabudowa zagrodowa, częściowo ujęta w obowiązującym MPZP		0,3	20	9,0	50	0,74
124SZ	istniejąca zabudowa zagrodowa. zgodność z MPZP		0,3	20	9,0	50	0,69
1SC	cmentarz istniejący, zgodność z MPZP	teren zieleni naturalnej				30	0,63
57SO	istniejąca elektrownia wodna	teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej					0,63

symbol	uwagi	profil dodatkowy	max IZ	max UPZ	max HZ	min PBC	pow [ha]
11SK	istniejąca droga, zgodność z MPZP	teren drogi zbiorczej					0,59
122SZ	istniejąca zabudowa zagrodowa. zgodność z MPZP		0,3	20	9,0	50	0,57
120SZ	istniejąca zabudowa zagrodowa. zgodność z MPZP		0,3	20	9,0	50	0,56
123SZ	istniejąca zabudowa zagrodowa. zgodność z MPZP		0,3	20	9,0	50	0,52
22SO		teren elektrowni wodnej					0,05

Źródło: Opracowanie własne.

Wprowadzenie nowych stref zabudowy może wpłynąć na lokalną faunę poprzez zwiększenie powierzchni terenów zurbanizowanych. Jednak plan ogólny uwzględnia zasadę zrównoważonego rozwoju, zachowując istotny udział terenów biologicznie czynnych, co ogranicza negatywne skutki dla środowiska.

Jak wykazano w kolejnej tabeli, jedynymi strefami przestrzennymi umożliwiającymi zabudowę na terenie siedlisk chronionych w obrębie POG gminy Sławno są strefy 22SK, związana z realizacją powstającej drogi ekspresowej S6, 116SJ i 251SJ, ograniczone do granic terenów zabudowanych i antropogenicznie przekształconych – zabudowa budynkami jednorodzinnymi.

Tabela 28: Siedliska wg Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy, na których projekt POG Sławno dopuszcza zabudowę

kod	nazwa PZO	symbol	uwagi	profil dodatkowy	pow [ha]
6510	Dolina Wieprzy i Studnicy PLH320038	22SK	droga ekspresowa S6 w budowie		0,401
6510	Dolina Wieprzy i Studnicy PLH320038	116SJ	Istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna		0,326
6510	Dolina Wieprzy i Studnicy PLH320038	251SJ	Istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna		0,306

Źródło: Opracowanie własne.

Projekt planu ogólnego gminy Sławno uwzględnia ochronę cennych przyrodniczo obszarów poprzez wyznaczenie na ich terenie stref otwartych z zakazem zabudowy. Dotyczy to w całości obszarów Natura 2000: „Dolina Grabowej” (PLH320003), „Janiewickie Bagno” (PLH320008) oraz większości obszaru „Dolina Wieprzy i Studnicy” (PLH220038).

Obszar Chronionego Krajobrazu „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic” został utworzony na podstawie Uchwały nr X/42/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Słupsku z dnia 8 grudnia 1981 roku w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" oraz obszarów chronionego krajobrazu. Obszar chronionego krajobrazu "Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic" stanowi fragment krajobrazu charakterystycznego dla terenów morenowych. Tworzą go utwory pochodzenia polodowcowego o mocno zróżnicowanych formach morfologicznych. Cały obszar leży w dorzeczu Wieprzy i Grabowej. Dolina Wieprzy, której koryto jest kręte, tworzy meandry i zakola; jest trudno dostępne i malownicze. Zbocza doliny są wysokie. Występują tu jeziora: Łętowskie, Obłęż i Nakło. Lasy z dominacją sosny, w obniżeniach drzewostany olszowe z brzozą i sosną. Na siedliskach lasu mieszanego rosną dęby i buki. Na ternie obszaru występują stanowiska lęgowych ptaków wodno-błotnych i siedliska ptaków chronionych objętych ochroną strefową. Bytują i rozmnażają się tu gatunki ujęte w Dyrektywie Ptasiej oraz Konwencji Berneńskiej. Wśród ptaków spotykamy między innymi kaczkę czernicę, łabędzia niemego, żurawia, bociana czarnego, perkozka, bielika, krogulca, zimorodka.

Obecnie obowiązującym aktem prawnym, w którym wskazano między innymi zakazy obowiązujące na terenie ww. Obszaru Chronionego Krajobrazu jest Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2021 r. poz. 2091). Zgodnie z powyższą uchwałą na terenie ww. obszaru wprowadzono następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic” wyznaczono szereg stref przestrzennych SN (strefa zieleni i rekreacji), uwzględniających zarówno potrzeby zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego, jak i konieczność ochrony przyrodniczych i krajobrazowych wartości tego obszaru.

Dla każdej strefy określono profile dodatkowe (np. usługi turystyki, sportu, rekreacji, edukacji, gastronomii oraz zieleń naturalna i leśna), jak również szczegółowe wskaźniki urbanistyczne, które pełnią funkcję narzędzia ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego.

W szczególności zastosowano rygorystyczne ograniczenia w zakresie intensywności zabudowy, powierzchni zabudowy, wysokości budynków oraz wymaganej powierzchni biologicznie czynnej. Te parametry mają na celu:

- zachowanie charakteru otwartego, zielonego krajobrazu,
- minimalizację presji inwestycyjnej,

- zapewnienie zgodności inwestycji z celami ochrony lokalnych systemów przyrodniczych.

Tabela poniżej przedstawia zestawienie podstawowych danych planistycznych dla poszczególnych stref przestrzennych zlokalizowanych w granicach OChK „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic”

Tabela 29: Strefy przestrzenne SN (zieleni i rekreacji) umożliwiające zabudowę, na Obszarze Chronionego Krajobrazu Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic

symbol	profil dodatkowy	max IZ	max UPZ	max HZ	min PBC	pow [ha]
32SN	teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0.2	20	8,50	60	24,74
29SN	teren usług sportu i rekreacji, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0.1	10	6,00	80	5,32
30SN	teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej	0.2	20	8,50	60	4,69
28SN	teren usług sportu i rekreacji, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren zieleni naturalnej	0.2	20	8,50	60	1,50
27SN	teren usług turystyki	0.2	20	8,50	60	1,41
60SN	teren usług sportu i rekreacji, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren zieleni naturalnej				50	1,13
61SN					30	1,20
73SN	teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0.2	20	8.50	70	10,63

Źródło: Opracowanie własne.

Realizacja założeń Planu ogólnego nie przyczyni się do degradacji obszaru chronionego krajobrazu. Wyznaczone strefy przestrzenne nie będą negatywnie oddziaływać na środowisko. Wyznaczone w dokumencie strefy nie znoszą zakazów wprowadzonych na analizowanym Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Na terenie gminy znajdują się dwa rezerваты przyrody – „Janiewickie Bagno” i „Sławieńskie Dęby” – których integralność również została zachowana poprzez odpowiednie ustalenia planistyczne, czyli wprowadzenie stref otwartych, bez profili dodatkowych..

Rezerwat przyrody „Janiewickie Bagno” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 maja 1962 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 5 grudnia 2024 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Janiewickie Bagno”. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie kompleksu torfowiskowego z torfowiskiem wysokim typu bałtyckiego oraz torfowiskami przejściowymi i borami bagiennymi, wraz z florą typową dla torfowisk, w tym stanowiskiem maliny moroszki *Rubus chamaemorus*. Dla ww. rezerwatu obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 stycznia 2017 r. W planie tym jako zagrożenie wskazano antropogeniczne odwodnienie torfowiska oraz w efekcie – ekspansja trzęślicy modrej i zanik gatunków torfowiskowych oraz ustępowanie maliny moroszki *Rubus chamaemorus* (zagrożenie istniejące), nasilenie zjawiska (zagrożenie potencjalne), a jako sposób eliminacji lub minimalizacji zagrożeń – utrzymanie właściwego poziomu wody na torfowisku przy wykorzystaniu wybudowanego systemu zastawek i progów wodnych na rowach rzece Reknicy w granicach rezerwatu oraz na rzece Reknicy poza rezerwatem (wysokości 0,25 m) – przy granicy z wydzieleniami 320a/314a, 264a/265a. Plan ochrony rezerwatu uwzględnia zakres planu zadań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Janiewickie Bagno PLH320008, pokrywającego się z rezerwatem. Jako działania ochronne dla rezerwatu wskazano: utrzymanie właściwych stosunków wodnych za pomocą wybudowanego systemu zastawek i progów wodnych na rowach, monitoring flory i szaty roślinnej oraz monitoring poziomu wód w rezerwacie. Na obszarze ww. rezerwatu w ramach dokumentu wprowadzono strefy otwarte, zatem podjęte w ramach nich działania nie wpłyną negatywnie na stan i perspektywę kompleksu torfowiskowego z torfowiskiem wysokim typu bałtyckiego oraz torfowiskami przejściowymi i borami bagiennymi, wraz z florą typową dla torfowisk, w tym stanowiskiem maliny moroszki *Rubus chamaemorus* będącego celem utworzenia ww. rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Sławieńskie Dęby” został utworzony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 29 grudnia 1987 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Sławieńskie Dęby". Celem ochrony jest zachowanie fragmentu grądu o charakterze naturalnym z licznymi pomnikowymi dębami. Dla ww. rezerwatu obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Rozporządzeniem Nr 13/2002 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Sławieńskie Dęby". W planie tym jako zagrożenie wskazano: bezpośrednie sąsiedztwo drogi publicznej Sławno-Darłowo, możliwość przedostawania się zanieczyszczeń do wód wprowadzanych w obręb rezerwatu przez rów odwadniający, który biegnie z północy (pod szosą), możliwość

przedostawiania się wypasanych zwierząt na teren rezerwatu, stosowanie środków chemicznych w bezpośrednim otoczeniu rezerwatu, penetracja rezerwatu przez ludzi, zbiór grzybów i runa leśnego, kłusownictwo i kradzież drewna. Głównymi przedmiotami ochrony są naturalne biocenozy żyznych lasów liściastych: grądu gwiazdnicowego, łęgu wiązowo-jesionowego, łęgu jesionowo-olszowego i olszyny bagiennej, a także okazy chronionych, wymierających i rzadkich gatunków roślin, pomnikowe okazy drzew oraz fauna płazów, ptaków i ssaków owadożernych. Na obszarze ww. rezerwatu w ramach dokumentu wprowadzono strefy otwarte, zatem podjęte w ramach nich działania nie wpłyną negatywnie na stan i perspektywy przedmiotów ochrony ww. rezerwatu.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dolina Reknicy” został utworzony na podstawie Uchwały Nr LXXI/537/2024 Rady Gminy Sławno z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Dolina Reknicy". Szczegółowym celem ochrony Zespołu są jego walory widokowe i estetyczne wraz z zachowaniem danych zbiorowisk roślinnych i flory oraz awifauny. W ww. uchwale ustalono następujące zakazy dla zespołu przyrodniczo-krajobrazowego:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie "Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz. U. poz. 244);
- 7) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 8) umieszczania tablic reklamowych.

Również na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowo Dolina Reknicy wprowadzono wyłącznie strefy otwarte oraz strefy komunikacji, obejmujące istniejącą infrastrukturę komunikacyjną: Plan nie blokuje istniejących korytarzy ekologicznych, zachowując ciągłość i integralność kompleksów leśnych w północnej i południowej części gminy, co sprzyja swobodnej migracji gatunków oraz utrzymaniu spójności sieci przyrodniczej. Takie podejście wspiera ochronę siedlisk, ogranicza presję inwestycyjną i sprzyja realizacji celów środowiskowych. Realizacja założeń Planu ogólnego nie przyczyni się do degradacji zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Wyznaczone strefy przestrzenne nie będą negatywnie oddziaływać na środowisko. Wyznaczone w dokumencie strefy nie stanowią zakazów wprowadzonych na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów, także w skali ponadregionalnej. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierać istotnie negatywnego wpływu na obszary chronione, są dopuszczalne. Nawet w razie stwierdzenia znacząco negatywnego oddziaływania na obszary chronione nie wyklucza się w bezwzględny sposób możliwości zrealizowania przedsięwzięcia czy przyjęcia planu. Odpowiednie władze mogą zezwolić na takie przedsięwzięcie lub plan, jeśli realizuje on wymogi nadrzędnego interesu publicznego, a interes ten nie może być osiągnięty w inny sposób. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań kompensacyjnych lub przynajmniej działania mające zminimalizować to oddziaływanie.

W przypadku realizacji zadań inwestycyjnych na obszarach Natura 2000 konieczne jest rozważenie czy planowana inwestycja może znacząco wpłynąć na ekosystem terenów chronionych. Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy o oś, to organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a, oraz do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, jest obowiązany do rozważenia, przed wydaniem tej decyzji oraz przed przyjęciem tego zgłoszenia, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

Projekt *Planu ogólnego Gminy Sławno* uwzględnia zakazy, jakie obowiązują w stosunku do poszczególnych form ochrony przyrody, wynikające z ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) oraz aktów ustanawiających te obszary, w związku z tym nie planuje się działań, które mogłyby naruszać cele ochrony określone dla tych terenów. Dotyczy to zarówno obszarów chronionych występujących na terenie Gminy Sławno oraz obszarów chronionych występujących w najbliższym sąsiedztwie.

Wszelkie przedsięwzięcia podejmowane w celu realizacji założeń dokumentu muszą uwzględniać właściwe prowadzenie prac infrastrukturalnych, aby w skali regionu nie powodować negatywnych zmian, w tym zmian stosunków wodnych, żyzności siedliska, warunków siedliskowych na obszarach chronionych położonych też poza terenem danej inwestycji (oddziaływania skumulowane i pośrednie).

Na terenach chronionych wszelkie działania podporządkowane są ochronie przyrody. Na obecnym etapie rozpoznania nie przewiduje się niszczenia siedlisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Zachodzi konieczność wykonania inwentaryzacji chronionych gatunków w miejscu prowadzenia inwestycji, a w przypadku ich stwierdzenia konieczne jest przeniesienie gatunków lub ich siedlisk po uprzednim uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia w myśl art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

5.2 ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, FAUNĘ I FLORE

Obszar gminy Sławno cechuje się wysokim poziomem różnorodności biologicznej, co wynika z obecności mozaiki siedlisk naturalnych, półnaturalnych i przekształconych. Występują tu użytki rolne, kompleksy leśne, zadrzewienia śródpolne, torfowiska, ciek wodne, zbiorniki wodne oraz enklawy o charakterze łąkowo-bagiennym. W opracowaniu „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Sławno” (Sobisz, Szadkowska-Lyzdorek, 2007) wskazano na szereg cennych stanowisk roślin chronionych i rzadkich oraz korytarze migracyjne dla zwierząt. Dodatkowe informacje wynikają z mapy przeglądowej Nadleśnictwa Sławno (1999), potwierdzającej rozmieszczenie siedlisk leśnych, użytków ekologicznych oraz ostoju fauny.

W zakresie flory i siedlisk przyrodniczych oddziaływanie Planu Ogólnego należy ocenić jako pośrednie i potencjalne, głównie przez możliwość przekształceń gruntów rolnych, nieużytków lub łąk w tereny inwestycyjne. Plan nie wyznacza konkretnych inwestycji, ale dopuszcza funkcje mogące oddziaływać na różnorodność biologiczną – w tym poprzez presję zabudowy na cenne enklawy siedliskowe.

W odniesieniu do fauny, szczególnie istotna jest obecność licznych gatunków ptaków i nietoperzy, chronionych na mocy przepisów krajowych i unijnych. Dane z dokumentacji ornitologicznej i atlasów regionalnych (w tym Atlasu Ptaków Pomorza oraz Waloryzacji przyrodniczej woj. zachodniopomorskiego) wskazują na obecność m.in.: bociana białego, żurawia, kani rudej, błotniaka stawowego, derkacza, dzięcioła średniego i łabędzia krzykliwego (lęg w gm. Sławno, 1992 r.). Szczególną wartość mają doliny rzeczne (Wieprzy, Grabowej), torfowiska i kompleksy śródpolnych zadrzewień, będące miejscem żerowania, gniazdowania i odpoczynku gatunków migrujących.

5.2.1 Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze

Obszar gminy Sławno stanowi istotny element regionalnej sieci siedlisk oraz korytarzy migracyjnych ptaków, szczególnie w kontekście Pomorza Środkowego. Ze względu na dużą powierzchnię terenów otwartych, użytków rolnych, zadrzewień śródpolnych, licznych cieków wodnych oraz torfowisk, środowisko to charakteryzuje się wysokim stopniem atrakcyjności dla wielu gatunków awifauny – zarówno lęgowej, jak i migrującej. Wśród gatunków obecnych lub potencjalnie występujących na terenie gminy znajdują się m.in.: bocian biały, żuraw zwyczajny, czajka, derkacz, błotniak stawowy, kani ruda, łabędź niemy i krzykliwy oraz liczne gatunki wróblowate i dzięciołowate związane z krajobrazem rolnym i leśnym. Tereny te pełnią funkcje lęgowe, żerowiskowe oraz stanowią miejsca odpoczynku i migracji dla licznych ptaków przelotnych (w tym gęsi, kaczek i łabędzi).

Plan Ogólny Gminy Sławno nie wskazuje bezpośrednio konkretnych inwestycji, ale poprzez dopuszczenie określonych funkcji przestrzennych, może pośrednio wpływać na stan populacji ptaków. Potencjalne oddziaływania mogą obejmować fragmentację siedlisk i zmniejszenie ich powierzchni (np. przekształcenie użytków zielonych i torfowisk w tereny inwestycyjne), zaburzenie ciągłości korytarzy migracyjnych, a także ryzyko kolizji z infrastrukturą techniczną – szczególnie wysokimi budynkami, liniami przesyłowymi czy turbinami wiatrowymi. Szczególnie

narażone na negatywne oddziaływania są gatunki duże i wolno latające (bociany, żurawie, błotniaki), ptaki łąkowe oraz gatunki wykorzystujące doliny rzeczne i torfowiska jako żerowiska i miejsca odpoczynku. Oddziaływanie może być również wzmacniane przez efekt kumulacji, w przypadku zgrupowania kilku inwestycji (np. farm wiatrowych) w sąsiadujących lokalizacjach.

W związku z powyższym zaleca się unikanie wskazywania funkcji inwestycyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie dolin rzek Wieprzy i Grabowej, torfowisk, oczek wodnych oraz użytków ekologicznych. W obszarach szczególnie wrażliwych przyrodniczo wskazane jest także przeprowadzanie inwentaryzacji ornitologicznych na dalszych etapach planowania (MPZP, decyzje środowiskowe), a także zapewnienie ciągłości korytarzy migracyjnych oraz stosowanie buforów ochronnych wokół kluczowych siedlisk ptaków. Zapisy planu powinny również uwzględniać konieczność oceny efektu kumulacji oddziaływań w przypadku rozwoju nowych inwestycji w sąsiedztwie już funkcjonujących instalacji, w tym w szczególności elektrowni wiatrowych.

Podstawową formą ochrony różnorodności biologicznej i siedlisk przyrodniczych, jaką zastosowano w projekcie planu ogólnego, jest wprowadzenie stref otwartych (z zakazem zabudowy) na większości terenu gminy. Łączna powierzchnia siedlisk znajdujących się na terenie stref przestrzennych dla których w projekcie planu ogólnego dopuszczają się zabudowę wynosi 89,82 ha. co stanowi 2,2% powierzchni wszystkich siedlisk na terenie gminy Sławno (4038,27 ha.)

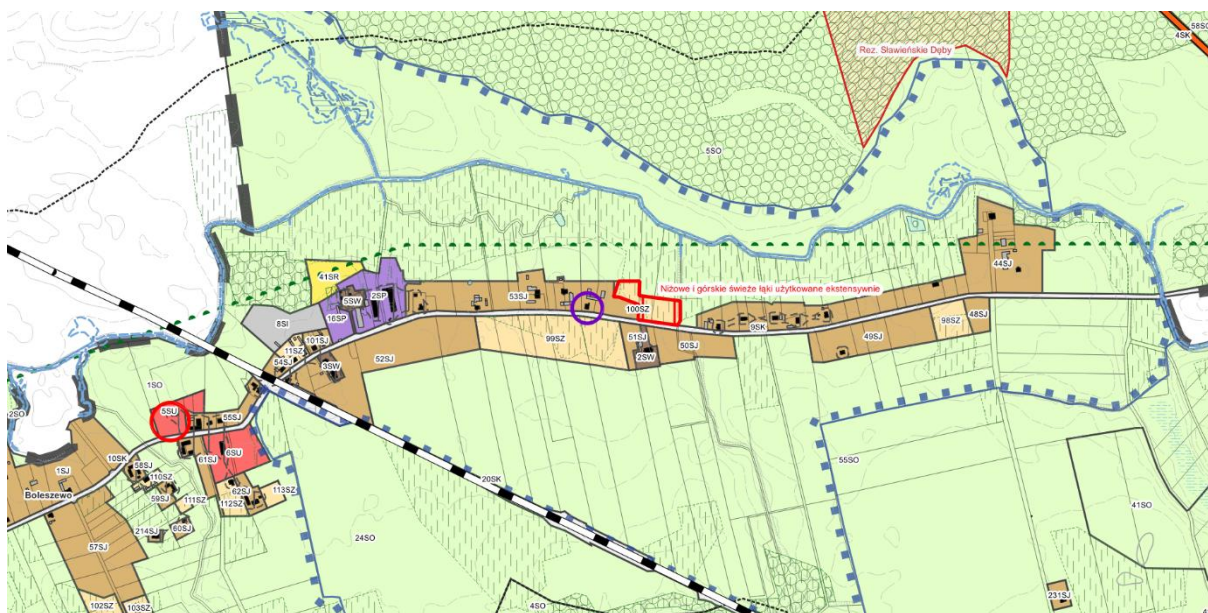
Najliczniej w teren siedlisk przyrodniczych ingerują projektowane strefy SN – strefa zieleni i rekreacji. Poniżej w tabeli przedstawiono zestawienie siedlisk przyrodniczych, na których w projekcie planu ogólnego dopuszcza się zabudowę. W kolumnie p1 podano powierzchnię siedliska, na której zaplanowano strefę umożliwiającą zabudowę. W kolumnie p2 podano całkowitą powierzchnię siedliska, a w ostatniej kolumnie podano stosunek p1/p2 wyrażony w procentach. W tabeli przedstawiono siedliska o powierzchni => 0,5 ha.

Tabela 30: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na terenie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy

ID	nazwa siedliska	kod	stan zach.	strefa	min PBC	p 1 [ha]	p 2 [ha]	% p1/p2
4985	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	B	49SN	60%	16,52	16,52	100%
4924	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	C	64SN	50%	10,33	13,98	74%
4932	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140	A	10SN	70%	9,81	12,78	77%

ID	nazwa siedliska	kod	stan zach.	strefa	min PBC	p 1 [ha]	p 2 [ha]	% p1/p2
4930	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	3150	A	10SN	70%	3,87	4,10	94%
4946	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	3150	C	14SN	50%	3,01	3,01	100%
4974	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	A	128SJ	50%	1,79	24,04	7%
4976	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	A	18SK	-	1,70	7,74	22%
4976	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	A	42SN	70%	1,68	7,74	22%
4976	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	A	129SJ	50%	1,52	7,74	20%
4931	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91	B	10SN	70%	1,36	1,37	99%
4977	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	B	132SJ	50%	1,19	544,54	0%
4947	Grąd subatlantycki	9160	B	14SN	50%	1,07	1,08	99%
4999	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	A	100SZ	50%	1,02	28,71	4%
4934	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	A	10SN	70%	0,92	0,93	99%
4974	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	A	25SR	30%	0,55	24,04	2%
5006	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140	B	4SP	20%	0,51	0,51	100%

Rysunek 9: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na terenie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy - Boleszewo

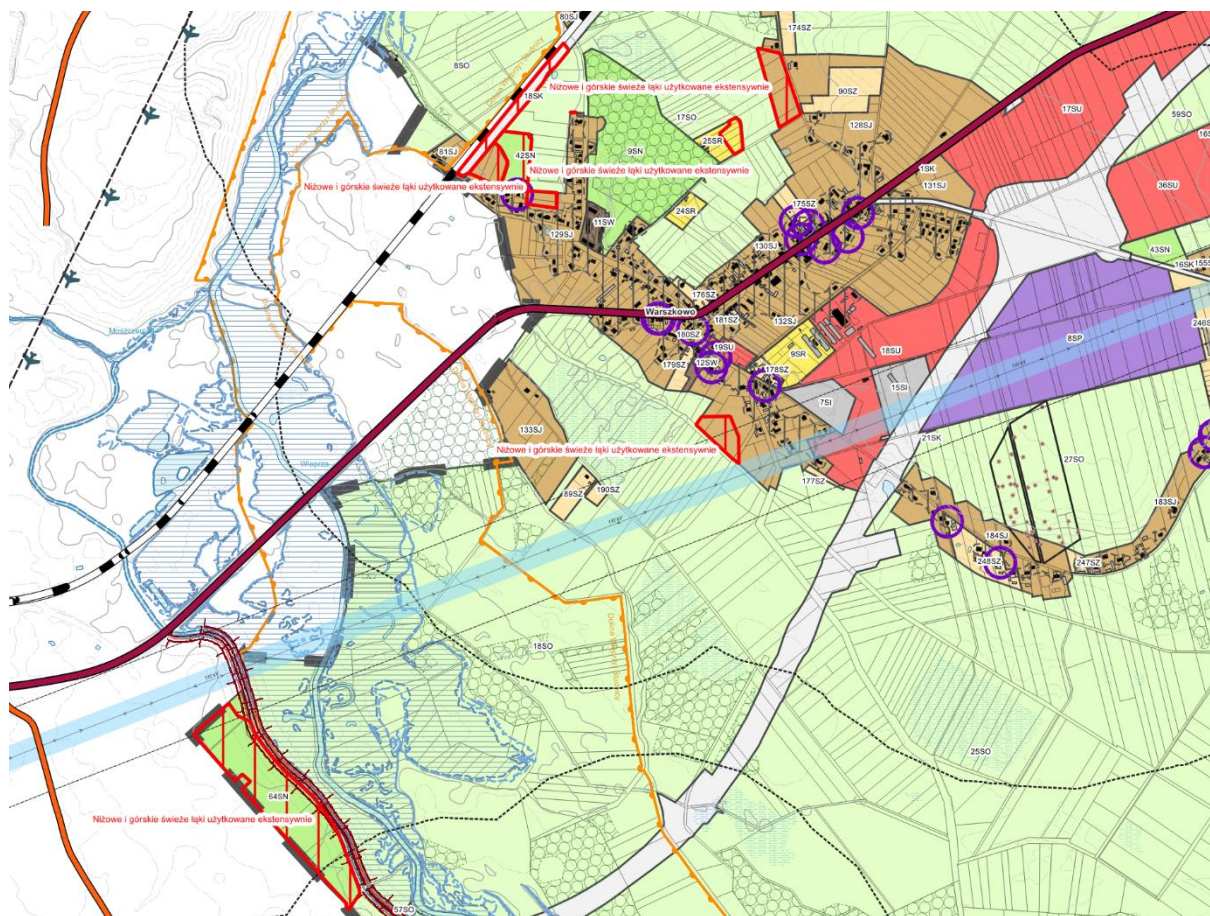

Źródło: Opracowania własne na podstawie projektu planu ogólnego gminy Sławno

W Warszowie zaprojektowano kilka stref SJ na terenie siedlisk **Niżowe i górskie świeże łąki użytkowe ekstensywnie**. Te strefy zostały zaprojektowane na podstawie obowiązujących MPZP, a zatem nie prowadzą do zmiany przeznaczenia terenu.

Zaprojektowano również strefę 64SN na terenie siedliska **Niżowe i górskie świeże łąki użytkowe ekstensywnie** o powierzchni 10,33 ha, co stanowi 74% całkowitej powierzchni siedliska. W strefie 64SN wskaźnik min. powierzchni biologicznie czynnej ustalono na 50%.

Rysunek 10: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na ternie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy - Warszkowo

Źródło: Opracowania własne na podstawie projektu planu ogólnego gminy Sławno

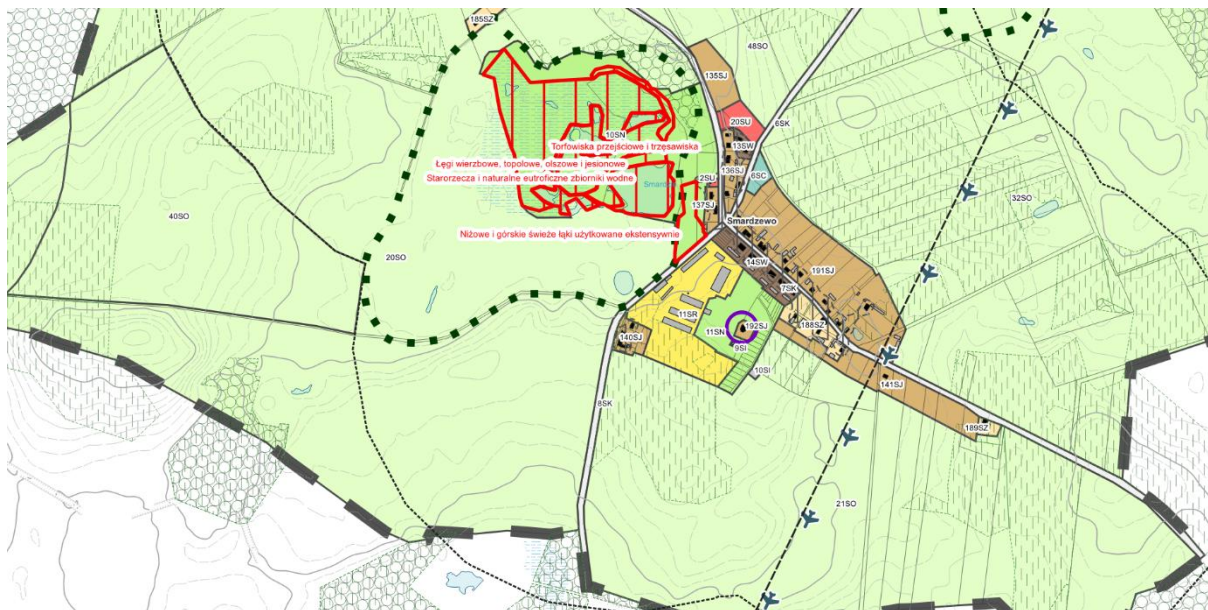
W Kwasowie zaprojektowano strefę 14SN na terenie siedliska **Starorzecza** i **naturalne eutroficzne zbiorniki wodne** o powierzchni 3,01 ha, oraz na terenie siedliska **Grąd subatlantycki** o powierzchni 1,07 ha. Celem ustanowienia strefy 14 SN, jest utworzenie terenu zieleni i rekreacji wokół zbiornika wodnego. W strefie 14SN wskaźnik min. powierzchni biologicznie czynnej ustalono na 50%.

Na południe od Pomiłowa zaprojektowano strefę 49SR na terenie siedliska **Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie** o powierzchni 0,50 ha. Całkowita powierzchnia siedliska wynosi 125,15 ha. Minimalny odsetek PBC dla strefy wynosi 30%. Dla strefy ustalono profile dodatkowe: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Na tym terenie znajduje się obecnie gospodarstwo rybne. Ustalenia planu ogólnego nie zmieniają przeznaczenia terenu.

Projekt planu ogólnego gminy Sławno wprowadza na południe od Łętowa strefy zieleni i rekreacji. W tym terenie zaplanowano strefę 49SN na terenie siedliska **Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie** o powierzchni 16,52ha.. W celu ochrony siedlisk dla strefy 49SN ustalono rygorystyczne wskaźniki urbanistyczne: min. PBC określono na 60%. Maksymalną intensywność zabudowy ustalono jako 0,2. Maksymalny udział powierzchni zabudowy ustalono na 20%, maksymalna wysokość zabudowy wynosi 8,5m. W strefie 49SN ustalono następujące profile dodatkowe: teren sportu i rekreacji, teren turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu. Wg obowiązujących MPZP teren, na którym zaprojektowano strefę 49SN ma przeznaczenie RZ, - łąki i pastwiska.

137

Rysunek 12: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na terenie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy - Smardzewo

Źródło: Opracowania własne na podstawie projektu planu ogólnego gminy Sławno

5.2.2 Oddziaływanie na stanowiska ochronne Bielika

Na terenie gminy Sławno znajdują się cztery oddziały leśne, na których ustanowiono strefy ochrony Bielika. Na wszystkich tych obszarach ustanowiono strefę otwartą z zakazem zabudowy.

Odległość oddziału leśnego 11-17-3-15-376 leśnictwo Łętowo do ustanowionej w projekcie planu ogólnego strefy zieleni i rekreacji 15SN wynosi 1645 m. Jest to najbliższa strefa umożliwiająca zabudowę.

Odległość oddziału leśnego 11-17-3-16-366 i 367 leśnictwo Żukowo od najbliższego obszaru zagospodarowanego na terenie gminy Sławno (strefa 211SJ z istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną) wynosi 630m.

Odległość oddziału leśnego 11-17-3-18-272 leśnictwo Ostrowiec od najbliższego obszaru umożliwiającego zagospodarowanie terenie gminy Sławno (strefa otwarta 3SO z profilem dodatkowym teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej) wynosi 625 m.

5.2.3 Oddziaływanie siłowni wiatrowych na awifaunę i nietoperze, oddziaływanie farm fotowoltaicznych

Projekt planu ogólnego gminy Sławno wprowadza szereg stref otwartych, z profilem dodatkowym dla terenu elektrowni wiatrowej i/lub terenu elektrowni słonecznej. Część tych stref obejmuje istniejące elektrownie wiatrowe, a część tworzy uwarunkowania do powstania

kolejnych. Poniżej przedstawiono zestawienie stref otwartych, umożliwiających w przyszłości utworzenie turbin wiatrowych, lub farm PV. Wszystkie wymienione obszary znajdują się poza terenami prawnie chronionymi. Odległość stref elektrowni wiatrowych od zabudowy wynosi min 700 m. Odległość stref elektrowni słonecznych od zabudowy wynosi min 100m. Strefy elektrowni słonecznych nie są wyznaczane na gruntach klas III i wyższych. Istniejące turbiny wiatrowe zlokalizowane są na terenie stref 39SO, 49SO, 50SO. Tabela 31: Zestawienie stref otwartych wprowadzających uwarunkowania dla budowy elektrowni słonecznych i/lub wiatrowych

oznaczenie	Profil dodatkowy	pow [ha]
37SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	171,33
3SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	152,39
4SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	137,23
54SO	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	109,44
15SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	68,60
46SO	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	57,14
53SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	54,25
35SO	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	41,49
40SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	37,21
33SO	teren elektrowni wiatrowej, teren zieleni urządzonej	33,57
60SO	teren elektrowni wiatrowej	30,86
45SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	30,46
19SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej	28,68
11SO	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	28,46
44SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	27,61

oznaczenie	Profil dodatkowy	pow [ha]
61SO	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	19,01
16SO	teren elektrowni wiatrowej, teren zieleni urządzonej	18,70
41SO	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	14,15
42SO	teren elektrowni wiatrowej, teren zieleni urządzonej	11,51
51SO	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	2,77
43SO	teren elektrowni wiatrowej, teren zieleni urządzonej	1,53
52SO	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	1,47
56SO	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	0,71
75SO	teren elektrowni wiatrowej	0,64

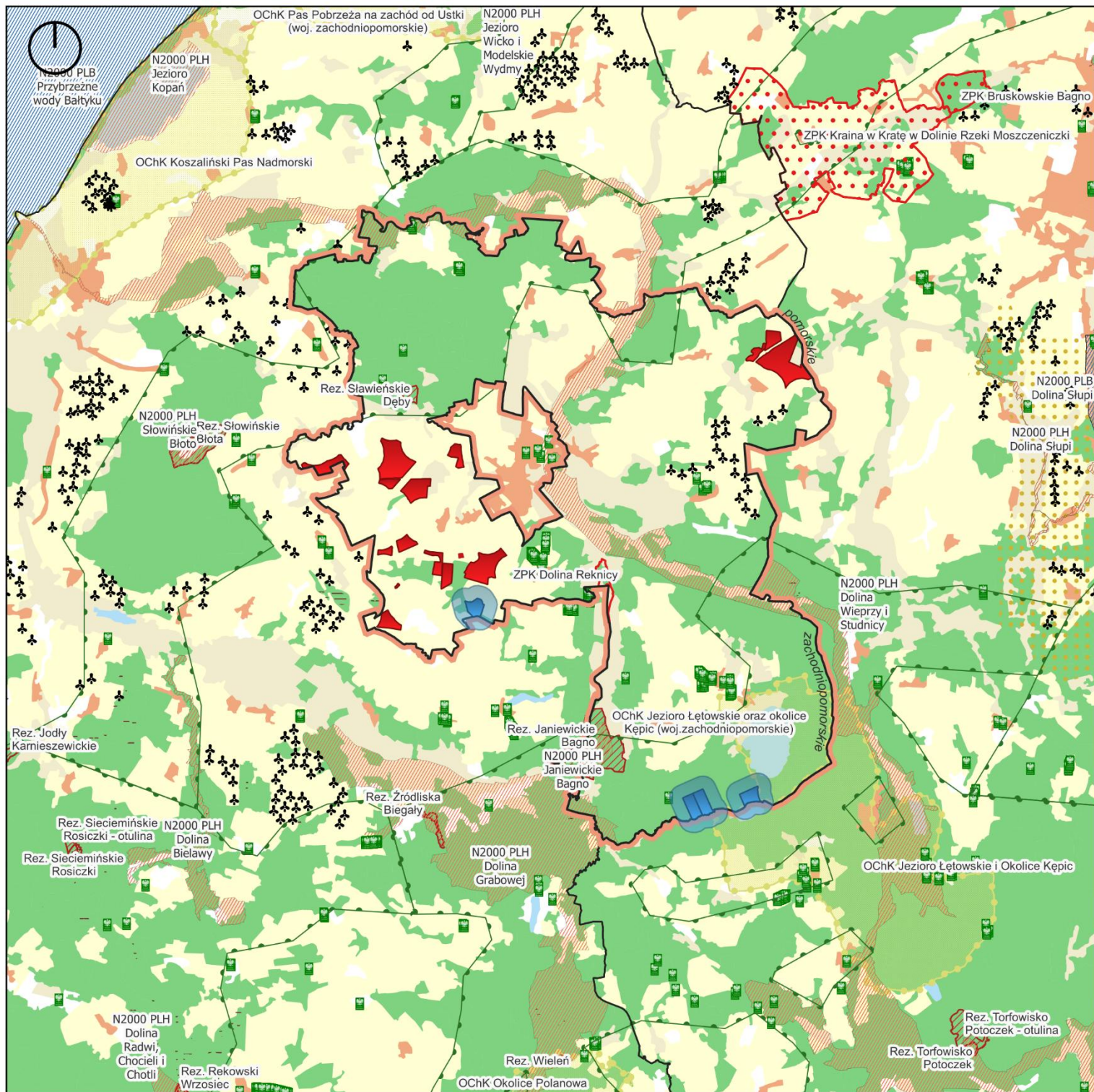
Źródło: Opracowania własne

Dla przedstawienia obszarów, które należy w szczególności chronić, ze względu na występującą w ich rejonie faunę i florę oraz ze względu na to, że stanowią cenne siedliska (np. kompleksy leśne, doliny cieków), żerowiska lub trasy przelotów. Wszelkie inwestycje na tych terenach powinny być szczegółowo przeanalizowane pod kątem ich wpływu na faunę i florę w ujęciu lokalnym i regionalnym.

Przy ocenie potencjalnego negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na siedliska przyrodnicze należy przede wszystkim ocenić je pod kątem wymagań poszczególnych siedlisk. W kontekście stanu ochrony zaniechanie dotychczasowej działalności może być również traktowane jako działanie potencjalnie negatywnie oddziałujące na siedliska. W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków należy przed przystąpieniem do prac dokonać obserwacji lokalizacji inwestycji pod kątem występowania gatunków chronionych. Dla złagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze należy unikać prowadzenia prac w okresie lęgowym oraz rozrodczym. W miarę posiadanych możliwości powinno się umożliwić ptakom gniazdowanie np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub pozostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd. Wskazanych powyżej danych nie można jednak traktować jako wytycznych do obszarów koniecznych do wyłączenia z jakiegokolwiek zainwestowania. Zwraca się jedynie uwagę na tereny, które charakteryzują się dużą bioróżnorodnością i dlatego każde działanie w ich rejonie musi być dokładnie przeanalizowane pod kątem oddziaływań środowiskowych.

Rysunek 13: Lokalizacja stref, gdzie przewidziano możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych w odniesieniu do Obszarów Natura 2000 i stref ochrony ostoi w granicach obszaru opracowania oraz w buforze 10 km od jego granic (na kolejnej stronie)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ i URE

Legenda

- granice gminy Sławno
- lasy
- chronione siedliska Bielika na terenie gminy Sławno z buforem ochronnym 500 m
- obszary Natura 2000 PLH
- Natura 2000 PLB
- obszary chronionego krajobrazu
- rezerваты
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
- korytarze ekologiczne
- pomniki przyrody
- użytki ekologiczne
- parki krajobrazowe
- parki krajobrazowe - otulina

istniejąca i planowana energetyka wiatrowa

- istniejące turbiny wiatrowe
- tereny rozwoju energetyki wiatrowej, zgodnie z projektem Planu Ogólnego Gminy Sławno

0 5 10 km

Ustawodawca określił zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.) katalog zakazów. Może nastąpić sytuacja, że przeprowadzenie planowanych czynności będzie mogło być zrealizowane dopiero po uzyskaniu stosownego odstępstwa od generalnej reguły, jaką jest ochrona gatunkowa. Realizacja zadań przewidzianych w dokumencie będzie miała pośredni, neutralny oraz długoterminowy pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych. Na etapie realizacji inwestycji zwłaszcza liniowych, potencjalne zagrożenie dla chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt i ich siedliska, tereny zieleni, zadrzewienia przydrożne może być związane z zajęciem terenu pod inwestycję, robotami ziemnymi, składowaniem materiałów budowlanych, budową dróg dojazdowych, jak również rozjeżdżaniem terenu przez ciężkie maszyny. Należy pokreślić, że tego rodzaju oddziaływania mają charakter odwracalny i krótkookresowy. Miejsca występowania cennych roślin, zwierząt i grzybów należy chronić przed zainwestowaniem. Zmiany te mogą być uzależnione od możliwości uzyskania ewentualnych odstępstw od obowiązujących zakazów, przy czym należy dążyć do maksymalnej ochrony tych siedlisk. Należy w dalszym ciągu chronić i pielęgnować różnorodność biologiczną gminy poprzez odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych. Należy uwzględniać potrzeby rozwoju obszarów zurbanizowanych przy jednoczesnym poszanowaniu przyrody, różnorodności biologicznej i krajobrazu. Należy chronić już istniejące formy ochrony przyrody przed ich degradacją lub przed zmniejszeniem obszaru objętego ochroną. Pomniki przyrody powinny być pielęgnowane zgodnie z podjętą uchwałą rady gminy. Przed podjęciem uchwały uzgadniającej zakres i warunki przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych muszą zostać przeprowadzone oględziny drzewa pomnikowego. Działania te będą mieć długoterminowy pozytywny wpływ na liczebność zwierząt, różnorodność roślin, zachowanie spójności krajobrazu. Pośrednio wpłynie to także na jakość powietrza – pochłanianie nadmiaru dwutlenku węgla przez rośliny, na jakość gleb oraz zasoby i jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Na etapie realizacji działań przewidzianych w projekcie dokumentu, należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej (w tym w głównej mierze: zakazów niszczenia siedlisk i miejsc związanych z rozrodem gatunków chronionych, umyślnego zabijania, okaleczania lub chwytania oraz przypadkowego płoszenia i niepokojenia), określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), a także określonych w ustawie o ochronie przyrody. Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania chronionych gatunków płazów i gadów. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków płazów i gadów termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów ich migracji i rozrodu. Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt w tym ptaków i nietoperzy, na drzewach i krzewach, które przewidziane będą do wycinki. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków zwierząt termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji, a w przypadku naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną zwrócić się do właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub do Generalnego Dyrektora

Ochrony Środowiska o uzyskanie zezwolenia na odstępstwa od obowiązujących zakazów. Zgodnie z art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych z uwzględnieniem art. 56 ust. 4, 4a, 4b, 4c, 4d i 5 ustawy o ochronie przyrody.

W trakcie realizacji inwestycji powinny być zastosowane odpowiednie, skuteczne rozwiązania zabezpieczające wykopy i studzienki przed dostawaniem się do nich zwierząt, szczególnie płazów, gadów i drobnych ssaków. Wskazane jest zasypywanie wykopów każdego dnia, w przypadku konieczności pozostawienia otwartego wykopu zostanie on zabezpieczony ogrodzeniem lub przykryty siatką tak, aby uniemożliwić wpadanie do niego drobnych zwierząt. Zamontowane studzienki rewizyjne powinny być zamykane pokrywami uniemożliwiającymi dostanie się zwierząt do wnętrza budowanej sieci kanalizacyjnej. Rozpoczęcia prac w terenach nieurbanizowanych (cieki, nieużytki, grunty orne, tereny zadrzewione) dokonać należy poza głównym okresem lęgowym zwierząt. W celu ograniczenia ryzyka związanego z bezpieczeństwem pracy oraz zabezpieczeniu przed możliwością uwięzienia zwierząt w wykopach przy większości prac Wykonawca powinien wykonywać dziennie tyle wykopów, ile jest w stanie zasypać. Wykopy podlegające długotrwałemu odkryciu wykonywane w szczególnie trudnych warunkach gruntowo-wodnych można zabezpieczyć, np. poprzez zastosowanie płotków foliowych, a w przypadku długotrwałego odkrycia wykopów krat zabezpieczających wykop, umożliwiających migrację zwierząt. Przed zasypaniem wykopów należy dokładnie sprawdzić jego dno i ściany pod kątem obecności w nich zwierząt i umożliwić ich ewakuację. Należy dokonać przywrócenia do stanu pierwotnego trawników, na których prowadzone będą ewentualne prace, w przypadku uszkodzeń korzeni lub gałęzi i pni należy zlecić specjalistycznej firmie usunięcie szkód, w celu niedopuszczenia do przesuszenia systemu korzeniowego, wykopy przy drzewach należy zasypywać w jak najkrótszym czasie. W przypadku prowadzenia robót w okresie wegetacyjnym, drzewa po zasypaniu wykopów należy obficie podlać, zaś w przypadku prowadzenia robót w okresie jesienno-zimowego spoczynku drzew, korzenie podczas wykopów należy owinać jutą lub matami w celu ochrony przed niską temperaturą.

Powszechnie uważa się, że turbiny elektrowni wiatrowych mogą być poważnym zagrożeniem dla ptaków i nietoperzy. Z tego względu zaleca się dokonać rocznej inwentaryzacji przyrodniczej w miejscu planowanego przedsięwzięcia. Elektrownie wiatrowe stwarzają dwa główne zagrożenia populacji ptaków – utratę siedlisk oraz śmiertelność w wyniku kolizji z elementami turbin wiatrowych, głównie łopat. Negatywne oddziaływanie elektrowni wiatrowych na nietoperze jest podobne jak w przypadku ptaków. Następuje albo utrata siedlisk, albo śmierć w kolizji z wiatrakami. Nietoperze giną wskutek bezpośrednich kolizji z elementami ruchomymi turbiny wiatrowej, a także z powodu szoku ciśnieniowego, który powoduje pękanie ich pęcherzyków płucnych, gdy dostają się w obszar obniżonego ciśnienia za obracającą się łopatą wirnika. Szczególnie niebezpieczne dla nietoperzy są wiatraki w okolicy zalesionej i na grzbiecie wzniesienia, ale zdarzają się elektrownie wiatrowe z wysoką śmiertelnością nietoperzy zlokalizowane na obszarze nizinnym, pozbawionym otoczenia drzew. Z tych względów ważna jest wcześniejsza ocena terenu planowanej lokalizacji masztu elektrowni wiatrowej pod kątem możliwości występowania nietoperzy.

Realizacja projektów wiatrowych może powodować:

- a) śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z pracującymi siłowniami i/lub elementami infrastruktury towarzyszącej, w szczególności napowietrznymi liniami energetycznymi;
- b) zmniejszanie liczebności ptaków wskutek utraty i fragmentacji siedlisk spowodowanej odstraszeniem z okolic siłowni i/ lub w wyniku rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej energetycznej związanej z obsługą elektrowni wiatrowych,
- c) zaburzenia funkcjonowania populacji, w szczególności zaburzenia krótko- i długodystansowych przemieszczeń ptaków (efekt bariery).

Zasadnicze znaczenie z uwagi na możliwe negatywne skutki dla populacji ptaków mają dwa pierwsze rodzaje oddziaływań – śmiertelność w wyniku kolizji oraz utrata siedlisk. Wpływ na rodzaj i skalę oddziaływania ma również typ turbin wiatrowych wykorzystywanych w projekcie (wysokość wieży, średnica wirnika, oświetlenie, osiągnięta prędkość liniowa wierzchołków śmigieł), liczba turbin w ramach parku i powierzchnia zajmowana przez projekt, lokalizacja turbin w ramach projektu (turbin względem siebie i wobec elementów środowiska), czy występowanie w sąsiedztwie innych parków wiatrowych (oddziaływania skumulowane). Ten ostatni element będzie nabierał znaczenia wraz z zagęszczaniem lokalizacji farm wiatrowych. Ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na ptaki jest wyższe w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach intensywnie wykorzystywanych przez ptaki. Inwestycje lokalizowane na takich obszarach, w szczególności terenach o wysokim natężeniu przemieszczeń ptaków w przestrzeni powietrznej, mają większy potencjał negatywnego oddziaływania niż przedsięwzięcia realizowane w lokalizacjach o małym natężeniu wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki. I odwrotnie – tereny o niskim natężeniu przemieszczeń cechuje niższe ryzyko negatywnego oddziaływania. Znaczenie ma jednak również sposób wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki (pułapy przelotów, czas i sposób użytkowania terenu - np. czy jest to noclegowisko, żerowisko, teren lęgowy) oraz skład gatunkowy ptaków występujących na obszarze lokalizacji (badania wykazują, iż ryzyko kolizji z elektrowniami wiatrowymi jest różne dla poszczególnych gatunków). Podstawowe znaczenie dla minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na ptaki ma właściwy wybór lokalizacji, w szczególności unikanie lokalizowania elektrowni wiatrowych:

- a. na obszarach użytkowanych intensywnie przez ptaki,
- b. w miejscach koncentracji występowania gatunków znanych ze swej kolizyjności, takich jak np.: ptaki drapieżne (szponiaste), mewy i rybitwy, ptaki migrujące nocą, sowy oraz wybrane gatunki wykonujące w powietrzu pokazy godowe,
- c. w miejscach koncentracji ptaków blaskodziobych oraz siewkowych, w odniesieniu do których stwierdzono silne reakcje unikania elektrowni wiatrowych, prowadzące do utraty siedlisk tych ptaków,
- d. na obszarach wyjątkowo cennych dla awifauny lęgowej⁸.

⁸ PSEW (2008). Wytyczne w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki. Szczecin.

Aby ograniczyć wpływ elektrowni wiatrowej na nietoperze zaleca się następujące działania zapobiegawcze i łagodzące:

- 1) wyłączanie turbin w pewnych okresach w czasie aktywności nietoperzy przy prędkościach wiatru poniżej 6 m/s;
- 2) nie przewiduje się zalesiania terenów przeznaczonych pod posadowienie turbin wiatrowych ani wprowadzania ciągów zieleni w ich bezpośrednim sąsiedztwie;
- 3) unikanie oświetlania turbin światłem białym – zastrzeżenie to nie dotyczy oświetlenia wynikającego z przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu powietrznego;
- 4) zachowanie co najmniej 200 m odległości elektrowni wiatrowych od ważnych żerowisk i miejsc zwiększonej aktywności nietoperzy, przy czym przyjęta odległość powinna być uzależniona od stwierdzonych gatunków, rodzaju siedliska i innych okoliczności;
- 5) zachowanie co najmniej 200 m odległości elektrowni wiatrowych od liniowych elementów krajobrazu (np. alei, szpalerów drzew, innych zadrzewień i zakrzewień), których wykorzystywanie przez nietoperze potwierdzono w wyniku badań;
- 6) rezygnacja z części elektrowni wiatrowych na farmie lub zmiana ich umiejscowienia, w celu uniknięcia lokalizacji elektrowni wiatrowych na przecięciu istotnych szlaków migracji lub w innych miejscach o wysokiej aktywności nietoperzy⁹.

Dla każdej planowanej inwestycji konieczne jest przeprowadzenie całorocznych lub zbliżonych do całorocznych badań (obejmujących co najmniej okres od kwietnia do października). Dla każdej planowanej farmy wiatrowej (zwarłego kompleksu elektrowni wiatrowych lub pojedynczych elektrowni wiatrowych posadowionych w znacznym oddaleniu od innych) konieczne są osobne badania. Niedopuszczalne jest określanie aktywności nietoperzy na podstawie analogii z innym, nawet bardzo podobnym siedliskowo obszarem¹⁰.

Powstanie farmy wiatrowej na terenie dotychczas niezainwestowanym może skutkować obniżeniem zagęszczeń lęgowych ptaków w sąsiedztwie takiej inwestycji (Pearce-Higgins i in. 2009). Szerokość takiego buforu spadku może wynosić od 500-800 m dla mniejszych ptaków gniazdujących w siedliskach pól uprawnych, a także podmokłych łąk. Przejawia się to zmniejszeniem sukcesu lęgowego, co w efekcie prowadzi do obniżenia przeżywalności populacji i ograniczenia jej rozwoju. Dla większych gatunków negatywny wpływ, jaki może wywierać powstanie zespołu turbin wiatrowych może sięgać kilku kilometrów (Sikora i in., 2008, Chylarecki 2009). W związku z tym, w cytowanym powyżej opracowaniu proponuje się następujące szczegółowe zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych ze względu na ochronę ptaków: efekt odstraszający pracujących siłowni wiatrowych na ptaki lęgowe stwierdzono w odległości do 200 m od siłowni. Wielkość tę (200 m) należy więc przyjąć jako wielkość graniczną odległością lokalizacji elektrowni wiatrowej od atrakcyjnych lęgowisk ptaków; efekt

⁹ Tymczasowe wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze (wersja II, grudzień 2009), Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” oraz Porozumienie dla Ochrony Nietoperzy

¹⁰ Tymczasowe wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze (wersja II, grudzień 2009), Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” oraz Porozumienie dla Ochrony Nietoperzy

odstraszający pracujących siłowni wiatrowych na ptaki niełęgowe - żerujące lub odpoczywające na terenach otwartych ustępuje zazwyczaj w odległości 200-500 m, zaś wyjątkowo może się on pojawiać aż do odległości 800 m. Dla bezpieczeństwa projektowego jako wielkość graniczną odległości lokalizacji elektrowni wiatrowej od miejsc licznego przebywania ptaków niełęgowych należy przyjąć 800 m; pracujące siłownie wiatrowe działają odstraszająco na ptaki przelatujące, mogą więc zakłócać przemieszczanie się ptaków wzdłuż korytarzy ekologicznych. Dla bezpieczeństwa projektowego jako wielkość graniczną odległości lokalizacji elektrowni wiatrowej od korytarzy ekologicznych należy przyjąć 800 m.

Zgodnie z zakresem ustalonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WOPN.411.162.2024.KP z dnia 14 stycznia 2025 r.), w przypadku lokalizowania w projekcie planu ogólnego terenów umożliwiających sytuowanie elektrowni wiatrowych, prognoza oddziaływania na środowisko musi zawierać szczegółową analizę wpływu tych inwestycji na awifaunę. Wymagania obejmują m.in. analizę składu gatunkowego, określenie tras przelotów ptaków, lokalizację miejsc lęgowych i żerowisk, identyfikację stref kolizyjnych oraz ocenę ryzyka oddziaływań skumulowanych.

W niniejszej prognozie uwzględniono dostępny materiał źródłowy, w tym szczegółowy **„Monitoring ornitologiczny terenu planowanej farmy wiatrowej w pobliżu miejscowości Smardzewo, gmina Sławno”** wykonany przez zespół ekspertów pod kierunkiem dr. inż. Krzysztofa Napieraja w 2013 roku. Choć dokument ma charakter archiwalny, jego wartość pozostaje istotna z uwagi na zakres i kompletność wykonanych badań, obejmujących wszystkie sezony fenologiczne (lęg, migracje, zimowanie) oraz zgodność z metodyką rekomendowaną przez GDOŚ, PSEW i BirdLife International. Ponadto na terenie objętym analizą turbiny wiatrowe dotąd nie powstały, a Projekt Planu Ogólnego gminy Sławno przewiduje lokalizację stref przeznaczonych pod rozwój energetyki wiatrowej w miejscach zbliżonych do tych, które były analizowane w 2013 roku.

Na potrzeby oceny wpływu planowanej farmy wiatrowej w miejscowości Smardzewo przeprowadzono pełnoroczny monitoring ornitologiczny w 2012 roku, obejmujący wszystkie okresy fenologiczne – zimowanie, migracje, lęgi oraz dyspersję polęgową.

Teren objęty badaniami charakteryzuje się przewagą otwartych przestrzeni rolniczych, przeplatanych enklawami zadrzewień, alei drzew oraz torfowisk, co przekłada się na obecność zróżnicowanej awifauny. Analizowany obszar charakteryzuje się mozaiką siedlisk o wysokiej wartości przyrodniczej: rozległe pola uprawne i łąki przeplatane torfowiskami, zadrzewieniami śródpolnymi i dolinami cieków. Stanowią one atrakcyjne miejsca lęgowe, żerowiskowe oraz odpoczynkowe dla licznych gatunków ptaków – zarówno osiadłych, jak i migrujących. Szczególne znaczenie mają gatunki z załącznika I Dyrektywy Ptasiej (79/409/EWG) oraz gatunki objęte ochroną krajową.

W trakcie badań wykryto ponad 140 gatunków ptaków, w tym wiele objętych ochroną na mocy Dyrektywy Ptasiej 2009/147/WE oraz rozporządzeń krajowych. Szczególną uwagę zwrócono na gatunki kluczowe pod względem ochrony oraz wrażliwości na inwestycje w energetykę wiatrową.

Do kluczowych gatunków występujących w rejonie Smardzewa należą:

- **ptaki lęgowe:** derkacz (*Crex crex*), pokląskwa (*Saxicola rubetra*), trznadel (*Emberiza citrinella*), błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*);
- **ptaki migrujące:** żuraw (*Grus grus*), gęś białoczelna (*Anser albifrons*), gęś zbożowa (*Anser fabalis*), siewka złota (*Pluvialis apricaria*), szpak (*Sturnus vulgaris*), skowronek (*Alauda arvensis*);
- **ptaki drapieżne i padlinożerne:** myszołów (*Buteo buteo*), kania ruda (*Milvus milvus*), kruk (*Corvus corax*), bielik (*Haliaeetus albicilla*).

Tabela 32: Gatunki kluczowe ptaków dla oceny oddziaływania FW na awifaunę

Gatunek	Status ochrony	Status lokalny (2022)	Potencjalne ryzyko kolizji
Żuraw <i>Grus grus</i>	I, LC	liczny, lęgowy, przelotny	średnie
Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	I, LC	lęgowy	wysokie
Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	I, LC	lęgowy, przelotny	wysokie
Derkacz <i>Crex crex</i>	I, NT	lęgowy	niskie
Gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i>	II, LC	przelotna (koncentracje >100 os.)	wysokie
Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>	krajowa ochrona	lęgowy	niskie
Myszołów <i>Buteo buteo</i>	krajowa ochrona	całoroczny, liczny	średnie

Źródło: Napieraj K. i in., 2013 I inne, Oznaczenia: I – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej; II – inne znaczenie ochronne UE; LC – Least Concern (IUCN); NT – Near Threatened

Obserwacje przeprowadzone w 2012 r. wykazały, że trasy przelotu ptaków migrujących wiosną i jesienią przebiegają przede wszystkim w kierunku NE-SW oraz N-S. Kierunki te pokrywają się z głównym szlakiem migracyjnym wzdłuż wybrzeża Bałtyku. Analizowany teren znajduje się około 17 km od linii brzegowej, co czyni go ważnym obszarem buforowym dla odpoczynku ptaków migrujących. Wysokość przelotów większości gatunków mieści się w zakresie do 200 m, co pokrywa się z typową wysokością pracy wirników elektrowni wiatrowych (50–160 m n.p.t.). Z tego względu ryzyko kolizji z turbinami jest realne, zwłaszcza dla dużych gatunków przelotnych (żurawie, gęsi, bociany) oraz ptaków drapieżnych.

Dodatkowym zagrożeniem są koncentracje osobników, szczególnie podczas przelotów wiosennych i jesiennych. W okresie kulminacji migracji na poszczególnych transektach rejestrowano od 200 do nawet 700 osobników dziennie (średnio >30 osobników/h), a stada gęsi i żurawi przekraczały 100–150 osobników.

Tereny wilgotnych łąk, torfowisk i nieużytków śródpolnych stanowią miejsce gniazdowania dla kilku wrażliwych gatunków lęgowych – w tym derkacza, pokląskwy, trznadla, czajki i świergotka łąkowego. Ich obecność wskazuje na konieczność wyznaczenia buforów funkcjonalnych, zapewniających ochronę siedlisk lęgowych (minimum 300–500 m od turbin). Ponadto, zadrzewienia śródpolne i oczka wodne wykorzystywane są przez ptaki drapieżne (myszołów, błotniaki, kanie) jako żerowiska i punkty obserwacyjne – te obszary również należy uwzględnić jako strefy wrażliwe.

Na potrzeby identyfikacji potencjalnych stref kolizyjnych i oceny zagrożeń, poniżej przedstawiono tabelaryczne zestawienie składu gatunkowego wybranych ptaków obserwowanych na czterech głównych transektach w okresie wiosennej migracji. Zestawienie uwzględnia zarówno liczebność, jak i wysokość przelotów – kluczową z punktu widzenia ryzyka kolizji z turbinami wiatrowymi.

Tabela 33: Skład gatunkowy i wysokość przelotów wybranych gatunków ptaków obserwowanych na transektach A–D w okresie migracji wiosennej (teren Smardzewo, gmina Sławno)

Gatunek	Transekty	Liczebność	Przelot 0–70 m	Przelot 70–200 m	Przelot >200 m
Skowronek (Alauda arvensis)	A	163	163	0	0
Żuraw (Grus grus)	A	45	41	4	0
Gęś białoczelna (Anser albifrons)	A	35	0	35	0
Szpak (Sturnus vulgaris)	A	25	25	0	0
Szczygieł (Carduelis carduelis)	A	25	25	0	0

Gatunek	Transekty	Liczebność	Przelot 0–70 m	Przelot 70–200 m	Przelot >200 m
Dzwoniec (Carduelis chloris)	A	19	19	0	0
Zięba (Fringilla coelebs)	A	18	18	0	0
Kwiczot (Turdus pilaris)	A	15	15	0	0
Czajka (Vanellus vanellus)	A	12	12	0	0
Trznadel (Emberiza citrinella)	A	7	7	0	0
Świergotek łąkowy (Anthus pratensis)	A	4	4	0	0
Sroka (Pica pica)	A	3	3	0	0
Myszołów (Buteo buteo)	A	2	1	1	0
Kruk (Corvus corax)	A	1	1	0	0
Skowronek (Alauda arvensis)	B	193	193	0	0
Szpak (Sturnus vulgaris)	B	227	103	124	0
Czajka (Vanellus vanellus)	B	94	94	0	0

Gatunek	Transekty	Liczebność	Przelot 0–70 m	Przelot 70–200 m	Przelot >200 m
Gawron (Corvus frugilegus)	B	42	42	0	0
Zięba (Fringilla coelebs)	B	37	37	0	0
Gęś białoczelna (Anser albifrons)	C	140	0	140	0
Siewka złota (Pluvialis apricaria)	C	45	45	0	0
Gęś zbożowa (Anser fabalis)	C	40	0	40	0
Żuraw (Grus grus)	D	172	127	41	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu: Monitoring ornitologiczny terenu planowanej farmy wiatrowej w pobliżu miejscowości Smardzewo, gmina Sławno (Napieraj K. i in., 2013)

Najwyższe ryzyko kolizji z wirnikami oceniono dla dużych ptaków szybujących oraz ptaków przelotnych tworzących liczne stada (gęsi, żurawie, bociany). Zidentyfikowano trasy migracyjne w obrębie planowanej lokalizacji, jednak koncentracje były rozproszone i sezonowe. Ryzyko kolizji sklasyfikowano jako średnie do wysokiego, zależne od pory roku i konkretnej lokalizacji turbin.

W związku z planowaną inwestycją nie przewiduje się trwałej utraty cennych siedlisk lęgowych, ponieważ lokalizacja turbin została dobrana tak, aby unikać obszarów podmokłych, zadrzewień oraz kompleksów śródpolnych. Niemniej, wpływ może mieć efekt unikania (displacement), szczególnie u błotniaków i żurawi.

Teren gminy Sławno charakteryzuje się coraz większą presją inwestycyjną związaną z rozwojem odnawialnych źródeł energii. Oddziaływania skumulowane obejmują:

- wzrost liczby barier kolizyjnych w krajobrazie otwartym,
- fragmentację żerowisk i siedlisk,
- wzrost zaburzeń akustycznych i wizualnych,
- możliwą zmianę tras migracyjnych i ich efektywności (np. omijanie kluczowych miejsc odpoczynku).

Oddziaływanie na chiropterofaunę oceniono między innymi w oparciu o „**Raport z monitoringu nietoperzy na obszarze projektowanej lokalizacji farmy wiatrowej Smardzewo i obszarach położonych w sąsiedztwie**” (Kościów R., 2010)

Dla oceny wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na terenie gminy Sławno w rejonie Smardzewa na chiropterofaunę przeprowadzono pełnoroczny przedrealizacyjny monitoring terenowy w okresie od 15 marca 2009 do 30 stycznia 2010 roku. Badania objęły teren samej inwestycji oraz strefę buforową w bezpośrednim sąsiedztwie. Monitoring spełniał standardy EUROBATS i krajowe wytyczne.

Tabela 34: Gatunki nietoperzy stwierdzone w rejonie Smardzewa

Gatunek	Szacowana liczebność	Status ochrony	Znaczenie dla oceny oddziaływania
Karlik malutki	7–26 osobników	Zał. IV	wysoka aktywność, dominujący
Nocek rudy	5–9 osobników	Zał. IV	aktywność nad zbiornikami
Borowiec wielki	2–5 osobników	Zał. IV	ryzyko kolizji z turbinami
Karlik większy	1–3 osobniki	Zał. IV	towarzyszący, aktywność sezonowa
Mroczek późny	1–2 osobniki	Zał. IV	rzadki, epizodyczny
Gacek brunatny	0–2 osobniki	Zał. IV	pojedyncze stwierdzenia
Nocek Natterera	0–1 osobnik	Zał. IV	pojedyncze stwierdzenie

Źródło: Kościów R., 2010, (Zał. IV – Załącznik IV Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG)

Obszar planowanej farmy wiatrowej „Smardzewo” cechuje się występowaniem kilku istotnych siedlisk nietoperzy, które warunkują ich obecność i aktywność. Największe natężenie obserwowanej aktywności tych ssaków stwierdzono na obrzeżach inwestycji – zwłaszcza w sąsiedztwie torfowisk, oczek wodnych oraz wzdłuż alei drzew (głównie klonów) przebiegającej między Smardzewem a Karwicami. Obiekty te stanowią kluczowe elementy krajobrazu, pełniąc funkcję żerowisk oraz wodopojów, a także tras przelotowych między siedliskami. Wskazuje to na mozaikowy sposób użytkowania przestrzeni przez różne gatunki nietoperzy, które wybierają te obszary ze względu na obecność pokarmu (owadów) oraz korzystnych warunków mikroklimatycznych.

Pomimo stwierdzonej obecności nietoperzy na omawianym terenie, nie wykryto tu kolonii rozrodczych ani zimowisk, co znacząco ogranicza wrażliwość lokalnej chiropterofauny na

ingerencję przestrzenną w postaci inwestycji wiatrowej. Niemniej, ze względu na aktywność w obszarach brzeżnych i obecność tras przelotowych, należy rozważyć potencjalne ryzyko kolizji osobników z wirnikami turbin. Najbardziej narażonymi na tego typu zagrożenie są dwa gatunki: karlik mały (Pipistrellus pipistrellus), który lata nisko nad powierzchnią terenu i wykazuje wysoką aktywność na badanym obszarze, oraz borowiec wielki (Nyctalus noctula), który wykonuje szybkie, dalekie loty na wysokościach odpowiadających pracy wirników. Z uwagi jednak na niewielką liczebność tych populacji oraz brak kolonijnego osiedlania się, oceniono to ryzyko jako umiarkowane.

Dodatkowym potencjalnym zagrożeniem dla nietoperzy jest tzw. barotrauma – zjawisko polegające na uszkodzeniu tkanek wewnętrznych (zwłaszcza płuc) na skutek gwałtownej zmiany ciśnienia powietrza w pobliżu obracających się łopat turbin. To zjawisko może dotyczyć głównie dużych, szybkich gatunków latających w obrębie strefy wirników. Biorąc jednak pod uwagę wyniki monitoringu, ryzyko wystąpienia barotraumaty w tym przypadku oceniono jako niskie do umiarkowanego.

Wprowadzenie turbin może również skutkować ograniczeniem wykorzystywania niektórych fragmentów terenu przez nietoperze – tzw. efektem unikania (displacement). W szczególności dotyczy to może żerowisk i wodopojów położonych w promieniu około 200 m od planowanych lokalizacji turbin. W takich przypadkach nietoperze mogą unikać aktywności w pobliżu konstrukcji, co może prowadzić do lokalnego przemieszczenia ich aktywności. Jednakże brak obecnych kolonii rozrodczych i zimowisk oznacza, że nawet przy założeniu czasowego unikania określonych miejsc, ryzyko utraty siedlisk krytycznych i znaczącego ubytku w liczebności populacji jest minimalne.

Oceniając możliwość skumulowanego oddziaływania z innymi podobnymi inwestycjami, stwierdzono, że w otoczeniu farmy wiatrowej „Smardzewo” brak jest innych czynnych lub planowanych farm wiatrowych, które mogłyby zwiększać presję na lokalną chiropterofaunę. W związku z tym ryzyko kumulacji oddziaływań uznano za niskie, co przemawia na korzyść realizacji inwestycji przy odpowiednich działaniach minimalizujących.

Projekt Planu Ogólnego gminy Sławno w zakresie wprowadzanych stref otwartych umożliwiających budowę farm wiatrowych nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na populację nietoperzy pod warunkiem wprowadzenia środków łagodzących:

- zachowanie bufora ≥ 200 m od aktywnych siedlisk
- sezonowe ograniczenia pracy turbin (maj–sierpień, zmierzch–świt)
- monitoring porealizacyjny (3 lata)
- konsultacja chiropterologiczna przy projektowaniu

Kolejnym źródłem danych analitycznych pozwalających oceniać i prognozować wpływ energetyki wiatrowej lokalizowanej na terenie gminy Sławno na ptaki i nietoperze są raporty proinwestycyjne dla już zrealizowanych inwestycji.

W latach 2009–2012 przeprowadzono szczegółowy monitoring oddziaływania Zespołu Elektrowni Wiatrowych Tychowo na ptaki i nietoperze¹¹. Badania te miały na celu ocenę potencjalnych zagrożeń wynikających z eksploatacji turbin wiatrowych, w tym śmiertelności w wyniku kolizji oraz wpływu na zachowania i użytkowanie terenu przez faunę. Monitoring objął łącznie 140 kontroli terenowych – 102 dzienne i 38 nocnych – oraz wykorzystanie specjalistycznego sprzętu optycznego i akustycznego.

W odniesieniu do ptaków, monitoring nie wykazał znaczącej śmiertelności związanej z kolizjami z turbinami. Przez cały okres badań nie odnaleziono martwych osobników ani śladów wskazujących na zderzenia, poza pojedynczym przypadkiem z 2013 roku (po zakończeniu głównego etapu monitoringu), dotyczącym krzyżówki. Dane terenowe, obserwacje techniczne oraz relacje mieszkańców również nie wskazywały na inne przypadki kolizji. Ponadto, ptaki w większości przemieszczały się poniżej strefy pracy śmigieł (do 50 m n.p.t.), co dodatkowo ograniczało ryzyko zderzeń. Gatunki potencjalnie kolizyjne, jak skowronek, potrzaszcz czy myszołów zwyczajny, były obecne i obserwowane regularnie, ale ich zachowanie nie wskazywało na unikanie obszaru farmy ani zakłócenia aktywności lęgowej.

Z perspektywy ekologicznej nie zaobserwowano negatywnego wpływu farmy na skład i zagęszczenie awifauny lęgowej. Obserwowano obecność i gniazdowanie typowych gatunków polnych w bezpośrednim sąsiedztwie pracujących turbin, a zagęszczenia – choć nieco niższe niż w latach wcześniejszych – mieściły się w granicach średnich wartości dla regionu. W promieniu 500 metrów od turbin nie odnotowano obecności gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej jako gatunków lęgowych, choć pojawiały się one sporadycznie na dalszych dystansach.

Podobnie w przypadku nietoperzy, badania nie wykazały ich intensywnego użytkowania obszaru farmy. Prowadzone nasłuchy, również z użyciem mobilnych zestawów mikrofonowych z GPS-em, nie potwierdziły obecności aktywnych tras przelotu, żerowisk czy kolonii rozrodczych w bezpośrednim sąsiedztwie turbin. Nie stwierdzono żadnych przypadków kolizji nietoperzy z infrastrukturą elektrowni. Obszar był wykorzystywany przez nietoperze w bardzo ograniczonym stopniu, co może wynikać z jego otwartego, polnego charakteru i braku silnych atrakcji siedliskowych.

W świetle zgromadzonych danych należy uznać, że wpływ ZEW Tychowo na ptaki i nietoperze był znikomy. Turbiny nie stanowiły istotnej bariery ekologicznej ani źródła istotnej śmiertelności. Stwierdzono, że funkcjonowanie elektrowni nie ograniczało lokalnych populacji ptaków lęgowych ani nie wpływało negatywnie na ich zachowanie czy rozród. Również dla nietoperzy ryzyko oddziaływań oceniono jako niskie. Wyniki monitoringu stały się podstawą do pozytywnej oceny możliwości rozbudowy farmy o kolejne turbiny, przy założeniu utrzymania analogicznych warunków przestrzennych i środowiskowych.

Wnioski te mogą służyć jako ważny punkt odniesienia przy ocenie nowych inwestycji w energetykę wiatrową, zwłaszcza w regionach o podobnych cechach siedliskowych. Pokazują one, że przy odpowiedniej lokalizacji i planowaniu, oddziaływanie farm wiatrowych na awifaunę

¹¹ Na podstawie: „Monitoring fauny kręgowców na terenie Zespołu Elektrowni Wiatrowych Tychowo wraz z oceną skutków oddziaływania na ptaki i nietoperze (2009–2012)” PRZYRODA – Wiesław Zyska, ul. Noakowskiego 19/3–5, 70-380 Szczecin

i chiropterofaunę może być ograniczone do poziomu akceptowalnego z punktu widzenia ochrony przyrody.

W ramach Projektu planu ogólnego gminy Sławno wprowadzono szereg stref otwartych, z profilem dodatkowym dla terenu elektrowni słonecznej.

Elektrownie słoneczne (fotowoltaiczne) służą do bezpośredniej konwersji energii promieniowania słonecznego na energię elektryczną. Jest to jedyna technologia konwersji energii, która jest w pełni pasywna. Zjawisko konwersji fotowoltaicznej jest bezgłośnie, bezwibracyjne oraz nie posiadające skutków ubocznych. Praca paneli fotowoltaicznych w fazie eksploatacji nie zanieczyszcza powietrza oraz nie wytwarza odpadów. Poza okresową obsługą konserwacyjną oraz pracami pobocznymi (koszenie traw wokół paneli), praca farmy fotowoltaicznej odbywa się bezobsługowo, bez udziału człowieka. Oddziaływanie może powstawać jednak poprzez wprowadzenie nowego elementu do krajobrazu, co spowoduje zmniejszenie niewielkiej powierzchni. Może to być również bariera migracyjna dla zwierząt. Kluczowy w tym przypadku może być wpływ na ptaki. Jednym ze skutków oddziaływania paneli fotowoltaicznych na ptaki, mogą być liczne kolizje z takimi instalacjami. Panele odbijają nieboskłon lub imitują wodę, co prowadzi do masowego zderzenia przy próbie lądowania lub lotu. Zdarza się również, że ptaki drapieżne w pogoni za ofiarą, wlatują z dużą prędkością w panele, które imitują niebo. Innym zagrożeniem ze strony energetyki słonecznej jest przypadkowe wlatywanie ptaków w strefy przepływu energii słonecznej. W takich strefach, temperatura może sięgać nawet 500-800°C, przy czym pióra ptaków ulegają zniszczeniu już w temperaturze 160°C. W wyniku tak wysokich temperatur następuje śmierć lub trwała niezdolność do lotu. Panele w przeciwieństwie do turbin wiatrowych nawet, gdy w danej chwili nie są używane – generują ciepło i zagrażają ptakom. Problem odbicia może również dotyczyć owadów składających jaja w wodzie (np. jętki, widelnice), które również mogą traktować kolektory jako obiekty wodne i składać na nich jaja, co w efekcie może oznaczać znaczny spadek sukcesu rozrodczego owadów, a co za tym idzie ograniczenie zasobów pokarmowych dla ptaków. W związku z powyższym zaleca się stosowanie powłok antyrefleksyjnych, które zmniejszą współczynnik odbicia światła od powierzchni ogniw, jednocześnie zwiększając absorpcję promieniowania słonecznego i poprawiając parametry elektryczne ogniw. Powłoka antyrefleksyjna eliminuje efekt tafla wody. W celu zapobiegania, ograniczania lub kompensacji przyrodniczej oddziaływań na środowisko zaleca się także zastosowanie proekologicznej technologii prac budowlanych, dobór technologii oraz parametrów technicznych planowanych elektrowni ograniczający wpływ na środowisko. Wprowadzenie odnawialnych źródeł energii mimo wprowadzenia w teren nowych instalacji i powstanie hałasu przy pracach budowlanych w konsekwencji przyczyni się do zmniejszonego zapotrzebowania na energię z konwencjonalnych źródeł energii.

5.3 ODDZIAŁYWANIE NA WODY

Zbiorniki wodne, rzeki, cieki i rowy są istotnymi elementami środowiska, które wymagają ochrony przed zanieczyszczeniami i eutrofizacją. Ograniczenie ścieków rolniczych i bytowych jest kluczowe dla zachowania jakości wód. Doliny rzek oraz tereny podmokłe wraz z gruntami organicznymi i nieużytkami są cennymi ekosystemami, które wymagają ochrony przed

zabudową i intensywną eksploatacją. Zachowanie tych terenów jest kluczowe dla bioróżnorodności i regulacji stosunków wodnych. Krajobrazowa zieleń, w tym aleje, zadrzewienia śródpolne i nadwodne, odgrywa ważną rolę w ochronie środowiska i zachowaniu walorów krajobrazowych. Ochrona i rozwój tych terenów są niezbędne dla zachowania równowagi ekologicznej. Tereny związane z kulminacjami pagórków, ciągami i otwarciami widokowymi mają wysokie walory krajobrazowe, które powinny być chronione przed zabudową i degradacją. Zachowanie tych walorów jest kluczowe dla atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej gminy. Te elementy zostały uwzględnione, poprzez wprowadzenie w Planie Ogólnym gminy Stref Otwartych z zakazem zabudowy.

Choć plan ogólny nie zawiera bezpośrednich zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, to poprzez wyznaczenie odpowiednich stref – zgodnych z uwarunkowaniami hydrograficznymi – umożliwia ich racjonalną ochronę. Szczegółowe rozwiązania powinny zostać określone na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Dla poszczególnych terenów należy wskazać sposób odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, zapewniający ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami. Ścieki bytowe i komunalne powinny trafiać do kanalizacji sanitarnej, z ograniczeniem stosowania przydomowych oczyszczalni, szczególnie w miejscowościach położonych w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407. Ścieki przemysłowe muszą być odprowadzane do kanalizacji sanitarnej, a w przypadku przekroczenia norm – oczyszczane na terenie inwestora.

W zakresie kanalizacji deszczowej i melioracji, dla terenów intensywnie zabudowanych należy przewidzieć sieć kanalizacji deszczowej z separatorami. Na terenach mniej zurbanizowanych zaleca się stosowanie nawierzchni przepuszczalnych, rowów żwirowych, rynsztoków itp., dostosowanych do lokalnych warunków gruntowo-wodnych.

Wody opadowe z działek usługowych powinny być odprowadzane do kanalizacji deszczowej lub zagospodarowywane indywidualnie (np. do dołów chłonnych, zbiorników retencyjnych). Na terenach mieszkaniowych należy dążyć do retencjonowania wód opadowych i ich wtórnego wykorzystania, co umożliwia zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Wprowadzenie tych zasad do dokumentów planistycznych niższego szczebla pozwoli uniknąć pogorszenia stanu wód gruntowych i powierzchniowych. Rozwój zabudowy może zwiększyć ryzyko zanieczyszczeń, dlatego konieczne jest równoległe rozwijanie sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Na terenie gminy Sławno znajdują się strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych. Nakazy występujące w obrębie strefy ochrony bezpośredniej dla tych ujęć zostały wskazane w rozdziale 3.2 niniejszej prognozy. Zadania zaplanowane w ramach dokumentu Planu nie stanowią zakazów obowiązujących w obszarze ww. stref. Realizacja zaplanowanych działań poprzez ich charakter nie wpłynie negatywnie na stan ujęcia wód podziemnych zlokalizowanych na terenie Gminy Sławno. Wręcz przeciwnie, działania przewidziane w ramach dokumentu przyczynią się do poprawy jakości zasobów wód podziemnych poprzez realizację

zadań w zakresie rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej co z kolei przyczyni się do likwidacji zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie gminy.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz przepisami Prawa Wodnego, cele środowiskowe obejmują m.in. ochronę i poprawę stanu wód, eliminację zanieczyszczeń oraz zachowanie równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych. Dla JCWPd nr 10, stan wód oceniono jako dobry, celem jest jego utrzymanie.

Wprowadzenie nowych stref zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach rolniczych może ograniczyć zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego. Jednak rozwój inwestycji musi iść w parze z odpowiednim systemem odprowadzania ścieków i zagospodarowania wód, co przyczyni się do realizacji celów środowiskowych i poprawy efektywności infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

5.4 ODDZIAŁYWANIE NA GLEBY I POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Na obszarze objętym planem ogólnym nie przewiduje się istotnych zmian w rzeźbie terenu. Przekształcenia mogą dotyczyć jedynie terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje budowlane, głównie w związku z posadowieniem budynków i wykonaniem fundamentów. Tego typu działania wiążą się z trwałym przekształceniem powierzchni ziemi i gleby, prowadząc do powstawania form antropogenicznych, takich jak nasypy, zwałowiska czy powierzchnie niwelowane.

Plan ogranicza jednak skalę tych przekształceń poprzez wyznaczenie stref zabudowy oraz obszarów uzupełnień zabudowy, co pozwala na bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią. Dodatkowo, masy ziemne powstające w trakcie prac ziemnych powinny być zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami – w pierwszej kolejności na terenie inwestycji, np. do kształtowania zieleni towarzyszącej, a w razie potrzeby również poza jej granicami, zgodnie z ustawą o odpadach.

Projekt planu ogólnego przewiduje ochronę gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych, pozostawiając je w strefach otwartych z zakazem zabudowy. Dla tych terenów nie dopuszcza się również lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii, takich jak farmy fotowoltaiczne. Takie rozwiązanie ma na celu zachowanie potencjału produkcyjnego gleb oraz ograniczenie ich przekształceń, co wpisuje się w zasady zrównoważonego gospodarowania przestrzenią i ochrony zasobów przyrodniczych.

W określeniu stopnia zagrożenia gleb, istotne znaczenie mają: tracona powierzchnia gleb, ich wartość bonitacyjna oraz wrażliwość na zmiany spowodowane modernizacją. Przy wykonywaniu prac ziemnych, w czasie pracy maszyn budowlanych nastąpi silne przekształcenie gleb w pasie technicznym robót budowlanych, obejmujące:

- usunięcie wierzchniej warstwy humusowej (o znacznej zawartości próchnicy) staje się to często przyczyną zniszczenia głębiej leżących warstw geologicznych;
- zniekształcenie struktury gleby wskutek jej zagęszczania i ugniatania, spowodowanego pracą ciężkiego sprzętu zmechanizowanego; prace te mogą

spowodować poprzez ugniatanie części stałych gleby, zmniejszenie jej porowatości i usunięcie głązów (powietrza glebowego);

- lokalne przesuszenie lub zawodnienie gleb spowodowanych zaburzeniem stosunków wodnych przy wykonywaniu wykopów lub w czasie ich odwadniania;
- zanieczyszczenie gruntu substancjami ropopochodnymi w wyniku wycieków z maszyn drogowych i taboru samochodowego;
- narażenie zwałowanej ziemi na przesuszenie, przemarznięcie i inne wpływy środowiska zależnie od warunków pogodowych.

Bezpośrednie oddziaływanie w czasie realizacji inwestycji na powierzchnię ziemi i glebę będzie lokalne i ograniczy się praktycznie do pasa o wielkości kilku metrów.

Aby zapobiec zanieczyszczeniu gruntu i wód podziemnych substancjami ropopochodnymi, pojazdy i maszyny pracujące na placu budowy będą sprawne. Zaplecze budowy umiejscowione zostanie na szczelnym i utwardzonym podłożu (np. przy zastosowaniu płyt drogowych), dodatkowo stosowane będą maty chłonne pod maszyny w trakcie postojów. Na terenie placu budowy nie będzie miało miejsce tankowanie pojazdów, aby zapobiec przedostawaniu się zanieczyszczeń do gruntu.

5.5 ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych, może wystąpić krótkoterminowe zwiększenie się poziomu hałasu, a także pojawić się mogą wibracje i drgania. Zmiany te będą miały jednak charakter przejściowy i krótkotrwały.

Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej może oddziaływać na klimat akustyczny. Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A [dB], zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) dla dróg i linii kolejowych wynosi:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej i terenów szpitali w miastach – 64 dB dla wszystkich dób w roku, 59 dB dla wszystkich pór nocy;
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy zagrodowej, terenów mieszkaniowo-usługowych, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych – 68 dB dla wszystkich dób w roku, 59 dB dla wszystkich pór nocy.

Określając przewidywane znaczące oddziaływania na klimat akustyczny, należy zwrócić uwagę głównie na przebiegające przez jednostkę ciągi komunikacyjne, gdyż klimat akustyczny na tym terenie kształtują przede wszystkim źródła komunikacyjne - głównie trasy ruchu samochodowego. Głównym powodem uciążliwej emisji hałasu, ogólnie, obok stosunkowo wysokiego natężenia ruchu pojazdów, jest wysoki udział w potoku ruchu pojazdów ciężkich, który w szczególności negatywnie oddziałuje na terenach zwartej zabudowy miejscowości.

Podsumowując, polepszenie stanu klimatu akustycznego, jak również zmniejszenie obszarów narażonych na hałas powinno nastąpić głównie poprzez:

- odciążanie ciągów komunikacyjnych (budowa alternatywnych odcinków dróg),
- metody organizacyjne (np. kontrole i/lub ograniczanie prędkości pojazdów),
- stosowanie nawierzchni SMA (Stone Mastic Asphalt),
- wprowadzenie ekranów akustycznych (w ostateczności),
- strefy ograniczonego użytkowania (Jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, to dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej, obiektów sieci gazowej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej tworzy się obszar ograniczonego użytkowania).

Oddziaływania na klimat akustyczny mogą być również notowane podczas prowadzenia prac budowlanych, nie tylko przy budowie i modernizacji ciągów komunikacyjnych. Uciążliwości dla środowiska mogą być powodowane także przez proces budowy systemów kanalizacyjnych i wodociągowych. Niemniej jednak, wszystkie prace budowlane powinny być prowadzone z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT).

Wg Wytycznych w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych (Stryjecki M., Mielniczuk K., GDOŚ, Warszawa 2011), turbina wiatrowa jest źródłem dwóch rodzajów hałasu:

- hałasu mechanicznego, emitowanego przez przekładnię i generator,
- szumu aerodynamicznego, emitowanego przez obracające się łopaty wirnika, którego natężenie jest uzależnione od „prędkości końcówek” łopat (tzw. tip speed).

Dzięki zaawansowanym technologiom izolacji gondoli, hałas mechaniczny został w stosowanych obecnie modelach turbin ograniczony do poziomu poniżej szumu aerodynamicznego. Wynika to również z faktu, iż poziom emitowanego hałasu mechanicznego nie wzrasta wraz ze wzrostem wielkości turbiny w takim tempie, jak obserwuje się to w przypadku szumu aerodynamicznego. W związku z tym, że źródłem szumu aerodynamicznego jest przepływające przez łopaty wirnika powietrze, hałas ten jest nieunikniony i dominuje w bezpośrednim sąsiedztwie farmy wiatrowej. Pomimo zmian konstrukcyjnych, mających na celu obniżenie natężenia szumu aerodynamicznego poprzez obniżenie „prędkości końcówek” (najlepiej tak, by nie przekraczała ona 65 m/s [W specyfikacji technicznej turbin wiatrowych producenci podają zakres „prędkości końcówek”. O ile dolna granica jest dość niska, górna granica zwykle przekracza próg 65 m/s, np. Enercon E-70: 22-80 m/s, Enercon E-82: 25-80 m/s]) czy też wprowadzenie regulacji ustawienia kąta łopat (tzw. pitch control system), hałas ten został już w znacznym stopniu ograniczony, ale niestety nie udało się go całkowicie

wyeliminować. Natężenie emitowanego przez farmę hałasu uzależnione jest od wielu czynników, przede wszystkim od:

- sposobu rozmieszczenia turbin w obrębie farmy oraz ich modelu,
- ukształtowania terenu,
- prędkości i kierunku wiatru oraz
- rozchodzenia się fal dźwiękowych w powietrzu.

Przykładowo, wraz ze wzrostem prędkości wiatru wzrasta poziom szumu aerodynamicznego emitowanego przez turbinę. Jednocześnie jednak wzrasta natężenie szumu wiatru, który w dużym stopniu maskuje dźwięki emitowane przez turbinę. To, w jaki sposób człowiek będzie odbierać dźwięki emitowane przez turbiny (czy będą one dla niego uciążliwe czy nie), w głównej mierze uzależnione jest od poziomu tzw. hałasu tła oraz od odległości od farmy. Jeżeli natężenie hałasu tła jest zbliżone do poziomu hałasu emitowanego przez pracującą turbinę, dźwięki emitowane przez farmę wiatrową stają się właściwie „nierozróżnialne” od otoczenia. Należy zatem na terenie, na którym planowana jest FW wykonać pomiary tła akustycznego. Podstawowym sposobem na ograniczenie uciążliwości hałasu generowanego przez elektrownie wiatrowe jest utrzymanie odpowiedniej odległości tych instalacji od terenów, dla których wyznaczono normy w zakresie klimatu akustycznego. Odległość ta powinna wynikać z przeprowadzonych przez ekspertów analiz.

Analiza działań zaplanowanych w Planie ogólnym pozwoliła stwierdzić, że nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na pogorszenie stanu klimatu akustycznego. Krótkotrwałe negatywne oddziaływania mogą pojawić się jedynie na etapie realizacji inwestycji (np. przebudowy drogi). Jednak w konsekwencji prowadzonych prac (np. modernizacji nawierzchni) osiągnięta zostanie trwała poprawa jakości klimatu akustycznego.

5.6 ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE I POZIOM EMISJI

Realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego, z uwagi na charakter projektowanych stref funkcjonalnych, nie powinna istotnie wpłynąć na warunki klimatu akustycznego. Niemniej jednak każde zwiększenie powierzchni zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, zwłaszcza zadrzewionych, może prowadzić do lokalnych zmian topoklimatycznych oraz pogorszenia jakości powietrza .

Strefy gospodarcze pokrywają się z istniejącymi zakładami produkcyjnymi, lub projektowane są w pobliżu węzłów drogi ekspresowej S6 i uwzględniają ich potencjalny rozwój, bez istotnego wpływu na klimat lokalny czy akustyczny.

Uszczelnienie części powierzchni biologicznie czynnej może ograniczyć parowanie, a w trakcie prac budowlanych może wystąpić czasowy wzrost zapylenia. W miejscach intensywnej zabudowy możliwy jest nieznaczny wzrost temperatury, a zabudowa w pobliżu cieków wodnych może wpływać na lokalne zjawiska termiczne w dolinach rzecznych.

W celu ograniczenia hałasu komunikacyjnego, szczególnie wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich, zaleca się stosowanie zieleni izolacyjnej, ekranów akustycznych oraz

nawierzchni o obniżonym poziomie emisji hałasu (np. asfalt porowaty, SMA, mieszanki z dodatkiem gumy). Tereny wymagające ochrony przed hałasem powinny być lokalizowane w maksymalnym oddaleniu od źródeł uciążliwości.

Emisje pyłów i gazów mogą wystąpić głównie w fazie budowy oraz w strefach gospodarczych – dlatego w planach miejscowych należy uwzględnić zapisy ograniczające te oddziaływania.

Dodatkowo, plan dopuszcza lokalizację wielkopowierzchniowych instalacji OZE (elektrowni słonecznych) na wybranych terenach otwartych i usługowych, co może przyczynić się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń związanych ze spalaniem paliw kopalnych. Oddziaływanie inwestycji powinno być ograniczone do terenów, na których są one realizowane, lub mieć jedynie lokalny charakter.

5.7 ODDZIAŁYWANIE NA RETENCJĘ I USZCZELNIENIE TERENU

Realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego może prowadzić do częściowego uszczelnienia powierzchni terenu, szczególnie w obszarach przeznaczonych pod nową zabudowę. Zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych może ograniczyć naturalną retencję wód opadowych, zwiększając ryzyko lokalnych podtopień oraz obniżając zdolność gruntu do infiltracji. Należy jednak podkreślić, że większość stref, w których dopuszcza się zabudowę, zlokalizowana jest na terenach już zurbanizowanych, zagospodarowanych lub w obszarach uzupełniania istniejącej zabudowy, co ogranicza presję na tereny naturalne.

Projekt planu ogólnego stosuje również wyższe niż minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej (PBC), co sprzyja zachowaniu zdolności retencyjnych terenu. Dzięki temu, plan promuje stosowanie rozwiązań wspierających retencję, takich jak nawierzchnie przepuszczalne, zbiorniki retencyjne czy zagospodarowanie wód opadowych na terenie inwestycji. Na terenach mieszkaniowych i usługowych zaleca się maksymalne retencjonowanie wód opadowych z możliwością ich wtórnego wykorzystania. Takie podejście wspiera zrównoważone gospodarowanie wodami opadowymi i ogranicza negatywny wpływ urbanizacji na bilans wodny gminy.

5.8 ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI, ZDROWIE I JAKOŚĆ ŻYCIA

Projekt Planu Ogólnego będzie oddziaływał na warunki życia mieszkańców przede wszystkim poprzez wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, co może sprzyjać rozwojowi osadnictwa i lokalnej przedsiębiorczości. Jednocześnie plan zakłada rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, co bezpośrednio przełoży się na poprawę jakości życia społeczności lokalnej. Ustalenia planu ograniczają niekontrolowane rozprzestrzenianie się zabudowy oraz przeciwdziałają konfliktom funkcjonalnym, takim jak sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej i działalności uciążliwej.

Plan ogólny, poprzez ramowe odniesienie do zasad ochrony środowiska, ładu przestrzennego i racjonalnego gospodarowania przestrzenią, tworzy podstawy do zrównoważonego rozwoju

terenów inwestycyjnych. W przypadku lokalizacji nowych funkcji usługowych, na etapie sporządzania planów miejscowych należy określić charakter działalności w sposób minimalizujący kolizje z zabudową mieszkaniową. Zaleca się, aby obiekty o niższej uciążliwości były sytuowane bliżej zabudowy mieszkaniowej, natomiast działalność potencjalnie uciążliwa – w większym oddaleniu, z zastosowaniem odpowiednich środków ochronnych.

Projekt Planu Ogólnego uwzględni obszary stref ochronnych elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 500 kW. Strefy te obejmują zasięg oddziaływania istniejących lub planowanych elektrowni wiatrowych.

W wyznaczonych strefach ochronnych mogą występować ograniczenia dotyczące zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenu, wynikające z potencjalnego oddziaływania elektrowni wiatrowych na środowisko oraz komfort życia mieszkańców. Szczegółowy zasięg tych stref oraz zasady ich funkcjonowania zostaną określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które będą podstawą do lokalizacji konkretnych inwestycji.

Uciążliwości dla ludzi na etapie budowy związane będą z zanieczyszczeniami atmosfery wynikającymi z emitowanych, przez środki transportu, spalin, pyleniem z dróg oraz emisją hałasu. Oddziaływanie to będzie ograniczone jednak do miejsca lokalizacji inwestycji, a w czasie - do etapu budowy. Biorąc pod uwagę przejściowy charakter prowadzonych prac oraz niewielką ich skalę, czas ich trwania oraz odległość od głównych skupisk zabudowy, można uznać, że etap budowy nie wpłynie trwale na negatywne zmiany w środowisku oraz nie będzie źródłem poważnych i nieodwracalnych oddziaływań dla ludzi.

Jedną z uciążliwości dla ludzi, wynikającą z prowadzenia prac budowlanych, może być hałas wydobywający się od pracujących urządzeń oraz środków transportu przemieszczających się na lub z terenu placu budowy.

Na etapie budowy może również wystąpić zapylenie i zanieczyszczenie powietrza przez pracujące maszyny i pojazdy. Czynniki te również występują okresowo i nie wpłyną na pogorszenie jakości środowiska, fauny oraz flory w przedziale czasowym wykraczającym poza fazę budowy.

Biorąc pod uwagę rozpatrywany zakres robót ich skalę i czas trwania, można ocenić, iż nie wystąpią odczuwalne i negatywne oddziaływania fazy budowy na zdrowie okolicznych mieszkańców. Hałas, pylenie i lokalna (punktowa) emisja substancji szkodliwych (farby, lakiery, powłoki antykorozyjne, itp.) mogą być dokuczliwe dla pracowników wykonujących prace budowlano-montażowe, instalacyjne i malarskie. Niedogodności te należy zminimalizować poprzez stosowanie odpowiednich zabezpieczeń zgodnych z przepisami BHP (w tym sprzętu ochrony osobistej) i właściwej organizacji robót.

5.9 ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Projekt Planu Ogólnego wpłynie na krajobraz gminy poprzez przekształcenie wybranych obszarów naturalnych – takich jak tereny zieleni, nieużytki i grunty rolne – w tereny zabudowane. Zmiany te będą miały charakter lokalny i dotyczyć będą głównie obszarów sąsiadujących z istniejącą zabudową, stanowiąc jej uzupełnienie lub rozszerzenie. Dzięki temu

zachowana zostanie ogólna struktura krajobrazowa gminy, a ustalone parametry zabudowy – w tym jej intensywność i wysokość – będą nawiązywać do istniejącego zagospodarowania.

W rejonach intensywniejszych przekształceń może dojść do miejscowego ograniczenia różnorodności biologicznej. Aby temu przeciwdziałać, projekt planu wprowadza strefowe ustalenia chroniące ciągłość systemu przyrodniczego, charakterystyczną topografię oraz układy ruralistyczne. Na etapie sporządzania planów miejscowych zaleca się tworzenie spójnego systemu zieleni urządzonej i krajobrazowej, który poprawi estetykę terenów zurbanizowanych oraz ich otoczenia – w tym terenów rolnych i leśnych. Szczególną ochroną powinny zostać objęte miejsca eksponowane, panoramy i punkty widokowe, które mogą być zagrożone dominacją elementów obcych, takich jak infrastruktura techniczna, reklamy czy zabudowa substandardowa.

Plan ogólny wyznacza ramy dla harmonijnego kształtowania przestrzeni, zalecając nadawanie obiektom kubaturowym i urządzeniom infrastruktury technicznej form architektonicznych dostosowanych do otoczenia. Dodatkowo, na całym obszarze gminy należy ograniczać lokalizację inwestycji wymagających makroniwelacji i znacznych przekształceń rzeźby terenu, aby zachować naturalny charakter krajobrazu.

Zapisy Planu Ogólnego zakładają rozwój zabudowy mieszkaniowej skoncentrowanej w ramach istniejących struktur urbanistycznych, co pozwoli na zachowanie ładu przestrzennego i uniknięcie chaotycznej zabudowy. Nowe inwestycje mieszkaniowe powinny być skoordynowane z istniejącą infrastrukturą, aby zapewnić mieszkańcom odpowiednie warunki życia. Ważne jest również stosowanie i egzekwowanie instrumentów polityki przestrzennej, aby zapobiec niekontrolowanej zabudowie.

Zapisy Planu Ogólnego wprowadzają ochronę obszarów położonych w pobliżu jezior, które mają duży potencjał rekreacyjny, jednak ich rozwój musi być zrównoważony. Obszary te znajdują się w strefach chronionego krajobrazu, co wymaga szczególnej uwagi na ochronę środowiska. W związku z tym na większości terenów wzdłuż brzegów jeziora Łętowskiego wprowadza się Strefę Otwartą z zakazem zabudowy. Plan Ogólny wyznacza tereny pod zabudowę rekreacyjną zgodnie z zapisami obowiązujących MPZP, oraz w nowej lokalizacji, na zachód od jeziora.

Szczególnie ważnym elementem jest ochrona krajobrazu w myśl ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774). W myśl powyższego dokumentu należy dążyć do takiego ustalania lokalizacji, aby ograniczyć do minimum negatywny wpływ nie tylko na zdrowie ludzi, ale także na krajobraz przyrodniczy i kulturowy. Szczegóły lokalizacji tego typu obiektów ustalane będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Oddziaływanie przyjętych w dokumencie rozwiązań na krajobraz w aspekcie środowiskowym opiera się na ocenie stopnia naturalności krajobrazu, jego struktury i zniekształceń. Krajobraz, jako komponent wielu czynników, ulega przemianom pod wpływem naturalnych procesów zachodzących w środowisku biotycznym i abiotycznym oraz oddziaływań antropogenicznych. Działalność człowieka jest czynnikiem, który najsilniej ingeruje w struktury przyrodnicze, a więc i krajobraz. Zmiany użytkowania terenów doprowadzają do poważnych i nieodwracalnych przekształceń krajobrazu. Założenia ochrony krajobrazu wynikają z Europejskiej Konwencji

Krajobrazowej (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98), która wskazuje na potrzebę ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu. Stąd też wszystkie działania inwestycyjne powinny uwzględniać lokalne warunki krajobrazowe tak, aby ukierunkowywać i harmonizować rozwój przestrzenny i gospodarczy ze specyfiką terenu Gminy. Zmiany gospodarcze i społeczne, a także środowiskowe to nakładające się na siebie czynniki, których nie da się niekiedy uniknąć, ale powinno się je ograniczyć w stosunku do negatywnego oddziaływania na krajobraz.

Dzięki planowanym działaniom znacznie poprawi się krajobraz obszaru, który zdecydowanie zyska na wartości. Zachowane zostaną jednak dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu Gminy Sławno. Dodatkowo znaczna część działań dotyczy obiektów umieszczonych pod powierzchnią ziemi, a wszelkie powstałe z tym niegodności zostaną natychmiastowo usunięte, nie powodując zmian w krajobrazie. Teren, na którym zadanie będzie realizowane zostanie uporządkowany. Realizacja zaplanowanych działań nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Ochrona krajobrazu Gminy Sławno winna obejmować działania, polegające na świadomym kształtowaniu przestrzeni gminy poprzez eksponowanie obszarów atrakcyjnych krajobrazowo. Należy również systemowo włączać je w pozostałą przestrzeń gminy, by tworzyły harmonijną całość i nadawały lub prezentowały charakterystyczny krajobraz gminy.

W ramach *Planu ogólnego Gminy Sławno istnieje możliwość realizacji działań dotyczących budowy farm wiatrowych*. Jak wskazano w Wytycznych w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych (Stryjecki M., Mielniczuk K., GDOŚ, Warszawa 2011), negatywny wpływ farmy wiatrowej na otaczający ją krajobraz maleje wraz ze wzrostem odległości od inwestycji. Posiłkując się następującym uproszczonym schematem podziału na strefy tzw. „wizualnego oddziaływania” elektrowni wiatrowych dla terenu płaskiego wyróżnić można:

1. Strefa I (w odległości do 2 km od farmy wiatrowej) – farma wiatrowa jest elementem dominującym w krajobrazie. Obrotowy ruch wirnika jest wyraźnie widoczny i dostrzegany przez człowieka.
2. Strefa II (w odległości od 2 do 4,5 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe wyróżniają się w krajobrazie i łatwo je dostrzec, ale nie są elementem dominującym. Obrotowy ruch wirnika jest widoczny i przyciąga wzrok człowieka.
3. Strefa III (w odległości od 4,5 do 7 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe są widoczne, ale nie są „narzucającym się” elementem w krajobrazie. W warunkach dobrej widoczności można dostrzec obracający się wirnik, ale na tle swojego otoczenia same turbiny wydają się być stosunkowo niewielkich rozmiarów.
4. Strefa IV (w odległości powyżej 7 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe wydają się być niewielkich rozmiarów i nie wyróżniają się znacząco w otaczającym je krajobrazie. Obrotowy ruch wirnika z takiej odległości jest właściwie niedostrzegalny.

Należy zaznaczyć, że powyższe wartości są orientacyjne i mogą bardzo często przyjmować daleko odmienne parametry. W terenie pagórkowatym te odległości mogą być znacząco niższe, lub wyższe w zależności od położenia punktu obserwacyjnego oraz lokalizacji elektrowni. Elektrownie położone poza wzniesieniami znajdującymi się na linii obserwacyjnej mogą być

niewidoczne, pomimo bliskiej odległości. Jeśli jednak umiejscowione są na szczytach wzniesień, ich widzialność będzie znacząco wzrastać. Przy niektórych lokalizacjach może ona sięgnąć wartości nawet 20 km. Biorąc powyższe pod uwagę, opracowano szereg wytycznych, których uwzględnienie na etapie projektowania farmy może znacząco ograniczyć jej potencjalny negatywny wpływ na otaczający ją krajobraz oraz negatywne podejście ze strony społeczeństwa, w tym m.in.:

- stosowanie w obrębie jednej farmy wiatrowej lub kilku sąsiadujących ze sobą farm wiatrowych elektrowni wiatrowych o tej samej wielkości,
- jasne kolory wież i łopat wirnika (np. szary, beżowy, ewentualnie biały) lub kolor elektrowni wiatrowych dopasowany do otoczenia,
- wybór elektrowni wiatrowych, których wirniki składają się z trzech łopat,
- farma wiatrowa jest bardziej „przyjazna”, gdy składa się na nią mniejsza liczba turbin, ale o większej mocy niż większa liczba turbin o małej mocy,
- należy unikać lokalizowania elektrowni wiatrowych w pobliżu miejsc, dla których wyznaczono normy w zakresie klimatu akustycznego i w miejscach gdzie będą dominującym składnikiem w krajobrazie przedstawiającym szczególne walory widokowe.

Istotne jest również unikanie lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenach o wybitnych walorach krajobrazowych, ze szczególnym wyróżnieniem parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu¹².

5.10 ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA KULTURY

Projekt Planu Ogólnego obejmuje swoim zakresem obszary o szczególnej wartości kulturowej, w tym strefy ochrony stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską, strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej, a także obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Zapisy planu w sposób ramowy odnoszą się do ochrony dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez ustalenie wskaźników zabudowy oraz przypisanie odpowiednich profili funkcjonalnych strefom planistycznym.

Realizacja ustaleń planu powinna przyczynić się do poprawy walorów krajobrazowych i estetycznych przestrzeni, co może zwiększyć atrakcyjność gminy zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających. Wyznaczone strefy planistyczne nie generują uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich, co sprzyja harmonijnemu rozwojowi przestrzennemu z poszanowaniem wartości historycznych i kulturowych. Plan ogólny stanowi tym samym narzędzie wspierające kształtowanie ładu przestrzennego w zgodzie z lokalnym dziedzictwem.

¹² Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych (Stryjecki M., Mielniczuk K., GDOŚ, Warszawa 2011)

5.11 ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Gmina wiejska Sławno charakteryzuje się ograniczonym występowaniem surowców mineralnych. Na jej terenie udokumentowano jedynie złoża piasku i żwiru, oraz kredy i torfów. Dla części złóż piasków i żwirów – posiadających aktualne koncesje, ustanowiono obszary i tereny górnicze, które zostały uwzględnione w projekcie Planu Ogólnego poprzez wyznaczenie odpowiednich stref górnictwa. Takie podejście umożliwia racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi przy jednoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego i ograniczeniu konfliktów funkcjonalnych z innymi formami zagospodarowania terenu.

Strefy górnicze wyznaczono tylko na wybranych złożach kopalin zlokalizowanych na terenie Gminy. Wszystkie strefy górnicze obejmują już eksploatowane obiekty. Plan Ogólny nie rozszerza działalności górniczej na terenie gminy. Wszystkie strefy górnicze dotyczą eksploatacji piasków i żwirów.

Strefy górnictwa wyznaczono na terenie następujących działek na terenie gminy Sławno:

- Kwasowo II 405/37, 405/38
- Sławsko II 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200
- Sławsko 1, 2/4, 2/5
- Janiewice 719
- Gwiazdowo 259/1

Ponadto wprowadzono strefy górnictwa na następujących działkach, na podstawie złożonych wniosków:

- Gwiazdowo 262, 365
- Gwiazdowo 358.

5.12 SKUMULOWANE ODDZIAŁYWANIA

Gmina Sławno cechuje się wysokim udziałem terenów leśnych i rolniczych, obecnością cennych przyrodniczo dolin rzecznych (Wieprza, Grabowa, Reknica), występowaniem trzech obszarów Natura 2000 oraz obszarów objętych innymi formami ochrony (OChK, rezerваты przyrody, zespół przyrodniczo-krajobrazowy). Plan Ogólny zakłada jednocześnie intensyfikację wykorzystania przestrzeni pod funkcje inwestycyjne, usługowe, turystyczne oraz mieszkaniowe. W związku z tym występuje wysokie prawdopodobieństwo nakładania się oddziaływań przestrzennych.

Na podstawie analizy ustaleń planu, polityki przestrzennej gminy oraz lokalizacji Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), wskazuje się następujące obszary ryzyka oddziaływań skumulowanych:

Rejon węzłów drogi ekspresowej S6 (OSI 3 – Bobrowice, Warszkowo):

- Kumulacja funkcji: gospodarcza, logistyczna, komunikacyjna.

- Potencjalne skutki: wzrost emisji zanieczyszczeń, hałasu, fragmentacja przestrzeni rolniczo-leśnej.

Strefa turystyczna wokół jeziora Łętowskiego (OSI 1):

- Kumulacja funkcji: turystyczna, rekreacyjna, usługowa.
- Potencjalne skutki: presja na wody jeziora, erozja brzegów, zwiększenie antropopresji w obszarze chronionego krajobrazu i potencjalnych siedlisk ptaków wodno-błotnych.

Najbardziej podatne na oddziaływanie skumulowane są następujące elementy środowiska:

- Wody powierzchniowe i podziemne – szczególnie w kontekście spływu powierzchniowego, eutrofizacji i pogorszenia stanu ekologicznego.
- Siedliska przyrodnicze i korytarze ekologiczne – ryzyko fragmentacji i utraty funkcjonalności ciągów migracyjnych.
- Krajobraz kulturowy i przyrodniczy – kumulacja zabudowy i infrastruktury może prowadzić do zaburzenia spójności krajobrazu wiejskiego.
- Cisza akustyczna i jakość powietrza – zwiększenie natężenia ruchu i rozwój funkcji gospodarczych w wielu punktach jednocześnie może przekroczyć dopuszczalne progi.

W świetle przeprowadzonej analizy wskazuje się na konieczność:

- równoważenia presji inwestycyjnej poprzez koncentrację funkcji w wyznaczonych centrach lokalnych, zamiast rozpraszania zabudowy.
- Wprowadzenia stref buforowych i zieleni izolacyjnej przy granicach obszarów Natura 2000 oraz między funkcjami konfliktowymi (np. mieszkaniowa vs. produkcyjna).
- Monitorowania wpływu lokalizacji inwestycji na obszary hydrologicznie i przyrodniczo wrażliwe, z uwzględnieniem retencji, ochrony siedlisk i struktury krajobrazu.
- Wzmocnienia zapisów o ochronie ciągów ekologicznych i korytarzy migracyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dolin rzecznych i granic lasów.
- Koordynacji wdrażania inwestycji z innymi dokumentami planistycznymi (np. MPZP, strategie sektorowe, dokumenty sąsiednich gmin).

5.13 TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE

Zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) podczas stwierdzenia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji założeń zawartych w projektach polityk, strategii, planów lub programów, przeprowadza się postępowanie w zakresie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Zapisy projektu Planu Ogólnego nie przewidują realizacji inwestycji, które mogłyby naruszyć integralność obszarów objętych ochroną przyrodniczą ani takich, których oddziaływanie

wykraczałoby poza granice działki, na której są planowane. Skutki realizacji ustaleń planu, nawet w ujęciu skumulowanym, nie będą miały charakteru transgranicznego. Plan respektuje istniejące formy ochrony przyrody i nie przewiduje działań mogących znacząco wpłynąć na ich stan lub funkcjonowanie.

6. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ MINIMALIZUJĄCYCH, ZAPOBIEGAWCZYCH I KOMPENSACYJNYCH

W celu ograniczenia negatywnego wpływu planowanych działań na środowisko naturalne, kluczowe jest wdrożenie kompleksowych rozwiązań zapobiegawczych i kompensacyjnych. Jednym z priorytetów powinno być promowanie ekologicznych metod ogrzewania, które pozwolą na stopniowe wyeliminowanie emisji zanieczyszczeń powietrza wynikających z tradycyjnych systemów grzewczych. Wsparcie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła na niskoemisyjne, takie jak pompy ciepła czy instalacje oparte na odnawialnych źródłach energii, powinno być uzupełnione działaniami edukacyjnymi i programami dofinansowań.

Równie istotne jest zapewnienie odpowiedniego systemu gospodarki ściekowej. Budowa kanalizacji sanitarnej we wszystkich miejscowościach gminy oraz kierowanie ścieków do nowoczesnych oczyszczalni pozwoli na skuteczne ograniczenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntów. W miejscach, gdzie budowa kanalizacji jest nieopłacalna, należy promować przydomowe oczyszczalnie ścieków jako rozwiązanie alternatywne, ale równie skuteczne.

W zakresie ochrony przed hałasem komunikacyjnym, szczególnie wzdłuż głównych tras drogowych, rekomenduje się stosowanie ekranów akustycznych oraz pasów zieleni izolacyjnej. W przypadku istniejącej zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, warto rozważyć przeniesienie głównych tras poza obszary zabudowane. Dodatkowo, planowanie nowej zabudowy powinno uwzględniać strefy buforowe, a ruch tranzytowy powinien być kierowany na obwodnice, takie jak planowana trasa S6.

Rozwój turystyki, zwłaszcza w rejonie Jeziora Łętowskiego, powinien odbywać się w sposób zrównoważony. Konieczne jest przeprowadzenie analizy chłonności środowiska oraz pojemności turystycznej, co pozwoli na określenie bezpiecznego poziomu zagospodarowania. W celu ochrony krajobrazu i ograniczenia presji antropogenicznej, należy unikać zabudowy pensjonatowo-letniskowej w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora oraz wyznaczyć i promować ścieżki turystyczne, które będą kanalizować ruch odwiedzających.

W kontekście rozwoju odnawialnych źródeł energii, takich jak farmy wiatrowe i fotowoltaiczne, należy wykluczyć z ich lokalizacji obszary o wysokich walorach przyrodniczych. Ochrona tych terenów jest kluczowa dla zachowania bioróżnorodności i integralności ekosystemów. W przypadku inwestycji liniowych w zakresie budowy ciągów komunikacyjnych, działania kompensacyjne powinny obejmować budowę przepustów dla zwierząt, ekranów akustycznych oraz nasadzenia roślinności, które ograniczą fragmentację siedlisk i poprawią jakość krajobrazu.

Na terenach rolniczych zaleca się wdrażanie zrównoważonych praktyk rolniczych, które ograniczą spływ biogenów do wód powierzchniowych. Monitorowanie jakości wód oraz tworzenie stref buforowych przy ciekach wodnych i oczkach śródpolnych pomoże zapobiec eutrofizacji i degradacji ekosystemów wodnych.

W zakresie ochrony krajobrazu i dziedzictwa kulturowego, niezbędne jest zachowanie historycznych układów przestrzennych oraz ochrona zabytkowej architektury. Nowe inwestycje powinny być projektowane z poszanowaniem lokalnego stylu architektonicznego, a materiały budowlane dobierane w sposób harmonijny z otoczeniem. Planowanie przestrzenne

powinno przeciwdziałać chaosowi urbanistycznemu i wspierać rozwój zgodny z tożsamością miejsca.

Zabudowa mieszkaniowa powinna być realizowana zgodnie z założeniami polityki przestrzennej, z uwzględnieniem ochrony obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo. Wycinka drzew powinna być ściśle kontrolowana. W przypadku dokonywania nowych nasadzeń drzew w ramach kompensacji przyrodniczej należy wykorzystywać tylko gatunki rodzime.

Wreszcie, dla poprawy jakości środowiska sensorycznego, należy ograniczać hałas komunikacyjny i przemysłowy, kontrolować emisję odorów oraz skutecznie zarządzać gospodarką odpadami. Działania te przyczynią się do poprawy komfortu życia mieszkańców i ochrony walorów środowiskowych gminy.

Projekt planu ogólnego gminy Sławno został opracowany z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz w poszanowaniu dla wymogów ochrony środowiska, ładu przestrzennego i dziedzictwa kulturowego. Dokument ten respektuje trzy kluczowe filary planowania przestrzennego:

- Działania zapobiegające negatywnym skutkom planu – Plan przewiduje rozwiązania minimalizujące potencjalne oddziaływania inwestycji na środowisko, w tym m.in. unikanie lokalizacji zabudowy w obszarach szczególnie wrażliwych przyrodniczo, wdrażanie zasad gospodarki niskoemisyjnej oraz planowanie infrastruktury technicznej w sposób ograniczający presję na zasoby naturalne.
- Rekomendacje zmian zapisów planu – W toku prac planistycznych uwzględniono konieczność modyfikacji zapisów w celu zwiększenia ich zgodności z aktualnymi standardami ochrony środowiska i krajobrazu. Dotyczy to m.in. ograniczenia intensywności zabudowy w rejonach o wysokich walorach przyrodniczych, wprowadzenia wymogów dotyczących retencji wód opadowych oraz zapisów promujących rozwój zielonej infrastruktury.
- Obszary szczególnej ostrożności – W planie jednoznacznie zidentyfikowano tereny wymagające szczególnej ochrony, takie jak obszary Natura 2000, strefy ochrony ujęć wody, doliny rzeczne oraz tereny o wysokiej wartości krajobrazowej. Dla tych obszarów przewidziano ograniczenia funkcjonalne oraz dodatkowe wymogi środowiskowe, mające na celu zachowanie ich integralności ekologicznej i kulturowej.

Możliwe negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko można ograniczyć poprzez podjęcie wszelkich możliwych działań łagodzących, zapobiegających już na etapie planowania negatywnym oddziaływaniom na środowisko. Poniższej przedstawiono propozycje działań łagodzących dla poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

Tabela 35: Propozycje możliwych sposobów ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko

Element środowiska przyrodniczego	Propozycje działań łagodzących i minimalizujących
Różnorodność biologiczna/rośliny /zwierzęta	• inwentaryzacja przyrodnicza pod kątem występowania ptaków czy innych zwierząt oraz cennych gatunków roślin, szczególnie objętych ochroną; przeprowadzanie wszelkich prac poza okresem lęgowym ptaków czy okresem godowym innych zwierząt; • zapewnienie stałego monitorowania wpływu inwestycji na różnorodność biologiczną, faunę i florę; • w przypadku kolizji z terenami zieleni, niezbędne jest zabezpieczenie drzew wraz z ich bryłą korzeniową w pobliżu której prowadzone są prace, • wprowadzenie dodatkowych nasadzeń drzew i zieleni urządzonej (gatunków rodzimych) w celu ewentualnej kompensacji przyrodniczej, • uwzględnianie zakazów jakie zostały ustanowione na obszarach prawnie chronionych (jeżeli dana inwestycja będzie realizowana na tego typu obszarze), • uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji, • wcześniejsza inwentaryzacja przyrodnicza miejsc planowanych prac, • ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko, • odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych, • prowadzenie prac budowlanych w określonym czasie – poza okresem lęgowym i tarła ryb, • przeprowadzenie monitoringu ornitologicznego i chiropterologicznego, • wyłączanie turbin wiatrowych w newralgicznych okresach nasilonej ekspozycji ptaków narażonych na wysokie ryzyko kolizji (np. szczyt przelotu gęsi, szczyt aktywności ptaków szponiastych przypadający na okres toków oraz karmienia piskląt itd.), • zastosowanie powłoki antyrefleksyjnej na panelach fotowoltaicznych, która ma za zadanie niwelowanie efektu odbicia promieni słonecznych oraz poprawia ich pochłanianie, zwiększając wydajność urządzenia; powłoka minimalizuje ewentualny efekt oślepiania ptaków oraz mylenia powierzchni

	paneli jako powierzchni wody, co może powodować kolizje ptaków z panelami, • w przypadku gdy na etapie funkcjonowania elektrowni fotowoltaicznych planuje się koszenie terenu, to dla ochrony ptaków lęgowych należy planować koszenia poza okresem lęgowym ptaków, który dla większości gatunków ptaków krajobrazu rolniczego przypada przeciętnie od 1 marca do 31 sierpnia; • w przypadku planowanego koszenia terminy należy dostosować także do okresów migracji ptaków, który dla większości gatunków ptaków w Polsce przypada przeciętnie od 15 lutego do końca maja (migracja wiosenna) oraz od 15 sierpnia do końca października (migracja jesienna), • stosowanie paneli fotowoltaicznych posiadających białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych, • wyłączanie turbin w pewnych okresach w czasie aktywności nietoperzy przy prędkościach wiatru poniżej 6 m/s; • niezalesianie terenów, na których staną turbiny, i niewprowadzanie ciągów zieleni w ich pobliżu (dotyczy głównie prognoz dla zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a w raportach może dotyczyć terenów zarządzanych przez inwestora – np. dróg dojazdowych); • unikanie oświetlania turbin światłem białym – zastrzeżenie to nie dotyczy oświetlenia wynikającego z przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu powietrznego; • zachowanie co najmniej 200 m odległości elektrowni wiatrowych od ważnych żerowisk i miejsc zwiększonej aktywności nietoperzy, przy czym przyjęta odległość powinna być uzależniona od stwierdzonych gatunków, rodzaju siedliska i innych okoliczności; • zachowanie co najmniej 200 m odległości elektrowni wiatrowych od liniowych elementów krajobrazu (np. alei, szpalerów drzew, innych zadrzewień i zakrzewień), których wykorzystywanie przez nietoperze potwierdzono w wyniku badań; • rezygnacja z części elektrowni wiatrowych na farmie lub zmiana ich umiejscowienia, w celu uniknięcia lokalizacji elektrowni wiatrowych na przecięciu istotnych szlaków migracji lub w innych miejscach o wysokiej aktywności nietoperzy.
Ludzie	• oznakowanie obszarów w miejscach prowadzenia robót budowlanych; • realizacja robót zgodnie z zasadami BHP i PPOŻ;

	• wykorzystywanie wyłącznie sprawnych maszyn i urządzeń; • wykonywanie działań inwestycyjnych tylko w dozwolonych godzinach w celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń i uciążliwego hałasu; • stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych; • stosowanie roślinności izolacyjnej, • ograniczenie propagacji hałasu poprzez zastosowanie obudów, ekranów akustycznych, wałów z ziemi itp., • stosowanie materiałów dźwiękochłonnych w celu zmniejszenia odbić dźwięku, • organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas, • stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas lokalnych mieszkańców
Woda	• odpowiednie zabezpieczenia terenów przed przedostaniem się niepożądanych substancji do wód dbałość o szczelność zbiorników paliw w maszynach wykorzystywanych podczas prac; • zachowanie szczególnej ostrożności podczas prowadzenia prac w bezpośrednim sąsiedztwie rzek czy zbiorników wodnych; • zapewnienie pracownikom dostępu do przenośnych toalet; • ograniczanie powierzchni nieprzepuszczalnych np. poprzez stosowanie materiałów przepuszczalnych do budowy parkingów, ciągów pieszych i rowerowych; • stosowanie nowoczesnego i sprawnego sprzętu budowlanego, w celu uniknięcia wycieków substancji • toksycznych i ograniczenia nadmiernej emisji hałasu, • po zakończeniu prac zadbać o przywrócenie stanu powierzchni ziemi, dna czy brzegu rzeki do stanu sprzed prowadzenia prac, co ułatwi reintrodukcję gatunków
Powietrze	• tworzenie pasów zieleni izolacyjnej; • propagowanie alternatywnych form transportu (ruch pieszy, rowerowy, komunikacja zbiorowa); • promowanie odnawialnych źródeł energii;
Powierzchnia ziemi	• odpowiednie przechowywanie/składowanie materiałów budowlanych; kontrolowanie szczelności zbiorników paliwowych w pojazdach wykorzystywanych przy pracach;

	• odpowiednie składowanie odpadów powstałych podczas pracy;
Krajobraz	• tworzenie miejsc z zielenią urządzoną;
Klimat	• stosowanie nasadzeń drzew i krzewów oraz zieleni urządzonej; • dbałość o przestrzeganie zasad ochrony środowiska naturalnego; • promowanie niezmotoryzowanych form transportu;
Zabytki i dobra materialne	• odpowiednie planowanie realizacji projektów, tak by nie zakłócić istniejącego układu przestrzeni publicznej; • szczegółowe uzgadnianie przeprowadzania działań inwestycyjnych w obiektach o szczególnym znaczeniu historycznym lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie;
Obszary objęte ochroną, w tym Obszary Natura 2000	• przestrzeganie przepisów ochrony przyrody na tych terenach i ustanowionych planów zadań ochronnych; • wzmocnienie kontroli realizacji danego przedsięwzięcia, szczególnie w zakresie możliwego wpływu na stan środowiska; • uwzględnienie okresów lęgowych i rozrodczych ptaków, nietoperzy i zwierząt; • prawidłowe zabezpieczenia terenów prowadzenia inwestycji oraz pracujących, maszyn i urządzeń; • selektywne gromadzenie wszelkich powstających odpadów; • systematyczne prowadzenie prac porządkowych.

Źródło: opracowanie własne

W przypadku, gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ skala wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko.

7. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Projekt planu ogólnego gminy Sławno został opracowany w oparciu o kompleksową analizę dostępnych wariantów rozwiązań przestrzennych, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, społecznych i funkcjonalnych. Na etapie prac planistycznych przeprowadzono ocenę alternatywnych scenariuszy zagospodarowania, w tym również analizę wniosków o zmiany w przeznaczeniu terenów, zgłaszanych przez mieszkańców, instytucje oraz władze gminy. W wyniku tych analiz przyjęto rozwiązanie, które uznano za najbardziej racjonalne, spójne z polityką przestrzenną gminy oraz korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska i ładu przestrzennego.

Zaproponowany układ strefowy gminy, został zaplanowany w sposób zrównoważony, z poszanowaniem istniejących struktur przestrzennych oraz środowiska naturalnego. Należy podkreślić, że projekt planu ogólnego w przeważającej części uwzględnia zapisy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają niemal 100% powierzchni gminy. Dla tych planów przeprowadzono wcześniej oceny oddziaływania na środowisko, co stanowi istotne wsparcie merytoryczne i formalne dla obecnie opracowywanego dokumentu.

Wybór przyjętego rozwiązania planistycznego stanowi efekt weryfikacji alternatyw w kontekście obowiązujących dokumentów strategicznych, w tym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu ogólnego nie tylko rozwija i porządkuje kierunki wskazane w Studium, ale również stanowi jego aktualizację, dostosowaną do zmieniających się realiów przestrzennych i środowiskowych.

W toku prac uwzględniono również obszary szczególnej ostrożności, takie jak tereny o wysokich walorach przyrodniczych, obszary chronione, strefy ochrony ujęć wody oraz tereny zagrożone powodzią. Dla tych obszarów przewidziano odpowiednie ograniczenia funkcjonalne oraz mechanizmy ochronne, mające na celu zachowanie ich integralności ekologicznej i krajobrazowej.

Podsumowując, projekt planu ogólnego gminy Sławno został opracowany w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem dostępnych alternatyw oraz w oparciu o istniejące dokumenty planistyczne. Przyjęte rozwiązania są efektem szerokiej analizy i konsultacji, a ich wdrożenie zapewni spójny, zrównoważony rozwój przestrzenny gminy w długofalowej perspektywie.

Ustawodawca wyznaczył termin uchwalenia planów ogólnych do 30 czerwca 2026 r. Po tej dacie studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy tracą moc, a brak planu ogólnego uniemożliwi prowadzenie prac planistycznych. Plan ogólny zastąpi dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Będzie aktem prawa miejscowego, co oznacza, że jego postanowienia będą wiążące przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Bez planu ogólnego nie będzie można wydawać decyzji WZ ani uchylać planów miejscowych. Brak realizacji ustaleń planu nie spowoduje likwidacji istniejącej zabudowy, ale może prowadzić do jej nieprawidłowego i ograniczonego rozwoju.

8. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno została sporządzona w oparciu o ugruntowaną metodykę oceny środowiskowej dokumentów planistycznych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.).

W celu identyfikacji i oceny potencjalnych skutków środowiskowych przyjęto podejście zintegrowane, uwzględniające:

- analizę zgodności planowanych ustaleń z celami ochrony środowiska i dokumentami strategicznymi (np. polityka energetyczna, ochrona bioróżnorodności, krajowe i wojewódzkie programy środowiskowe),
- analizę przestrzenną i lokalizacyjną – oceniano rozmieszczenie funkcji planistycznych w kontekście istniejących uwarunkowań środowiskowych, w tym form ochrony przyrody, układu hydrograficznego, rzeźby terenu i użytkowania gruntów,
- ocenę potencjalnych oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, skumulowanych i długoterminowych,
- ocenę stopnia potencjalnych konfliktów środowiskowo-przestrzennych, w tym presji na obszary o ograniczonej chłonności środowiskowej,
- ekspercką ocenę wpływu ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska (woda, powietrze, gleby, krajobraz, fauna, flora, klimat akustyczny, jakość życia mieszkańców).

Zastosowano także podejście macierzowe, które umożliwiło usystematyzowanie zależności między funkcjami planistycznymi a komponentami środowiska.

Do oceny oddziaływań środowiskowych zastosowano zestaw kryteriów jakościowych i lokalizacyjnych, oparty na wytycznych UE i krajowych dobrych praktykach. Uwzględniono m.in.:

- skalę i zasięg oddziaływania (lokalne, ponadlokalne),
- charakter oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, wtórne),
- czas trwania i częstotliwość (krótkoterminowe, długoterminowe, okresowe, stałe),
- odwracalność skutków (odwracalne/nieodwracalne),
- znaczenie w kontekście obszarów chronionych (w tym Natura 2000, OChK, rezerваты, lasy ochronne),
- wpływ na zdrowie ludzi i jakość życia,
- zgodność z dokumentami ochrony środowiska (np. SOO, PZO, plany zarządzania ryzykiem powodziowym).

Kryteria te zastosowano w odniesieniu do każdego z podstawowych komponentów środowiska analizowanych w prognozie.

Sporządzenie prognozy oparto na analizie danych przestrzennych, dokumentów planistycznych oraz dostępnych opracowań przyrodniczych.

Przy opracowaniu Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno zastosowano różnorodne narzędzia analityczne:

- Oprogramowanie GIS (QGIS) – do analiz przestrzennych i kartograficznych,
- Bazy danych przestrzennych (GML, SHP) – do nakładania warstw tematycznych (hydrologia, sieć osadnicza, infrastruktura, obszary chronione),
- Analiza ekspercka – ocena kolizji, ciągów migracyjnych, potencjalnych skutków skumulowanych,
- Przeglądy terenowe i analiza ortofotomap – weryfikacja aktualnego użytkowania gruntów i układów ekologicznych.

Przy opracowaniu Prognozy Oddziaływania na Środowisko Planu Ogólnego gminy Sławno wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- Uchwała Rady Gminy Sławno Nr VI/34/2024 z dnia 12 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Sławno
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sławno, (uchwała nr LXVIII/500/2023 Rady Gminy Sławno z dnia 15 grudnia 2023 r.- zmiana)
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sławno
- Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Sławno na lata 2016-2025
- Projekt Strategii Rozwoju Gminy Sławno na lata 2026-2035 – maj 2025
- Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Sławno – marzec 2025
- Plan Urzędnictwa Lasu Nadleśnictwa Sławno: obręby Stary Kraków, Nowy Kraków, Żukowo Sporządzony na okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2028 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2019 roku
- Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Sławno Operat Przyrody Nieożywionej I Walorów Krajobrazu Praca- wykonana na zlecenie Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie Słupsk 2007
- Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Sławno, Operat botaniczny, Z. Sobisz, M. Szadkowska-Izydorek, 2007 r.;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego 2020
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do projektu Planu Ogólnego gminy Sławno – grudzień 2024
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Sławno wykonana w 2006 r. przez zespół Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie,

- Uchwała nr LXXI/537/2024 Rady Gminy Sławno z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Dolina Reknicy"
- Raport o stanie Gminy Sławno za rok 2023 - kwiecień 2024
- Audyt Krajobrazowy Województwa Zachodniopomorskiego – Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego – październik 2024
- Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego 2010
- „Atlas ptaków Pomorza”, dokumenty Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego
- Plan Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy
- Napieraj K., Leszczyński M., Makowska A., Makowski M., Kasprzycki P. (2013). Monitoring ornitologiczny terenu planowanej farmy wiatrowej w pobliżu miejscowości Smardzewo, gmina Sławno, województwo zachodniopomorskie. Gamesa Energia Polska S.A., Toruń.
- Kościów R. (2010). Raport z monitoringu nietoperzy na obszarze projektowanej lokalizacji farmy wiatrowej „Smardzewo” i obszarach położonych w sąsiedztwie. GAMESA Sp. z o.o., Szczecin.
- Monitoring fauny kręgowców na terenie Zespołu Elektrowni Wiatrowych Tychowo wraz z oceną skutków oddziaływania na ptaki i nietoperze (2009–2012)” PRZYRODA – Wiesław Zyska, ul. Noakowskiego 19/3–5, 70-380 Szczecin
- Roczny przedinwestycyjny monitoring nietoperzy Farma Wiatrowa „Smardzewo I”. Autor: Robert Kościów, Hoacyn Sp. z o.o. Poznań–Szczecin, styczeń 2015 r.

Materiały kartograficzne:

- Warstwy tematyczne GDOŚ – formy ochrony przyrody
- Warstwy tematyczne BDL – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów
- Matuszkiewicz, J. M., Wolski, J. *Potencjalna roślinność naturalna Polski (wersja wektorowa)*. Warszawa, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, 2023. <http://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>.
- Zdjęcia lotnicze, mapa topograficzna i inne dane w formie kartograficznej z: www.geoportal.gov.pl
- Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego
- Mapa geologiczna Polski wraz z objaśnieniami, 1: 50 000, PIG, Warszawa
- Warstwy tematyczne CBDG: Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych, MIDAS – obszary górnicze, MIDAS – tereny górnicze, MIDAS – złoża kopalin
- Spisy zabytków prowadzone przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie

- Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000
- Mapa topograficzna w skali 1:10 000
- Mapa ewidencyjna gminy Sławno z dnia 27.11.2024 r.
- Mapa zasadnicza gminy Sławno z dnia 27.11.2024 r.

Zastosowana metodyka umożliwiła kompleksową ocenę skutków środowiskowych projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno, w tym identyfikację obszarów potencjalnych konfliktów oraz opracowanie zaleceń minimalizujących wpływ planowanych funkcji przestrzennych na środowisko.

9. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK W WIEDZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 4 ustawy OOŚ, w niniejszym rozdziale przedstawiono ograniczenia, jakie napotkano podczas opracowywania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno. Trudności te wynikają głównie z ograniczonej dostępności szczegółowych danych środowiskowych, braku pełnych analiz prognostycznych oraz trudnych do przewidzenia procesów zewnętrznych, takich jak zmiany klimatu czy presja urbanistyczna.

W trakcie opracowywania prognozy zidentyfikowano następujące niedostatki danych:

- Brak aktualnych, szczegółowych inwentaryzacji przyrodniczych na poziomie całej gminy, w tym rozpoznania lokalnych populacji chronionych gatunków zwierząt oraz rozmieszczenia cennych siedlisk nieobjętych formalną ochroną.
- Ograniczona dostępność danych o stanie wód powierzchniowych i podziemnych na poziomie zlewni lokalnych oraz brak danych hydrogeologicznych dla wszystkich planowanych terenów inwestycyjnych.
- Niepełna informacja o istniejących źródłach hałasu i emisji zanieczyszczeń powietrza, szczególnie w odniesieniu do terenów sąsiadujących z planowanymi funkcjami produkcyjnymi i komunikacyjnymi.
- Brak precyzyjnych danych o rzeczywistym użytkowaniu terenu i aktualnym stanie zagospodarowania działek budowlanych, szczególnie poza terenami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- Braki danych historycznych dotyczących skutków wcześniejszych przekształceń przestrzennych, co ogranicza możliwość pełnej analizy kumulacji oddziaływań w czasie.

Pomimo zastosowania eksperckiej metodyki i dostępnych źródeł danych, część ocen środowiskowych napotkała na ograniczenia wynikające z czynników zewnętrznych lub o charakterze niepewności prognostycznej:

- Zmienność klimatu i trudności w prognozowaniu jej lokalnych skutków – brak możliwości jednoznacznej oceny, jak zmiany klimatu (wzrost temperatur, zmienność opadów, częstotliwość susz lub wezbrań) będą oddziaływać na skuteczność i bezpieczeństwo planowanych kierunków rozwoju.
- Rosnąca presja urbanistyczna w związku z rozwojem infrastruktury (w tym drogi ekspresowej S6) i zwiększonym zainteresowaniem inwestycyjnym – może prowadzić do przyspieszonej realizacji funkcji planistycznych z pominięciem pełnych analiz środowiskowych (np. w trybie decyzji o warunkach zabudowy).
- Ograniczona przewidywalność skali oddziaływań skumulowanych w czasie, w szczególności w kontekście rozproszonego osadnictwa, funkcji turystycznych oraz możliwych kolizji z ochroną ciągów ekologicznych i retencją wodną.
- Brak aktualnych danych monitoringowych z obszarów Natura 2000 uniemożliwia dokładną ocenę wpływu planu na stan siedlisk i gatunków, zwłaszcza w kontekście długofalowej ochrony przyrody.

- Niepewność co do sposobu realizacji ustaleń planu – jako że plan ogólny nie przesądza o konkretnych inwestycjach, istnieje margines niepewności co do rzeczywistej formy zagospodarowania i jego szczegółowej lokalizacji w terenie.

Powyższe ograniczenia nie uniemożliwiają przeprowadzenia ogólnej oceny skutków środowiskowych projektu Planu Ogólnego Gminy Sławno, lecz wskazują na konieczność:

- zachowania zasady ostrożności i prewencji w przypadku terenów wrażliwych środowiskowo,
- konieczność prowadzenia dalszych analiz środowiskowych na etapie realizacji ustaleń planu (np. dla inwestycji wymagających decyzji środowiskowej),
- oraz aktualizacji danych środowiskowych w przyszłości na potrzeby działań planistycznych i inwestycyjnych.

10. PROPOZYCJE MONITOROWANIA SKUTKÓW REALIZACJI PLANU

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 5 ustawy OOS, w niniejszym rozdziale przedstawiono propozycje monitorowania skutków środowiskowych wynikających z realizacji Planu Ogólnego Gminy Sławno. Celem systemu monitoringu jest identyfikacja rzeczywistych skutków planu, weryfikacja skuteczności działań ochronnych oraz wczesne reagowanie na negatywne zmiany środowiskowe.

Wskaźniki dobrano w taki sposób, aby odpowiadały głównym komponentom środowiska, na które plan może oddziaływać, oraz były możliwe do śledzenia przy wykorzystaniu istniejących źródeł danych.

Tabela 36: Wskaźniki środowiskowe

Komponent środowiska	Wskaźnik
Powierzchnia biologicznie czynna	Udział powierzchni biologicznie czynnych w strukturze zagospodarowania terenu (%)
Jakość powietrza	Stężenia PM ₁₀ , PM _{2.5} , NO ₂ – wg danych WIOŚ/Polski Monitor Smogowy
Wody powierzchniowe	Stan/potencjał ekologiczny jednolitych części wód – wg danych Wód Polskich
Lokalna retencja	Liczba i powierzchnia zbiorników retencyjnych, wskaźnik uszczelnienia gleby
Krajobraz i zieleń	Zmiana udziału terenów zieleni, zadrzewień i lasów w strukturze użytkowania
Obszary chronione/Natura 2000	Liczba zgłoszonych naruszeń, zmiana stanu ochrony wg monitoringu RDOŚ
Hałas środowiskowy	Poziomy hałas w newralgicznych punktach komunikacyjnych (wg map akustycznych)
Korytarze ekologiczne	Ciągłość/fragmentacja korytarzy (na podstawie zdjęć satelitarnych, GIS)

Źródło: Opracowania własne

Monitoring środowiskowy powinien opierać się w maksymalnym stopniu na istniejących systemach zbierania danych, a jego intensywność dostosowana być do etapu wdrażania ustaleń planu:

Tabela 37: Sposoby i częstotliwość monitorowania

Zakres monitorowania	Sposób pozyskiwania danych	Częstotliwość
Powierzchnia terenów biologicznie czynnych	Analiza zmian w użytkowaniu gruntów (BDOT, ortofotomapy)	Co 2 lata
Jakość powietrza	Dane WIOŚ, GIOŚ, czujniki niskokosztowe	Rocznie / sezonowo
Zmiany w strukturze krajobrazu	Porównanie map ewidencyjnych i ortofotomap	Co 3 lata
Monitoring obszarów Natura 2000	Dane GDOŚ, RDOŚ, kontrole terenowe	Zgodnie z cyklem SOO/PZO
Fragmentacja siedlisk i ciągów ekologicznych	Analiza zdjęć satelitarnych i danych GIS	Co 2–3 lata
Presja inwestycyjna i zagospodarowanie terenu	Rejestry decyzji o WZ i pozwoleń na budowę	Co roku
Retencja i gospodarka wodna	Dane z urzędów gminnych, IMGW, Wód Polskich	Co 2 lata

Źródło: Opracowania własne

Za organizację i koordynację działań monitoringowych odpowiadają następujące jednostki:

Tabela 38: . Podmioty odpowiedzialne za monitoring

Obszar monitoringu	Podmiot odpowiedzialny
Zmiany zagospodarowania, retencja, zieleń	Urząd Gminy Sławno (wydział planowania przestrzennego)
Ochrona środowiska, zanieczyszczenia, hałas	Starostwo Powiatowe, WIOŚ, GIOŚ
Obszary Natura 2000, siedliska, gatunki chronione	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (RDOŚ)
Wody powierzchniowe, monitoring hydrologiczny	Wody Polskie, IMGW
Powietrze atmosferyczne	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Analizy przestrzenne i ortofotomapy	GUGiK, Geoportal, Gmina (GIS lokalny)

Źródło: Opracowania własne

Dla zapewnienia skutecznego systemu monitoringu środowiskowego zaleca się:

- Zintegrowanie danych lokalnych z krajowymi systemami informacji środowiskowej (np. SOO, PZO, WISE, GESUT),
- Ustanowienie lokalnych wskaźników zrównoważonego rozwoju, opartych na powyższych danych (np. udział terenów zieleni na mieszkańca),
- Opracowanie raportu monitorującego realizację Planu Ogólnego co 4 lata, w korelacji z ewentualną zmianą dokumentu lub aktualizacją prognozy.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Plan ogólny gminy Sławno ma za zadanie określić ogólne zasady zagospodarowania przestrzennego na terenie całej gminy. Zastąpi on dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jego celem jest ustalenie przeznaczenia poszczególnych terenów (np. mieszkaniowych, rolniczych, usługowych), wprowadzenie standardów urbanistycznych (jak np. minimalna powierzchnia zieleni) oraz wskazanie, gdzie w przyszłości może rozwijać się zabudowa, a gdzie teren powinien pozostać niezabudowany. Plan ma na celu wspieranie zrównoważonego rozwoju, czyli takiego, który łączy potrzeby ludzi, ochronę środowiska i rozwój gospodarczy.

Realizacja planu może mieć wpływ zarówno pozytywny, jak i negatywny na środowisko. Do głównych potencjalnych oddziaływań należą:

- Presja na środowisko naturalne w wyniku rozwoju zabudowy, zwłaszcza w pobliżu obszarów cennych przyrodniczo (np. Natura 2000, rezerwaty).
- Możliwość zanieczyszczenia wód i gleby w wyniku niewystarczającej infrastruktury kanalizacyjnej.
- Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – głównie ze źródeł niskiej emisji (piecowe ogrzewanie).
- Zmiany krajobrazowe – zwłaszcza przy rozwoju energetyki wiatrowej i fotowoltaicznej.
- Wpływ na zdrowie ludzi – pozytywny przy poprawie jakości infrastruktury, negatywny przy oddziaływaniach hałasu lub zanieczyszczeń.

Jednocześnie wiele rozwiązań przyczynia się do ochrony środowiska, np. pozostawienie 91,5% powierzchni jako terenów otwartych (rolnych, leśnych, przyrodniczych), wskazanie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, unikanie zabudowy na terenach szczególnie wrażliwych.

Aby ograniczyć negatywne skutki i wzmocnić pozytywne efekty realizacji planu, rekomenduje się:

- Zachowanie i rozwój terenów zielonych i otwartych jako podstawowego elementu struktury przestrzennej gminy.
- Ograniczenie lokalizacji zabudowy w pobliżu obszarów chronionych przyrodniczo, w tym Natura 2000 i rezerwatów.
- Uwzględnianie wyników dodatkowych analiz przy lokalizacji siłowni wiatrowych (np. wpływ na ptaki i nietoperze).
- Modernizacja i rozwój systemów kanalizacji i oczyszczania ścieków, szczególnie w miejscowościach bez odpowiedniej infrastruktury.
- Wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, ale z poszanowaniem krajobrazu i walorów przyrodniczych.

- Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatu – m.in. poprzez działania retencyjne, zwiększanie terenów zieleni i adaptację przestrzeni do ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Konieczność wykonania Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla „Planu ogólnego Gminy Sławno” wynika z obowiązku zawartego w art. 51 ust. 1. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 1112 ze zm.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w piśmie nr WOPN.411.162.2024.KP z dnia 14.01.2025 roku uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Planu ogólnego Gminy Sławno”. W swym piśmie organ ten wskazał, że prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooŚ.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sławnie w piśmie z 14.11.2024 r., znak: PS-N-ZNS.9022.3.24.2024 uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Planu ogólnego Gminy Sławno”.

W niniejszej prognozie, w rozdziale 1 przedstawiono podstawy prawne opracowania prognozy, jej zakres i cel, metody opracowania, źródła informacji oraz analizę oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska.

W rozdziale 2 przedstawiono krótką charakterystykę projektu *Planu ogólnego Gminy Sławno*. Przedstawiono w nim cele i funkcje planu, ustalenia projektu oraz powiązania z innymi dokumentami.

Rozdział 3 stanowi charakterystykę istniejącego stanu środowiska Gminy Sławno, z uwzględnieniem położenia, ukształtowania terenu, budowy geologicznej, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu, jakości powietrza atmosferycznego, zagrożenia hałasem, szaty roślinnej i świata zwierzęcego, form ochrony przyrody.

W rozdziale 4, prognoza wskazuje cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów obowiązujących na szczeblu międzynarodowym, unijnym, krajowym i regionalnym.

W rozdziale 5, prognoza wskazuje również przewidywane oddziaływanie na środowisko na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe. Ocenę i identyfikację znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w formie opisowej wraz z uzasadnieniem.

Rozdział 6 wskazuje propozycje możliwych sposobów ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko. W rozdziale tym wskazano również sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań dla działań zaplanowanych w Planie.

W rozdziale 7 opisane zostały możliwe rozwiązania alternatywne.

W rozdziale 8 wskazano metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko.

Rozdział 9, dotyczący napotkanych trudności i braków dostępnej wiedzy wskazuje, że problem wynika z ograniczonej dostępności szczegółowych danych środowiskowych, braku pełnych analiz prognostycznych oraz trudnych do przewidzenia procesów zewnętrznych, takich jak zmiany klimatu czy presja urbanistyczna

W Rozdziale 10 wskazano liczne propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień Planu.

12. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1 Oświadczenie

Załącznik 2. Mapa pt: Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Projektu Planu Ogólnego gminy Sławno na tle uwarunkowań – skala 1:25 000

13. WYKAZ TABEL I ILUSTRACJI

SPIS TABEL:

Tabela 1: Powierzchnia poszczególnych typów stref przestrzennych.....	10
Tabela 2: Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Sławno.....	31
Tabela 3: Charakterystyka i ocena stanu poszczególnych JCWP na terenie gminy Sławno	41
Tabela 4: Kompleksowa ocena stanu JCWPd nr 10 na terenie gminy Sławno Rok 2022	46
Tabela 5: Wyniki pomiarów stanu JCWPd nr 10 na terenie gminy Sławno za rok 2022.....	47
Tabela 6: Typy siedlisk na terenie gminy Sławno.....	50
Tabela 7: Stanowiska roślin na terenie rezerwatu Janiewickie Bagno.....	56
Tabela 8: Stanowiska zwierząt na terenie gminy Sławno.....	59
Tabela 9: Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (dane za rok 2024).....	67
Tabela 10: Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (dane za rok 2024)	67
Tabela 11: Statystyki wybranych wyników obiektywnego szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2024 wykonanego przez IOŚ-PIB w gminach w województwie zachodniopomorskim (wyniki dla gminy Sławno)	70
Tabela 12: Szacunkowa liczba mieszkańców, w zaokrągleniu do najbliższych stu, na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem LN (dane dla powiatu sławieńskiego)	71
Tabela 13: Rezerваты na terenie gminy Sławno	76
Tabela 14: Obszary NATURA 2000 na terenie gminy Sławno	78
Tabela 15: Elementy ochrony, zagrożenia i działania ochronne w obszarze Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy (PLH220038).....	79
Tabela 16: Siedliska przyrodnicze, zagrożenia i działania ochronne w obszarze Natura 2000 Janiewickie Bagno (PLH320008)	82
Tabela 17: Zespół przyrodniczo krajobrazowy Dolina Reknicy	85
Tabela 18: Pomniki przyrody na terenie gminy Sławno	86
Tabela 19: Kategorie ochronności lasów ochronnych na terenie gminy Sławno.....	92
Tabela 20: Zabytki archeologiczne wg rejestru zabytków archeologicznych woj. zachodniopomorskiego.....	94
Tabela 21: Lista zabytków ujęta w rejestrze zabytków nieruchomych woj. zachodniopomorskiego.....	95
Tabela 22: Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w gminie Sławno.....	99
Tabela 23: Instalacje OZE na terenie gminy Sławno	101
Tabela 24: Założenia strategii na rzecz bioróżnorodności	106
Tabela 25: Założenia strategii w zakresie przystosowania do zmiany klimatu	109
Tabela 26: Ocena wpływu projektu planu ogólnego na elementy środowiska	118
Tabela 27: Strefy przestrzenne umożliwiające zabudowę, na obszarze Natura 2000 "Dolina Wieprzy i Studnicy"	121
Tabela 28: Siedliska wg Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy, na których projekt POG Sławno dopuszcza zabudowę	125

Tabela 29: Strefy przestrzenne SN (zieleni i rekreacji) umożliwiające zabudowę, na Obszarze Chronionego Krajobrazu Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic.....	127
Tabela 30: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na ternie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy	132
Projekt planu ogólnego gminy Sławno wprowadza szereg stref otwartych, z profilem dodatkowym dla terenu elektrowni wiatrowej i/lub terenu elektrowni słonecznej. Część tych stref obejmuje istniejące elektrownie wiatrowe, a część tworzy uwarunkowania do powstania kolejnych. Poniżej przedstawiono zestawienie stref otwartych, umożliwiających w przyszłości utworzenie turbin wiatrowych, lub farm PV. Wszystkie wymienione obszary znajdują się poza terenami prawnie chronionymi. Odległość stref elektrowni wiatrowych od zabudowy wynosi min 700 m. Odległość stref elektrowni słonecznych od zabudowy wynosi min 100m. Strefy elektrowni słonecznych nie są wyznaczane na gruntach klas III i wyższych. Istniejące turbiny wiatrowe zlokalizowane są na terenie stref 39SO, 49SO, 50SO.	
Tabela 31: Zestawienie stref otwartych wprowadzających uwarunkowania dla budowy elektrowni słonecznych i/lub wiatrowych.....	138
Tabela 32: Gatunki kluczowe ptaków dla oceny oddziaływania FW na awifaunę.....	148
Tabela 33: Skład gatunkowy i wysokość przelotów wybranych gatunków ptaków obserwowanych na transektach A–D w okresie migracji wiosennej (teren Smardzewo, gmina Sławno).....	149
Tabela 34: Gatunki nietoperzy stwierdzone w rejonie Smardzewa.....	152
Tabela 35: Propozycje możliwych sposobów ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko.....	171
Tabela 36: Wskaźniki środowiskowe	182
Tabela 37: Sposoby i częstotliwość monitorowania.....	183
Tabela 38: . Podmioty odpowiedzialne za monitoring	183

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1: MSF-P, Docelowy układ elementów składowych przestrzeni, kierunki działań rozwojowych.....	15
Rysunek 2: Obszary Strategicznej Interwencji na poziomie lokalnym	18
Rysunek 3: Lokalizacja gminy Sławno	24
Rysunek 4: ukształtowanie terenu w gminie Sławno.....	27
Rysunek 5: Wody powierzchniowe na terenie gminy Sławno	35
Rysunek 6: Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz wały przeciwpowodziowe na terenie gminy Sławno	37
Rysunek 7: Formy ochrony przyrody na terenie gminy Sławno.....	75
Rysunek 8: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na ternie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy - Bobrowiczki	134
Rysunek 9: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na ternie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy - Boleszewo.....	135

Rysunek 10: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na terenie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy - Warszkowo.....	136
Rysunek 11: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na terenie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy Kwasowo.....	137
Rysunek 12: Siedliska przyrodnicze wg waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego, zlokalizowane na terenie stref przestrzennych bez zakazu zabudowy - Smardzewo	138
Rysunek 13: Lokalizacja stref, gdzie przewidziano możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych w odniesieniu do Obszarów Natura 2000 i stref ochrony ostoi w granicach obszaru opracowania oraz w buforze 10 km od jego granic (na kolejnej stronie)	141

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1: Krajobraz w okolicy wsi Żukowo.....	28
Fot. 2: Nieczynne wyrobisko między Sławnem a Sławskiem	30
Fot. 3: Staw w miejscowości Tokary	34
Fot. 4: Wieprza w pobliżu Sławska	34
Fot. 5: Wieprza na północ od Starego Krakowa.....	36
Fot. 6: Jezioro Łętowskie	42
Fot. 7: Widok na okolice wsi Janiewice	49
Fot. 8: Skraj lasu w gminie Sławno	53
Fot. 9: Obszar Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic	74
Fot. 10: Dolina Wieprzy	81
Fot. 11: Pomnikowy dąb w Gwiazdówku.....	86
Fot. 12: Kościół parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Starym Krakowie.....	93
Fot. 13: Zabytkowy kościół w Kwasowie.....	94
Fot. 14: Tradycyjna zabudowa Sławska	97
Fot. 15: Cmentarz w Starym Krakowie.....	98

ZAŁ 1. OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana Weronika Saukens, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), w nawiązaniu do art. 74a ust. 2 tejże ustawy oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko do:

Planu ogólnego Gminy Sławno

spełniam wymagania, o których mowa w wyżej wymienionych przepisach prawnych. Posiadam ukończone studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku związanym z kształceniem w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedzin nauk rolniczych, nauk leśnych (art. 74a ust. 2 pkt 1 lit. d).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

